

Årsredovisning 2016

Vännäs kommun

vännäs

Innehåll

Inledning

Ordförande har ordet	4
Organisationsschema Vännäs kommun koncern	6

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse	8
Medborgare	13
Samhällsutveckling	15
Medarbetare	17
Ekonomi	20

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen	26
Barn- och utbildningsnämnden	38
Vård- och omsorgsnämnden	47
Liljaskolans styrelse	58
Plan- och miljönämnden	69
Vännäs Fastigheter AB	79

Räkenskaper

Resultaträkning	84
Balansräkning	85
Kassaflödesanalys	86
Noter	87
VA-verksamhet	94
Investeringsredovisning	95
Flerårsöversikt	97
Redovisningsprinciper	98
Ord och uttryck	100
Revisionsberättelse	101

Årsredovisningen är fastställd av
Vännäs kommunfullmäktige 2017-04-03, §16.

Inledning

Ordföranden har ordet

Jag har läst igenom flera av rapporterna för att reflektera över året som gått. Som vanligt är det fantastiskt att se och sammanställa vad verksamheter, medarbetare och hela samhället genomfört för utvecklingen av vår kommun.

Inflyttningen pekade på nytt rekord och cirka 100 nya medborgare hälsades välkomna. Både inflyttning och födelseöverskott låg bakom de preliminära siffrorna, vilket förstås var glädjande. Samtidigt ställdes höga krav på verksamheterna eftersom behoven av service ökade.

Under 2016 utvecklades kommunen starkt:

Nybyggnation av hyreshus på Liljas väg påbörjades.

Det nya hyreshuset i Vännäs centrum, Statsrådet, blev klart och fylldes snabbt av hyresgäster.

Älvdalaområdet gjordes i ordning och intresset för kooperativa boendelösningar var stort.

En ny hälsocentral invigdes.

Väg 547 färdigställdes av Trafikverket och därmed är vägen mellan Vännäs och Vännäsby åter öppen.

Förskolan Myran, med åtta avdelningar, blev klar och invigdes.

Vegaskolans köksombyggnad påbörjades.

En ny skidlift på Middagsberget byggdes i samarbete mellan kommunen, markägarna och Friluftsförbundet.

En ny gång- och cykelväg projekterades utefter gamla sträckningen av väg 547.

Strandpromenaden i Vännäsby blev klar.

Flera verksamhetslokaler och bostäder byggdes om.

På initiativ av Myresjöhus byggdes nya radhus i Vännäsby.

Ett nytt särskilt boende projekterades och kommunfullmäktige beslutade att det ska byggas.

Arbetet med Region Norrland intensifierades visserligen, men projektet blev tyvärr inte av. I stället ska andra alternativ för organisation av hälso- och sjukvård samt regional utveckling presenteras av politikerna.

Trafikstrategi och centrumplanering diskuterades i medborgardialoger. Många medborgare bidrog med konstruktiva förslag om hur vi kan planera ett bättre centrum och säkrare skolvägar.

Vi politiker vill att Vännäs ska vara en långsiktigt hållbar kommun. Därför diskuterar vi hur hushållens avfall ska hanteras på ett bra sätt. Kommunalt vatten av hög kvalitet ska säkras på lång sikt. Därför ska tillgången på reservvatten och extra kapacitet vid pumphaverier säkerställas. Fler bör åka kollektivt, vilket är en del

av hållbarhetsmålet. Kommunen kommer att börja använda elbilar och sätter upp laddningsstolpar.

Vännäs arbetade mer fokuserat och organiserat för att öka förståelsen mellan näringsliv och kommunens verksamheter. Exempel på det är näringslivsrådets möten, studiebesök hos företagen och att näringslivsutvecklaren deltar i kommunala möten. Vännäs blev Årets klättrare i Svenskt Näringslivs ranking av svenska kommuners näringslivsklimat.

Flyktingströmmen medförde stort behov av nya bostäder och HVB-hem för ensamkommande barn. Evakueringsboendet på Lägerhyddan avvecklades i början av 2016.

Det stora antalet ensamkommande unga ställde höga krav på Liljaskolan som tog emot många för utbildning, även från andra kommuner. Arbetet med att långsiktigt dimensionera Liljaskolan och dess programutbud intensifierades.

Grundskolan inspekterades och kommunen fick bra omdöme. Våra lärare trivdes och rekryteringarna gick bra. Vännäs unga valde Liljaskolan för gymnasiestudier i högre utsträckning än tidigare.

Att Vännäs kommuns hemtjänst syntes med sin verksamhet i SVT:s satsning Sveriges bästa hemtjänst var mycket uppmärksammat. Det blev en lyckad satsning som visade våra duktiga medarbetare och arbetets vardag.

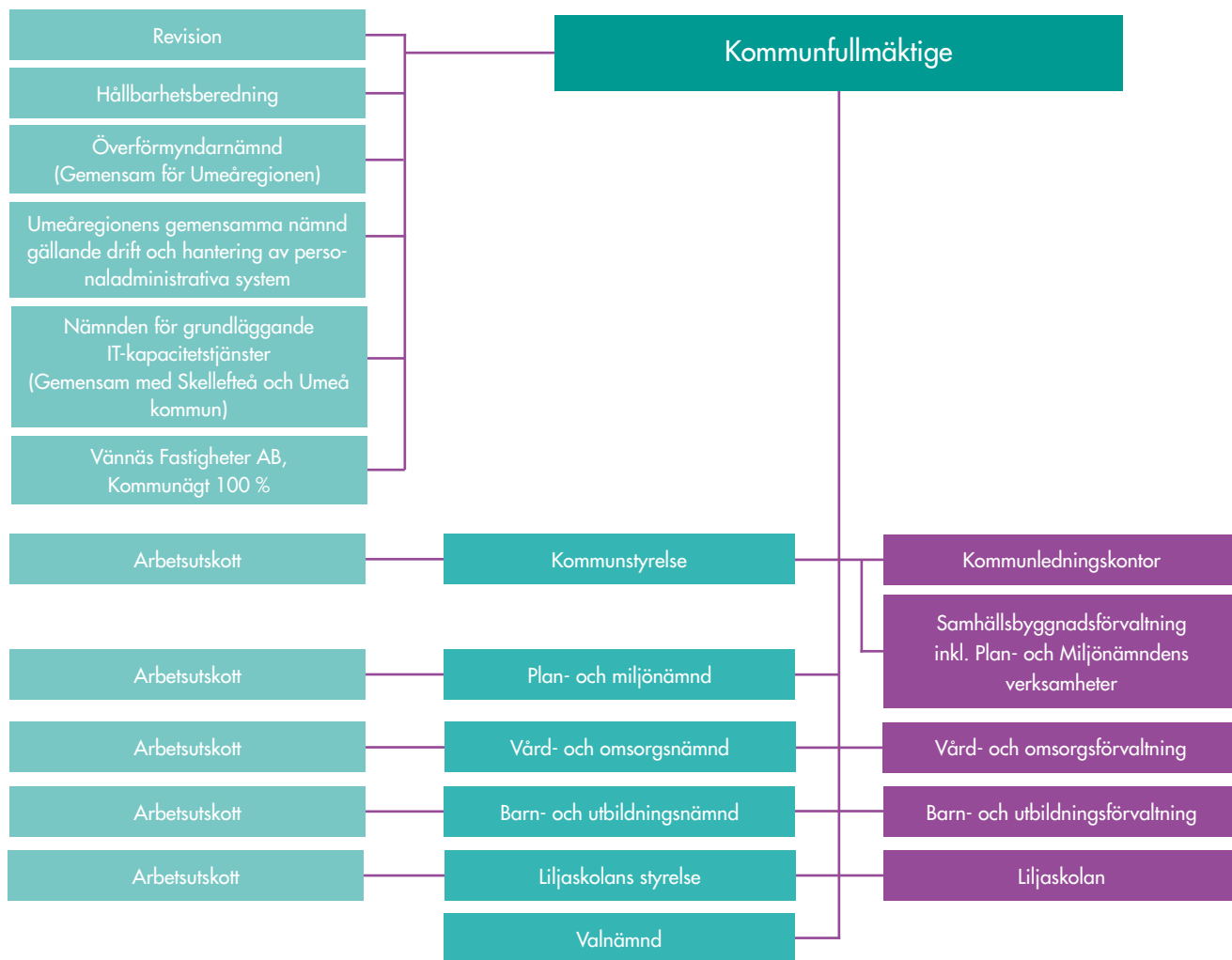
Några tuffa situationer präglade året. Vännäs kommunchef valde att avsluta sitt uppdrag. En ny kommunchef tillsattes. Även en ny biträdande kommunchef tillträdde sin tjänst.

De ekonomiska förutsättningarna ändrades och kommunstyrelsen samlade därför återigen budgetberedningen. Därmed kunde nya ramar beslutas innan årsskiftet. Det var en tuff uppgift för alla förvaltningar och nämnder.

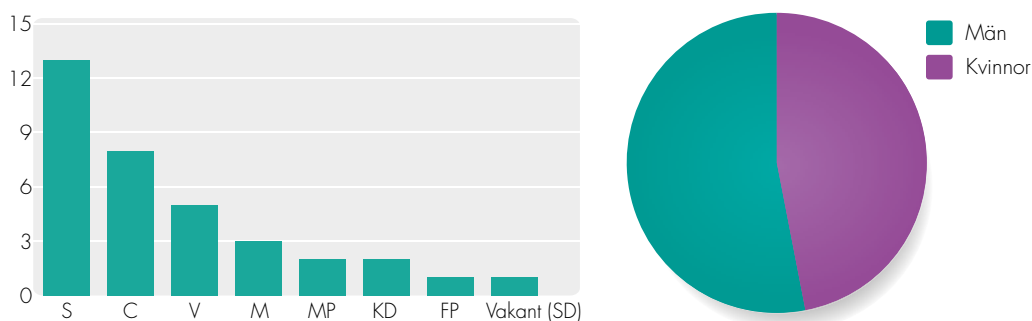
2016 var ett händelserikt år med många utmaningar. Tack vare gott samarbete inom politiken, och framför allt genom våra medarbetare, möttes utmaningarna på ett bra sätt och samtliga åtgärder blev väl genomförda.

Johan Söderling
Kommunstyrelsens ordförande

Politisk styrning och organisation

Kommunfullmäktige 2014–2018, köns- och mandatfördelning

Kommunfullmäktige har 35 ordinarie mandat, varav ett är vakant. Av ledamöterna är 47 procent kvinnor och 53 procent män.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

De kommunövergripande målen beslutas av kommunfullmäktige. Dessa anger kommunens politiska målbild. Denna årsredovisning bedömer Vännäs resultat för 2016, både vad gäller ekonomi och verksamhet. Kommunen nådde inte de övergripande målsättningarna.

Kommunstyrelsen bedömer att Vännäs fortfarande var i en ekonomiskt ansträngd situation, men att kommunen också agerat kraftfullt för att komma till rätta med läget. Året avslutades med en revidering av budget 2017 utifrån förändrade, ekonomiska prognoser. Prognoserna för kommande år visar på ansträngd kommunal ekonomi. Den politiska styrningen och de politiska prioriteringarna behöver därför bli ännu tydligare. Därför reviderades bland annat styrdokumenterna för drift- och investeringsbudgeten. På så sätt förbättras möjligheterna till långsiktig styrning av ekonomin.

Trots ekonomiskt ansträngt läge är framtidsbedömningen ljus. Fler och fler väljer kommunen för att bo och leva i. Befolkningen ökar, näringslivet går bra och föreningslivet erbjuder bra utvecklingsmöjligheter för kommunens invånare. Nya bostadsområden växer fram och fler planeras. Vännäs är en attraktiv tillväxtkommun. Kommunstyrelsen bedömer att kommunfullmäktige har höga mål. Samtidigt är målen realistiska och möjliga att nå på några års sikt.

Viktiga händelser under året

Verksamhetsåret var händelserikt och några av de viktigaste händelserna redovisas nedan:

- Liljaskolans styrelse och ledningsgrupp genomlyste hela verksamheten och beslutade framtida storlek och inriktning. Skolan sade upp ett stort antal anställda, beslutade att minska antal lokaler och erbjuda färre utbildningar. Utan dessa beslut hade det ekonomiska resultatet för 2016 blivit –13 mkr.
- Nämndernas budgetramar reviderades på grund av förändrade prognoser för 2017. Extra budgetberedning hölls under oktober och november för förslag på nya ramar. Varje nämnd gjorde där efter flera besparingar i slutet av 2016.
- Evakueringsboendet för flyktingar på Lägerhyddan stängdes från 1 april 2016. Det användes aktivt för boende under perioden oktober 2015 till februari 2016.
- Kommunchefen slutade i juni 2016. Från september delades ledarskapet på kommunchefspositionen. En ny ekonomichef tillträdde i mars 2016.
- Flera större planeringsprocesser med avgörande betydelse på lång sikt startades. Flera nämnder och förvaltningar deltog i bland annat centrumplanen, översiktsplanen och trafikstrategin.
- I augusti öppnades kommunens nya och största förskola: Myran. Förskolan har åtta avdelningar och är placerad i centrala Vännäs.
- SVT:s satsning på programmet *Sveriges bästa hemtjänst* satte Vännäs på kartan och skapade nationell debatt om hemtjänstens villkor. Genom programserien befastes och förstärktes utvecklingsarbetet på ett mycket positivt sätt.
- Kommunfullmäktige beslutade att ett nytt särskilt boende ska byggas.

God ekonomisk hushållning och Vännäs kommuns resultat 2016

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. I samband med att budget antas, fastställer kommunfullmäktige ett antal övergripande finansiella och verksamhetsmässiga mål. Totalt 18 mål fördelades inom fyra perspektiv; ekonomi (3 mål), medarbetare (6 mål), medborgare (2 mål) och samhällsutveckling (7 mål). Hur väl kommunen nått målsättningarna är grunden för bedömningen om kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning. Varje nämnd ska, på uppdrag av kommunfullmäktige, anta egna nämndmål för varje kommunfullmäktigemål inom perspektiven medborgare och samhällsutveckling. Detta genomfördes inte fullt ut, vilket var en brist. Det påverkade möjligheten till en fullständig resultatbedömning negativt. Målsättningarna inom perspektivet samhällsutveckling bröts inte ned, eftersom de var alltför specifika för att beröra samtliga nämnder. Det är exempelvis få nämnder, förutom kommunstyrelsen, som kan påverka bredbandsutbyggnaden. Inför 2017 är

det viktigt att alla nämnder antar nämndmål för fullmäktigemålen inom perspektiven medborgare och samhällsutveckling.

Det är svårt att värdera god ekonomisk hushållning för Vännäs verksamheter under ett år. Olika verksamheter med många mål och resultatindikatorer leder oundvikligen till en subjektiv bedömning. Det beror bland annat på att resultatindikatorerna väger lika tungt, trots att de mäter väldigt olika resultat. Nämnderna har gemensamma arbetsätt och principer för värdering och viktning av resultatindikatorer och mål. Syftet är att minimera risken för att det sammanvägda resultatet inte ska bli korrekt. Generellt gäller att mål och indikatorer ska sättas så att de kan jämföras med andra kommuner och regioner. Indikatorer ska i möjligaste mån även vara könsuppdelade så att det går att se eventuella skillnader. Detta framgår inte alltid i uppföljningen, men parametern finns med när indikatorerna följs upp och viktas.

Nämndernas resultat illustreras med följande symboler och färger:

- Uppnådd resultatnivå
- Delvis uppnådd resultatnivå
- Låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Ej mätt eller inget resultat

Kommunens sammanlagda resultat inom varje perspektiv är:

- Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare
- Ekonomi

Nämndernas resultat inom respektive perspektiv

	Medborgare	Samhällsutveckling	Medarbetare	Ekonomi
Kommunen totalt				
Kommunstyrelsen				
Barn- och utbildningsnämnden				
Vård- och omsorgsnämnden				
Liljaskolans styrelse				
Plan- och miljönämnden				

Resultat för varje enskilt fullmäktigemål:

- Medborgarna trivs i Vännäs kommun
- Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god
- Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun
- Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet
- + Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande
- Fler kooperativ och sociala företag skapas
- Kollektivtrafiken fortsätter att utvecklas
- Fortsatt utbyggnad av höghastighetsbredband så att en bra tillgång uppnås för medborgare och företag år 2020
- Vännäs kommun ska präglas av en hållbar utveckling
- Nämnderna har ekonomi i balans
- + Årets resultat ska uppnå till 2 procent av skatter och bidrag
- Soliditeten ska långsiktigt förbättras
- + Medarbetarna trivs
- Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap
- Vännäs har jämställda anställningsvillkor
- Minst 65 procent av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning
- ◆ Sjukfrånvaron är högst 5 procent

Allmänt om vision och styrning i Vännäs kommun

Visionen *Upplevelsenära Vännäs* består av *Välkomnade Vännäs*, *Livfulla Vännäs* och *Nytänkande Vännäs*. Visionen har tre funktioner. Den första är att vara den långsiktiga målbilden för hela Vännäs kommun och beskriva det önskade framtida läget. Därmed beskrivs även den önskade utvecklingen av kommunen. Den andra funktionen är att utgöra utgångspunkten för de övergripande målen som fastställs av kommunfullmäktige. Utifrån detta arbetar nämnderna fram konkreta mål och åtaganden. Den tredje funktionen är att visionen ska vara en gemensam kontaktyta för kommunen som organisation och geografisk yta. Genom visionen kan Vännäs möta exempelvis närings- och föreningsliv och skapa en gemensam samsyn för utveckling.

Den strategiska planen 2015–2020 visar politisk vilja för kommunens långsiktiga utveckling. Planen innehåller perspektiven medborgare, samhällsutveckling, medarbetare och ekonomi. Den beskriver mer ingående vad kommunfullmäktige vill uppnå och hur nämnder och verksamheter bör prioritera.

Kommunfullmäktige antog drift- och investeringsbudget för 2017 respektive plan för 2018–2019. Nämnderna fick rambudgetar för att bryta ner till detaljbudgetar. Prognoser visade att budgeten för 2017 behövde revideras. Beslut om revidering fattades av fullmäktige i november.

De kommunövergripande målen anger en tydligare styrning på allt som fullmäktige vill prioritera. Under 2016 var målen åtta till antalet, vilket var fler än 2015.

När budgeten antogs i juni fick varje nämnd särskilda uppdrag eller direktiv att verkställa. De följdes upp inför årsredovisningen.

Uppsiktsplikten

Enligt kommunallagen ansvarar kommunstyrelsen för uppsikt över kommunens alla verksamheter och nämnder samt det kommunala bolaget Vännäs Fastigheter AB. Budget, med flerårsplan och verksamhetsplaner, är tillsammans med den strategiska planen viktiga styrdokument för värdering och riskbedömning.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts ekonomiuppföljning är en viktig del av uppsiktsplikten. Utskottet tog emot månadsuppföljningar av nämndernas ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat. Nämndernas ordföranden närvarade vid samtliga uppföljningar, vilket gav möjlighet till kompletterande frågor och beskrivningar. Ekonomin följdes även upp vid kommunstyrelsens sammanträden. Det gällde särskilt Liljaskolan, som hade ett svårt ekonomiskt läge. Skolan fattade tunga beslut för att få ekonomin i balans. Kommunstyrelsen och utskottet följde Liljaskolans styrelses arbete ingående under året.

Medarbetarna är kommunens viktigaste resurs och allmän uppföljning skedde regelbundet via utskottet och kommunstyrelsens sammanträde. Kommunstyrelsens utskott träffade också regelbundet förvaltningscheferna i olika uppföljnings- och utvecklingsfrågor.

Kommunstyrelsen delgav sin egen syn på uppföljningsplikten och vad som bör utvecklas. Generellt upplevs en god dialog med nämnderna. Uppföljningen av kommunstyrelsen genomfördes i samband med kommunstyrelsedagarna som är en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Tillfällena är värdefulla för både dialog, planering och uppföljning med nämnderna. Första dagen deltog hela kommunstyrelsen, nämndspresidier, ekonomi- och personalchef, förvaltningschefer, ekonomer, revisorer, fackliga företrädare och fullmäktiges presidium. Fokus låg på den långsiktiga planeringen för kommunen, men också på att förankra och fastställa kommunchefens uppdrag att utveckla budgetprocessen. Dag två var till för kommunstyrelsen och ägnades bland annat åt strategier för att vara en attraktiv arbetsgivare samt uppsiktspliktens genomförande 2017.

Det finns fortfarande utrymme att förbättra och utveckla uppsiktsplikten. Ett exempel är bättre risk- och väsentlighetsarbete och att planera in löpande uppföljningar under året.

Medborgare

Vännäs kommuns resultat i perspektivet medborgare bedömdes sammantaget till delvis uppfyllt resultatnivå.

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndsutfall
MEDBORGARE	<ul style="list-style-type: none"> ● Medborgarna trivs i Vännäs kommun 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kommunstyrelsen ● Liljaskolans styrelse + Plan- och miljönämnden ● Barn- och utbildningsnämnden + Vård- och omsorgsnämnden
	<ul style="list-style-type: none"> ● Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god 	<ul style="list-style-type: none"> ● Kommunstyrelsen ● Liljaskolans styrelse ● Plan- och miljönämnden ◆ Barn- och utbildningsnämnden ● Vård- och omsorgsnämnden

Uppföljning av resultatet

Resultatet inom perspektivet visade att Vännäs nådde till delvis uppfyllt resultatnivå.

Medborgarna trivs i Vännäs kommun

Andelen elever från Vännäs kommun som valde att studera vid Liljaskolan ökade med knappt sju procent. Av skolans 685 elever kommer 186 från Vännäs kommun. Ökningen berodde bland annat på ett gott samarbete mellan gymnasieskola och grundskola. Insatserna behöver dock öka ännu mer för bättre måloppfyllelse. Målet är att 40 procent av eleverna ska välja att stanna kvar för att studera i Vännäs. Att skolan ändå bröt den negativa utvecklingen visade att utbildningarna var attraktiva. Totalt minskade skolans elevantal med 6,6 procent 2015–2016.

Vad gällde *andelen personer över 65 år och äldre i äldreomsorgen som är nöjda med hur personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål* visade en analys att äldre med hemtjänst var nöjdare än äldre som bor på särskilt boende.

Medborgarna var positiva till förskola, skola och gymnasieskolan. Däremot ansåg medborgarna att kommunens kulturutbud kunde bli bättre. Vännäs biblioteksverksamhet höll en hög nivå med flest utlån per invånare i riket: totalt 14,4 stycken per år.

Medborgarenkäten genomförs 2017. Det kommer att ge en indikation på hur medborgarna uppfattar kommunens attraktivitet och verksamheternas resultat. Den förra mätningen genomfördes 2014. Men flera av nämndernas målsättningar anges fortfarande genom den mätningen.

Upplevelse av ett gott bemötande eller mycket gott bemötande när man ringer till Vännäs kommun:

	Vännäs kommun	Övriga kommuner
2014	92 procent	
2015	100 procent	
2016	93 procent	98 procent

Bra bemötande och tillgänglighet

Nämndernas mål för delaktighet, tillgänglighet, bemötande och information bör vara fortsatt höga. Kommunfullmäktige beslutade att ta fram en strategi för medborgardialog. Flera öppna dialoger ägde rum där bland annat centrum och strandpromenad diskuterades.

Nöjd inflytandeindex från Medborgarundersökningen visade att förtroendet och kontakten med kommunen låg högre än rikssnittet. Nöjd inflytandeindex låg totalt på samma nivå som rikssnittet.

Vännäs kommun deltar i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) årliga mätning av tillgänglighet och bemötande via telefon och e-post. Mätningen används som en resultatindikator av flera nämnder. Upplevelsen av gott bemötande i Vännäs minskade och blev lägre än både kommunens eget resultat 2015 och övriga kommuner som deltog i mätningen. Samhällsbyggnadsförvaltningens värden drog ner det totala resultatet.

Kommunens tillgänglighet bör förstärkas. 53 procent av de som ringde till kommunen fick svar på en enkel fråga. Det innebar en förbättring jämfört med resultatet 2015 (49 procent). Övriga kommuners resultat låg i snitt runt 60 procent.

Vännäs kommun deltar i SKL:s mätning *Information för alla*. Informationen på kommunernas webbplatser mäts utifrån medborgarens perspektiv. Finns enkel och relevant information som medborgaren rimligen kan förvänta sig? Totalt ställde SKL 250 frågor om kommuners verksamhetsområden. Vännäs har stärkt sitt resultat i mätningen med ett trendbrott 2016. Resultatet var dock inte fullt jämförbart eftersom SKL hade arbetat om enkäten. Vännäs kommun nådde 60 procent av maxpoängen. Snittet för samtliga kommuner låg på 75 procent.

Befolkningen i Vännäs kommun ökade med 102 personer under 2016 och uppgick till 8 695 personer vid årets slut. Det förklaras i huvudsak av ett överskott för inrikes flyttningar och att fler invandrade än utvandrade.

Framtidsprognoser är viktiga underlag för planering. Kommunen arbetar utifrån en befolkningsprognos från Statistiska centralbyrån (SCB) som sträcker sig fram till 2033. Prognosen visar fortsatt stark befolkningstillväxt. År 2033 beräknas befolkningen i kommunen uppgå till 9 440 personer.

Framtidsbedömning

För att förbättra resultatet inom perspektivet ska nämnderna:

- utveckla hemsidor och sociala kanaler för effektiv kommunikation med målgrupperna
- stärka samverkan vad gäller Liljaskolan och Hammarskolan
- digitalisera tjänster för medborgarna som ska kunna göra sina ärenden på ett enkelt och tillgängligt sätt. Verksamheterna får enklare handläggning genom direkta kopplingar till verksamhetssystemen
- fortsätta samarbetet mellan kranskommunerna för att öka och variera kulturutbudet
- arbeta för integration och att stärka nyanländas möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden.

Samhällsutveckling

Vännäs resultat i perspektivet samhällsutveckling nådde delvis uppfyllt resultatnivå. Flera av nämnderna satte inte mål för samtliga fullmäktigemål. Det försvårade den sammanlagda bedömningen av kommunens resultat inom perspektivet.

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndutfall
SAMHÄLLSUTVECKLING	● Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ Kommunstyrelsen ● Liljaskolans styrelse ■ Vård- och omsorgsnämnden ■ Plan- och miljönämnden ■ Barn- och utbildningsnämnden
	● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ Kommunstyrelsen ● Liljaskolans styrelse ● Vård- och omsorgsnämnden ⊕ Plan- och miljönämnden ● Barn- och utbildningsnämnden
	⊕ Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ Kommunstyrelsen ⊕ Liljaskolans styrelse ■ Vård- och omsorgsnämnden ⊕ Plan- och miljönämnden ⊕ Barn- och utbildningsnämnden
	■ Fler kooperativ och sociala företag skapas	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kommunstyrelsen ■ Liljaskolans styrelse ■ Vård- och omsorgsnämnden ■ Plan- och miljönämnden ■ Barn- och utbildningsnämnden
	● Kollektivtrafiken fortsätter att utvecklas	<ul style="list-style-type: none"> ● Kommunstyrelsen ■ Liljaskolans styrelse ■ Vård- och omsorgsnämnden ■ Plan- och miljönämnden ■ Barn- och utbildningsnämnden
	■ Fortsatt utbyggnad av höghastighetsbredband så att en bra tillgång uppnås för medborgare och företag år 2020	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kommunstyrelsen ■ Liljaskolans styrelse ■ Vård- och omsorgsnämnden ■ Plan- och miljönämnden ■ Barn- och utbildningsnämnden
	● Vännäs kommun ska präglas av en hållbar utveckling	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kommunstyrelsen ● Liljaskolans styrelse ■ Vård- och omsorgsnämnden ■ Plan- och miljönämnden ■ Barn- och utbildningsnämnden

Kommunens barn och elever var trygga och trivdes i sina verksamheter. Kunskapsresultaten inom både förskola och skola förbättrades, framför allt i de yngre åldrarna.

Eleverna vid Liljaskolan upplevde att de känner till målen, att de får det stöd de behöver och att lärarna har höga positiva förväntningar på dem. Allt detta är viktigt för att nå både kunskapsmål och

sociala mål i skolan. Kunskapsprogressionen bedömdes som god av styrelsen, vilket visade att Liljaskolan hade god kvalitet i verksamheten. Fler elever än riksgenomsnittet tog antingen yrkesexamen eller högskoleförberedande examen. Det var en stark positiv utveckling från tidigare år. Däremot låg de genomsnittliga meritvärdespoängen på de nationella proven under rikssnittet.

Vård- och omsorgsnämnden nådde inte målet med andel personal som har vård- och omsorgsutbildning på gymnasienivå. Andelen var 55 procent. En uppfyllt resultatnivå förutsätter en andel på minst 90 procent. Relevant utbildning är viktigt för att ge vård och omsorg av hög kvalitet. Därför måste Liljaskolan kunna fortsätta att erbjuda både gymnasial utbildning och vuxenutbildning inom vård och omsorg.

En elevenkät vid Liljaskolan visade att eleverna tyckte att det var tryggt att bo i Vännäs, men inte stimulerande.

Kommunen blev *Årets raket* i Svenskt Näringslivs företagsklimatmätning och nådde plats 109. Samarbetet med näringslivet fortsatte att utvecklas och stärkas.

Projektet *Bredband till fler* startade för att öka täckningsgraden på landsbygden.

Kommunen marknadsförde Vännäs som en fin plats att leva och verka på. En bostadsmässa hade många utställare och fick cirka 300 besökare. Lediga tomter, husproduktion och inflyttning stod i centrum. Kampanjen *Ett rikare liv – helt enkelt* visade hur byggprocessen fungerar och att det är bra att leva i Vännäs. Kommunen gav stöd till olika aktiviteter för att göra Vännäs ännu attraktivare. Två exempel är kulturarrangemangen på Slöjdarnas hus och Gatufesten i Vännäsby.

En ny tågoperatör gav ökad tillgänglighet för medborgare, billigare biljetter och fler turer. Väg 547 återinvigdes, vilket innebar att bussarna som tidigare kunde trafikera Umevägen genom Vännäs till Vännäsby. Antalet resenärer som trafikerar Vännäs–Umeå fortsatte att öka. Totalt ökade antalet resor med 1 676 i förhållande till 2015, från 459 423 stycken till 461 099.

Framtidsbedömning

För att förbättra resultatet inom perspektivet samhällsutveckling ska nämnderna bland annat utveckla:

- Liljaskolan som ska stärka arbetet med att minska frånvaron på gymnasieskolan
- barn och utbildningsförvaltningen som ska utbilda alla ledare och en stor del av medarbetarna i coachande förhållningssätt
- stöd för att fler ska välja vuxenutbildning inom vård- och omsorgsområdet. Det gäller både personer som redan idag arbetar inom vård och omsorg men som saknar denna utbildning, eller personer som står utanför arbetsmarknaden eller vill vidareutbilda sig
- den lokala handeln och företagare samt förutsättningarna för näringsidkare i både tätort och på landsbygd
- hållbara resvanor med möjlighet till anropsstyrd trafik, så kallade ringbilar
- andelen ekologiska livsmedelsprodukter och vegetarisk kost som huvudrätt inom kommunen.

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Resultatindikator
MEDARBETARE	⊕ Medarbetarna trivs	⊕ Medarbetarindex
	● Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	● Ledarskapsindex
	● Vännäs har jämställda anställningsvillkor	◆ Löneskillnader mellan könen
		● Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande
		◆ Procentandel anställda kvinnor respektive män
	● 65 procent av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning	● Personalstatistik för män och kvinnor
	◆ Sjukfrånvaron är högst 5 procent	◆ Sjukfrånvarostatistik för kvinnor och män

Uppföljning av resultatet

Inom perspektivet medarbetare uppnåddes målet *medarbetarna trivs*. För målen *bra ledare med ett gott ledarskap* och *kvinnor och heltidsanställning* uppfylldes målet delvis. Målen om sjukfrånvaro uppfylldes inte.

Medarbetare

Årets medarbetarenkät visade förbättrade resultat inom de flesta områden jämfört med 2014. Svarefrekvensen för 2016 års enkät låg på 86,3 procent jämfört med 2014 (80,8 procent).

Medarbetare trivs

Många medarbetare (88,2 procent) trivs och känner trygghet och tillit i sin arbetsgemenskap. De känner stort engagemang (88,0 procent), att arbetet är betydelsefullt och att det finns möjlighet att påverka beslut och hur de egna arbetsuppgifterna ska utföras. Många uppgav också att de känner sig nöjda med vad de uträttat i sitt arbete (82,8 procent).

Enkäten visade på vissa förbättringsområden, till exempel kunskap hos varje medarbetare om vilka arbetsinsatser som påverkar den egna lönen. En del medarbetare uppgav att de utsattes för kränkande särbehandling av chef, arbetskamrater (4,7 procent) eller brukare (16,9 procent). Hälften uppgav att de fick det stöd de behövt av sin arbetsgivare. Det är dock fortsatt viktigt att synliggöra och stoppa beteenden som skadar medarbetarna.

Antal årsarbeten

	2013	2014	2015	2016
KLK	36	45	50	53
SBF	100	111	107	109
Lilja	176	161	163	160
BoU	296	293	296	310
VoF	439	416	418	461
Totalt	1 047	1 026	1 084	1 093

(Ett årsarbete motsvarar 1 700 timmar beräknat utifrån genomsnittlig arbetstid per vecka på 38,5 timmar.)

Antal anställda

	2013	2014	2015	2016
KLK	40	29	50	52
SBF	88	75	118	118
Lilja	196	89	183	169
BoU	336	280	345	354
VoF	456	391	480	507
Totalt	1 116	864	1 176	1 200

Förklaringar

KLK	Kommunledningskontoret
SBF	Samhällsbyggnadsförvaltningen
Lilja	Liljaskolan
BoU	Barn- och utbildningsförvaltningen
VoF	Vård- och omsorgsförvaltningen

Bra ledare och ett gott ledarskap

Medarbetarna uppgav att de har en chef som håller vad den lovar och följer upp överenskommelser (70,4 procent). Ungefär lika många tyckte att chefen visar omtanke och bryr sig om sina medarbetare (70,6 procent). Nästan lika många ansåg att chefen får medarbetarna att arbeta mot gemensamma mål och visioner (68 procent) och att chefen inspirerar medarbetarna till att göra ett bra arbete (62,6 procent). Att chefen ger beröm och uppskattning för ett bra arbete uppgavs av mer än hälften av medarbetarna (57,7 procent).

Ett ledarprogram erbjöds till alla ledare för att få erfarenhet av gruppdynamiska situationer och förståelse för sin roll. Fem ledare gick utbildningen Utveckling Grupp Ledare (UGL) under året.

Alla ledare fick utbildning i Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö. Tre handledare utbildades i metoden *Kraftkartan* som stödjer ledaren i utveckling av arbetsgrupper. Metoden har arbetsmiljöföreskriften som utgångspunkt. Uppsala universitet och Vännäs kommun provar *Kraftkartan* gemensamt för att minska sjuktalet.

Vännäs deltog i Försäkringskassans förstudie om psykisk ohälsa inom kontaktyrken. Kommunens förtroendevalda och tjänstepersoner medverkade i en avslutande workshop.

Kvinnors medellön i förhållande till mäns (procent)

Andel heltidsanställda kvinnor och män

	Kvinnor 2016	Kvinnor 2015	Män 2016	Män 2015	Totalt 2016	Totalt 2015
Kommunledningskontoret	87,1	90,3	81	89,5	84,6	90
Samhällsbyggnadsförvaltningen	51,3	54,5	83,3	82,9	62,7	64,4
Liljaskolan	84,6	88,2	92,3	92,9	88,8	90,7
Barn- och utbildningsförvaltningen	78,8	76	85,9	77,1	80,2	76,2
Vård- och omsorgsförvaltningen	47,1	41,1	62,6	65,8	49,9	45
Totalt	62,3	59,6	80,4	80,9	67,1	65,1

Jämställda arbetsplatser

Kommunen hade totalt 1 200 medarbetare, vilket var samma nivå som 2015. Andelen heltidsanställningar ökade med 2,0 procentenheter till 67,1 procent av alla anställda. Målet att 65 procent av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning uppnåddes av alla förvaltningar utom samhällsbyggnadsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen. Lägst andel heltidsanställda fanns inom vård- och omsorgsförvaltningen, trots att andelen ökat med 6,0 procentenheter sedan 2015.

Kommunens mål för löneskillnader är att kvinnors lön ska vara minst 98 % av mäns medellön. För 2016 var uppgick det till 92,7 % (92 % 2015). De åldersgrupper som inte uppnått målet för löneskillnader var kvinnor mellan 40-49 år som hade 89,2 % (88,2 % 2015) och gruppen kvinnor 60 år och äldre som hade 82,4 % (82,8 % 2015) av mäns lön. I åldersgrupperna 20-39 år hade kvinnorna en högre medellön än männen, 103 % (105,2 % 2015).

Alla förvaltningar utom kommunledningskontoret hade minskat skillnaden mellan kvinnors och mäns medellön. Vård- och

omsorgsförvaltningen var den förvaltning där kvinnorna sedan två år hade en medellön som översteg männens. Liljaskolan var den förvaltning som hade den största ökningen av kvinnornas medellön i förhållande till männens (1,3 %) vilket gör att de uppnår målet. Samhällsbyggnadsförvaltningen hade den största löneskillnaden där kvinnors medellön av männens var 84,8 %.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron var 7,3 procent. Endast Liljaskolan, med sjukfrånvaro på 3,4 procent, nådde kommunens mål om högst fem procents frånvaro. Övriga förvaltningars värden låg högre och vård- och omsorgsförvaltningen hade den högsta sjukfrånvaron på 9,1 procent. Samhällsbyggnadsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen var de enda som minskade sin sjukfrånvaro med några procentenheter. Orsakerna till sjuktalen dominerades som tidigare av fysiska sjukdomar. Luftvägsinfektioner och psykisk ohälsa var vanliga skäl till sjukfrånvaro.

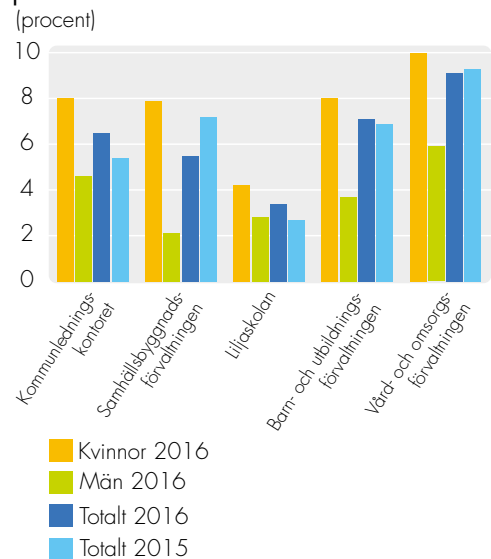
Kvinnornas sjukfrånvaro var hög inom alla förvaltningar utom på Liljaskolan. Vård- och omsorgsförvaltningen låg högst med 10,0 procent. Det innebar en marginell minskning på 0,1 procentenhet sedan 2015. Långtidsfrånvaron minskade med 3,8 procentenheter och utgjorde lite mer än hälften av all sjukfrånvaro i kommunen (55,6 procent).

Olika insatser gjordes för de medarbetare som riskerade ohälsa eller var sjukskrivna. Förebyggande, främjande samt efterhjälpande insatser köptes in från företagshälsovården. Chefer och rehabkonsulent samarbetade aktivt för att i ett tidigt skede följa upp medarbetare som hade sex sjukfrånvarotillfällen under 12 månader. Detta borde ge långsiktigt goda effekter på sjuktalen och minska risken för att medarbetare blir sjukskrivna för längre tid.

Framtidsbedömning

Arbetskraftsbehovet kommer generellt att vara stort i Sverige fram till 2020. Drygt 500 000 medarbetare ska ersättas och rekryteras på grund av pensionsavgångar i kommuner och landsting. Pensionärsgruppen ökar medan allt färre ungdomar går ut gymnasiet och kommer in på arbetsmarknaden. Den sammantagna bilden är att arbetsmarknaden och tillgång på arbetskraft är komplex. Vännäs har hög ungdomsarbetslöshet och flera i denna grupp saknar gymnasiekompetens. Kommunens pensionsavgångar är måttliga fram till 2020. De yrkesgrupper som påverkas mest av pensionsavgångar är undersköterskor, boendehandledare, lärare och förskollärare. Ett ökat flyktingmottagande och rådande marknadskrafter försvårade rekryteringen av bland annat undersköterskor, lärare, förskollärare, sjuksköterskor, socionomer och chefer med erfarenhet. Konkurrensen om dessa yrkesgrupper är stor bland arbetsgivare i regionen och kommer att öka. Kommunen behöver därför utveckla arbetsgivarvarumärket, internrekrytera fler chefer, ge förutsättningar för chefer att utöva sitt ledarskap, utveckla och förbättra arbetsmiljön samt erbjuda marknadsmässiga löner.

Sjukfrånvaro

Ekonomi

Vännäs kommuns målluppfyllelse utifrån perspektivet ekonomi bedömdes sammantaget till delvis uppnådd resultatnivå.

Kommunfullmäktiges mål	
EKONOMI	■ Nämnderna har en ekonomi i balans
	+ Årets resultat ska uppgå till 2 procent av skatter och bidrag
	◆ ■ Soliditeten ska långsiktigt förbättras

Uppföljning av resultatet

Totalt sett klarade kommunens nämnder inte att ha en ekonomi i balans. Målluppfyllelsen hamnade därför på lägsta nivå. Det var dock stora skillnader i målluppfyllelsen mellan nämnderna.

Kommunens två största nämnder, barn- och utbildningsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden, höll sig inom sina budgetramar. Detta uppnåddes genom en kombination av effektiv verksamhet, återhållsamhet och besparingsåtgärder.

Liljaskolan uppvisade en negativ budgetavvikelse på knappt 5 mkr. Den huvudsakliga förklaringen var lägre intäkter än budgeterat, vilket berodde på lägre antal elever i verksamheten än vad som förutsattes i budgetarbetet. Verksamheten genomlystes, vilket resulterade i anpassningar av verksamheten och kostnadsmassan.

Kommunstyrelsens totala resultat blev drygt 2 mkr bättre än budget. Samhällsbyggnadsförvaltningen visade en negativ budgetavvikelse på knappt 1 mkr, vilket framför allt berodde på höga kostnader för bostadsanpassningar. Kommunledningskontoret uppvisade ett resultat som var cirka 3 mkr bättre än budget. Det förklarades huvudsakligen av återhållsamhet av exempelvis verksamhetsmedel inom kansliet och gemensamma kostnader inom den politiska ledningen.

Finansen hade en negativ budgetavvikelse på drygt 5 mkr. Budgetavvikelsen för bidrag och utjämningsar på 9,7 mkr och reavinsterna på 3,7 mkr var de största negativa delarna. Dessa motverkas exempelvis av positiva avvikelser för skatter på 1,2 mkr och 5,2 mkr för lägre avskrivningar. Det berodde på effekter vid justeringar i samband med att komponentavskrivningar infördes.

Resultat per nämnd, mkr

Nämnd	Förvaltning	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	Kommunledningskontoret	-61,7	-58,6	3,1
Kommunstyrelsen	Samhällsbyggnadsförvaltningen	-31,3	-32,2	-0,9
Plan- och miljönämnden		-8,1	-7,9	0,2
Liljaskolans styrelse	Liljaskolan	1,6	-3,3	-4,9
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsförvaltningen	-235,4	-235,3	0,1
Vård- och omsorgsnämnden	Vård- och omsorgsförvaltningen	-197,9	-198,1	-0,2
Finansiering		552,7	547,6	-5,1
Summa		19,9	12,2	-7,7

Kommunfullmäktiges mål om att årets resultat ska uppgå till 2 procent av skatter och bidrag uppfylldes. Årets resultat på drygt 12 mkr motsvarade 2,2 procent av skatter och bidrag, vilket innebar att målet uppnåddes.

Kommunfullmäktiges mål om att soliditeten långsiktigt ska förbättras uppnåddes inte. Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Den var vid årsskiftet 28 procent, vilket är 7 procent lägre än vid föregående årsskifte.

Övriga ekonomiska kommentarer

Värdet av kommunens aktieportfölj för förvaltning av pensionsmedel uppgick på balansdagen till 54,9 mkr. Det innebar en ökning med 1,6 mkr, vilket motsvarade 3 procent. Handelsbanken och Swedbank var kommunens diskretionära förvaltare (vilka har mandat att fatta placeringsbeslut).

Vännäs kommun har en pensionsförpliktelse till nuvarande anställda och pensionerade anställda. Skulden var på balansdagen 248,1 mkr, vilket innebar en minskning med 9,5 mkr. Skulden redovisades under borgensåtaganden och andra förpliktelser och avser pensionsintjänanden före 1998. Pensionsskulden för intjänanden efter 1998 uppgick till 42,7 mkr, vilket var 1,7 mkr högre än 2015. Återlånade medel (skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och marknadsvärdet på förvaltade pensionsmedel) uppgick till 229,5 mkr vid årsskiftet 2016/2017.

Kommunen hade på balansdagen lån på 259,5 mkr, vilket är oförändrat sedan föregående årsskifte. Som långfristig skuld finns även avsättningar till VA-kollektivet på totalt 5,5 mkr.

Redovisning av balanskravsresultatet 2016	Mkr
Årets resultat	12,2
Avgår samtliga realisationsvinster	-5,2
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	
Orealiserade förluster i värdepapper	
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	7,1
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	
Årets balanskravsresultat	7,1
INGÅENDE BALANS RESULTATUTJÄMNINGSRESERV	6,0
UTGÅENDE BALANS RESULTATUTJÄMNINGSRESERV	6,0
Balanskravsresultat	
IB ackumulerade ej återställda resultat	-6,0
varav från år 2015	-6,0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	7,1
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	0,0

I redovisning av balanskravsresultat justerades årets resultat från poster som inte direkt hörde samman med den egentliga verksamheten. Om balanskravsresultatet är negativt så har kommunen enligt lag tre år på sig att återställa resultatet. Syftet är att nuvarande generationer inte ska kunna låta kommande generationer ta det ekonomiska ansvaret för ett negativt balanskravsresultat. Från årets resultat avräknades realisationsvinster på drygt 5 mkr. Realisationsvinsterna uppstod i samband med tillskapande av det kommunala fastighetsbolaget under 2015. Andra orsaker var några mindre tillkommande fastighetsaffärer mellan kommunen och fastighetsbolaget under 2016. Årets resultat innebar att tidigare negativa balanskravsresultat kunde återställas. Under året har inga förändringar skett med resultatutjämningsreserven.

Omvärldsanalys och framtidsbedömning

Den globala tillväxten fortsätter att utvecklas svagt och återhämtningen efter finanskrisen går fortsatt långsamt. Tillväxten i världshandeln är låg och den globala industriproduktionen växer svagt. En expansiv penningpolitik med exempelvis låga räntor och ett fortsatt lågt oljepris motverkade till viss del den svaga globala tillväxttakten. Nivån på oljepriset verkade hämmande på tillväxten för ett antal oljeproducerande länder. Detta medförde även negativa effekter på offentliga finanser. Osäkerheten över hur oljesamarbetsorganisationen OPEC (Organization of the Petroleum Exporting Countries) kan påverka nivån på oljeproduktionen påverkade de finansiella marknaderna.

Den amerikanska ekonomin utvecklades svagare än förväntat. Efter Donald Trumps seger i presidentvalet är både den politiska och ekonomiska osäkerheten stor. En eventuell protektionistisk politik som begränsar frihandel kan ge negativa effekter inom hela den globala ekonomin, vilket bidrar till ovisshet om utvecklingen.

Inom euroområdet sker återhämtningen i en långsam takt. För att understödja tillväxten bedrivs en expansiv penningpolitik. Britt-ernas uttåg ur EU och kommande valresultat under 2017 inom EU-regionen skapar en stor osäkerhet för förutsättningarna för den framtida utvecklingen.

Svensk ekonomi har under några år växt i god takt. Den förväntas dock under de närmaste åren att återgå till en historiskt mer normal, lite lägre nivå. Vilket också leder till att utvecklingen på skatteunderlaget bedöms avta. På grund av flyktingkrisen steg den offentliga konsumtionen inom kommuner och landsting. Den globala situationen medför osäkerhet även för Sveriges situation. Väst-europa är Sveriges viktigaste exportmarknad och utvecklingen där påverkar den svenska tillväxttakten. Sverige delar den globala demografiska utmaningen, med exempelvis ökad andel äldre befolkning. Detta förväntas innebära ökad kostnadsutveckling inom offentlig verksamhet samt svårigheter att rekrytera personal. Den förväntade, svagare ekonomiska utvecklingen riskerar att ett betydande glapp uppstår mellan kommunsektorns intäkter och kostnader. Exempel på detta är ett växande behov av skola, vård och omsorg som följd av befolkningsutvecklingen.

Vännäs delar de nationella utmaningarna med minskad tillväxttakt på skatteunderlaget samt ökade kostnader för en högre andel äldre personer samt en förväntad ökning av barn och elever i kommunens verksamheter. Utmaningarna i verksamheterna innebär att arbetet med ständiga effektiviseringar behöver vara framgångsrikt för att klara god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. En central del i de framtida utmaningarna är kompetensförsörjning. Vännäs har stora pensionsavgångar under de kommande åren och i hela landet råder stor konkurrens om kompetent personal. En av utmaningarna är försörjningen av den pedagogiska personalen. Dessa är mycket viktiga för verksamheten. Men problematiken är generell, med exempelvis svårigheter att rekrytera personal inom vårddyrken. Ett annat viktigt område inför framtiden är utvecklingen av nyanlända: hur många nyanlända som kommunen ska ta emot och hur väl de integreras i samhället och tar sig ut på arbetsmarknaden.

Verksamhetsberättelser

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Verksamhetsberättelsen omfattar kommunstyrelsens uppdrag, vilka utförs genom samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Verksamhetsidé

Kommunstyrelsen ska utifrån helhetssyn och långsiktig planering, med tydlig styrning samordna Vännäs kommuns nämnder och därigenom leda kommunens utveckling framåt samt bevaka och stärka kommunens position regionalt, nationellt och internationellt.

Kommunstyrelsen ska även vara en effektiv tjänste- och serviceleverantör för kommunens nämnder, förvaltningar och medborgare.

Viktiga händelser

- Kommunchefen slutade under första halvåret. Från september var en ny ledning på plats där tidigare biträdande kommunchef Karolina Johansson och kultur- och bibliotekschef Henrik Åström tillträdde på ett förordnade. Även en ny economichef, Pelle Nilsson, tillträdde.
- Projektet *Bredband till fler* startade.
- Sociala krav lades in i upphandlingen av Vännäs Bad och Camping.
- Förskolan Myran färdigställdes och verksamheten startade i augusti.
- Gata och vatten samt avlopp anlades för Älvdala bostadsområde samt bostadsområdet i centrala Vännäsby i anslutning till Myresjöhus projekt, etapp I och II.
- Trafikstrategi med tillhörande handlingsplan samt en parkeringsutredning blev klara.
- En centrumplan för centrala Vännäs påbörjades. Flera medborgardialoger ägde rum.
- Kostavdelningen går över till köp- och säljmodell från och med 1 januari 2017.

- En ny krislednings- och kriskommunikationsplan antogs. Den gäller till och med 2018.
- Ett nytt styrdokument för beredskapsarbete formulerades.

Sammanfattning av kommunstyrelsens resultat

- Ekonomi
- Medborgare
- ⊕ Samhällsutveckling
- Medarbetare

Kommunstyrelsens resultat blev 2,2 mkr bättre än budget. Budgetavvikelsen var 2,4 procent, vilket medförde att måluppfyllelsen motsvarade mycket lågt, ej tillfredsställande resultat.

Resultatet för perspektivet medborgare visade att de uppsatta målen uppfylldes eller blev delvis uppfyllda. Medborgarna tyckte att vatten-, avlopps- och renhållningsverksamheten fungerade bra. Fritidsgårdens besökare var nöjda och kunde påverka verksamheten. Befolkningen i kommunen fortsatte att öka.

Resultatet för perspektivet samhällsutveckling visade relativt god måluppfyllelse. Målen om god kvalitet på avloppsreningsverkets utgående vatten och om god kvalitet på dricksvattnet uppnåddes. Kommunen nådde bra resultat inom näringslivsområdet.

Resultatet för perspektivet medarbetare visade att målen delvis uppnåddes. Medarbetarna trivdes men sjuktalen blev för höga.

Framtidsbedömning

Kommunstyrelsen har många utmaningar de närmaste åren, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Detta ställer stora krav på förtroendevalda, ledning och medarbetare.

- Digitalisering är viktigt för att möta medborgarnas och medarbetarnas krav på kommunens kvalitet och service.
- Arbetet med informationssäkerhet måste intensifieras för att undvika onödiga skador.
- Det långsiktiga underhållet av lokalbestånd måste utvecklas och förbättras. Standarden på lokaler och infrastruktur ska vara hög även i framtiden.
- Upprustning av gator, gång- och cykelvägar, parker och lekplatser behövs för att kunna skapa trygghet och trivsel. Även investeringar i avlopps- och reningsverket samt dagvattensystemet kommer att bli nödvändiga.

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
EKONOMI	■ Nämnderna har en ekonomi i balans	■ KS har en ekonomi i balans	■ Procentuell avvikelse mot budget

Uppföljning av målen

(tkr) Verksamhet	Utfall 2016			Budget 2016			Resultat differens
	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	
Samhällsbyggnadsförvaltningen	96 832	-129 079	-32 247	90 710	-122 045	-31 335	-912
Kommunledningskontoret	19 673	-78 231	-58 557	15 425	-77 084	-61 659	3 102
TOTALT RESULTAT	116 505	207 310	-90 804	106 135	-199 129	-92 994	2 190

(tkr) Verksamhet	Utfall 2016			Budget 2016			Resultat Differens
	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	
Samhällsbyggnadsförvaltningen							
Staben	715	-3 519	-2 804	780	-3 358	-2 578	-226
Bostadsanpassningen	134	-2 508	-2 373	0	-1 194	-1 194	-1 179
Fastighetsavdelningen	59 846	-64 254	-4 408	58 070	-61 856	-3 786	-622
Gatuavdelningen	2 534	-16 204	-13 670	1 828	-16 539	-14 711	1 041
Kostavdelningen	12 457	-21 448	-8 991	11 320	-20 386	-9 066	75
RESULTAT	75 686	-107 933	-32 247	71 998	-103 333	-31 335	-912
Resultatenheter							
VA	9 038	-9 038	0	9 808	-9 808	0	0
Renhållningsavdelningen	12 107	-12 107	0	8 904	-8 904	0	0
RESULTAT	21 146	-21 146	0	18 712	-18 712	0	0
TOTALT RESULTAT	96 832	-129 079	-32 247	90 710	-122 045	-31 335	-912

(tkr) Verksamhet	Utfall 2016			Budget 2016			Resultat differens
	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	Resultat	
Kommunledningskontoret							
Politisk ledning	41	-4 983	-4 943	75	-6 318	-6 243	1 300
Kommunchef	0	-7 080	-7 080	0	-5 701	-5 701	-1 379
Näringsliv och arbetsmarknad	5 862	-14 738	-8 876	4 715	-14 155	-9 440	564
Ungdoms- och föreningsverksamhet	110	-5 688	-5 578	20	-5 686	-5 666	89
HR/Lön	556	-7 375	-6 818	275	-7 178	-6 903	85
Ekonomi	480	-5 136	-4 656	547	-4 620	-4 073	-583
Kansli	3 660	-16 003	-12 343	1 530	-17 124	-15 594	3 251
IT	668	-8 941	-8 273	403	-8 381	-7 978	-295
RESULTAT	11 377	-69 943	-58 566	7 565	-69 164	-61 599	3 033
Kabel-tv/Internet/Bredband	8 296	-8 287	9	7 860	-7 920	-60	69
RESULTAT	8 296	-8 287	9	7 860	-7 920	-60	69
TOTALT RESULTAT	19 673	-78 231	-58 557	15 425	-77 084	-61 659	3 102

Kommunstyrelsen visade ett resultat som blev 2,2 mkr bättre än budget. Budgetavvikelsen på 2,4 procent medförde att målpuppfyllelsen motsvarar mycket lågt, ej tillfredsställande resultat.

Samhällsbyggnadsförvaltningen visade en negativ budgetavvikelse om 0,9 mkr. Avvikelsen bestod av både positiva och negativa poster. Det förklarades av kostnader för bostadsanpassningar på 1,2 mkr samt fastighetskostnader för underhåll och media på 0,6 mkr. Gatuavdelningen visade en positiv budgetavvikelse på 1,0 mkr. De gynnsamma väderförhållandena medförde lägre kostnader för konstgräsplanen. Även en allmän återhållsamhet och få driftstörningar bidrog till avvikelsen.

Kommunledningskontoret hade ett totalt budgetöverskott på 3,1 mkr. De uppmanades att vara restriktiva för att klara kommunstyrelsens totala ekonomiska målsättning. Avvikelsen bestod av flera positiva och negativa poster.

De största positiva posterna beror till stor del på återhållsamhet, till exempel verksamhetsmedel som inte användes inom kansliet (1,9 mkr) och lägre gemensamma kostnader inom politisk ledning (1,3 mkr). Näringsliv och arbetsmarknad visade en positiv budgetavvikelse på knappt 0,6 mkr. Den förklarades till stor del av högre intäkter än budgeterat.

Negativa avvikelser bestod till största delen av högre kostnader för tomma lokaler hos kommunchefen (1,1 mkr) och ekonomisystemets negativa budgetavvikelse på knappt 0,6 mkr. Avvikelsen berodde på nyinstallationen av ekonomisystemet, trots att avdelningen fick ett extra anslag på 0,5 mkr. Inköp av moduler för budgetimport och webbinformation samt högre kostnader för anpassningar av försystem förklarar avvikelsen.

Omvärldsanalys

Förvaltningarna påverkas av en rad yttre faktorer som är svåra eller omöjliga att påverka. Snöfall, halka och kyla kan på kort tid orsaka stora merkostnader.

Klimatförändringar innebär att väderförhållandena blir varmare och blötare, vilket kan påverka kvaliteten på dricksvattnet. En annan konsekvens kan bli att allt mer ovidkommande vatten i avloppsreningsverken ska behandlas. Dessa parametrar är kostnadsdrivande i negativ bemärkelse. Det är därför viktigt att ta fram reservvattentäkter och fortsätta att investera i dagvattensystemet för att minska kommunens sårbarhet.

Framtidsbedömning

Utredningen av etapp 2 i fastighetsöversynen kommer att påverka förvaltningarna de närmaste åren.

Fastighetsavdelningens underhållsbudget är ett steg i rätt riktning för ett långsiktigt, planerat underhåll som ska säkra fastigheternas värde. För att behålla en bra fastighetsstandard bör nivån ligga på 150 kronor per kvadratmeter, vilket motsvarar cirka 12 mkr.

Det ökade intresset för att bo i Vännäs skapar behov av fler infrastruktursatsningar i vägar och bostadsområden, men också ökad kollektivtrafik.

Kostnaderna för bostadsanpassningar varierar mycket mellan åren. Bedömningen är ändå att nuvarande budgetram är för låg.

Gatuverksamheten behöver arbeta så att underhåll inte skjuts framåt i tiden. Det gäller gator, cykelvägar, lekplatser, parker och grönytor, föreningsanläggningar och fritidsområden. Underhåll har stor betydelse för trygghet och trivsel i samhället.

Vatten- och avloppsverksamheten behöver stärka skyddet för vattentäkten och ta fram reservvattentäkt. Dagvatten som är kopplat till avloppsledning bör byggas bort. På så sätt behöver vatten som inte hör till avloppsreningsverket behandlas. Verksamheten slipper dessutom att bygga ut dagvattensystemet.

Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
 MEDBORGARE	 Medborgarna trivs i Vännäs kommun	 Medborgarna lever och arbetar i en attraktiv miljö som främjar en god hälsa och välmående	 Nöjd medborgarindex (NMI) på gatu- och väghållning NMI på gång- och cykelvägar NMI på vatten och avlopp NMI på renhållning Enkätundersökning avseende renhållning Underhåll i förhållande till önskad nivå Enkätundersökning till lokalhyresgäster avseende städning och fastighetsskötsel Tillsyn av företag med tobaksförsäljning Tillsyn av företag med alkoholservice Befolkningsutveckling
		 Medborgarna är trygga, aktiva och har en meningsfull fritid	 Trygghetsvandring Medborgarnas bedömning av fritidsmöjligheterna
	 Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god	 Invånarna har reella möjligheter till inflytande och delaktighet	 SKL:s webbplatsundersökning (gemensam mätning)
		 Kommunstyrelsens verksamheter ska ge snabb och korrekt service med ett bra bemötande	 Bemötandemätning Medborgarnas tillgänglighet till kommunen Kommunstyrelsens webbplatser är tillgängliga och uppdaterade Fritidsgårdens besökare är delaktiga i verksamheten

Uppföljning av målen

Målet för väl fungerande vatten- och avloppssystem uppfylldes. Medborgarna bedömde att kommunens vatten- och avloppssystem fungerar bra. Vattenkvaliteten var mycket god och systemet hade få störningar.

Målet för väl fungerande renhållning och sophämtning blev delvis uppfyllt utifrån NMI 2014. Det fanns önskemål om utsortering av matavfall, utökade öppettider på återvinningscentralen (ÅVC) samt synpunkter på bedrövliga återvinningsstationer (ÅVS).

Målet för bra och säkra vägar blev delvis uppfyllt. Standarden på gator och vägar upplevdes som mindre bra. De statliga vägarna ingick i bedömningen. Resultatet skiljde sig något mellan kvinnor och män. Särskilt gällde detta gatu- och vägbelysning.

Förvaltningens mål om väl fungerande städ och fastighetskötsel uppfylldes delvis. De flesta enkätsvaren visade ett bra eller ett tillfredsställande resultat för verksamheten.

Budgeterat belopp för fastighetsunderhåll i förhållande till önskad nivå uppfylldes delvis.

Förvaltningens mål för bra och säkra gång- och cykelvägar (gc-vägar) visade ej tillfredsställande resultat. De statliga gc-vägarna ingick i bedömningen. Resultatet skilde sig något mellan kvinnor och män. Det gällde särskilt belysningen på gång- och cykelvägar.

Förvaltningens mål för trygg utemiljö uppfylldes delvis. Drygt 50 procent av anmärkningarna på den senaste trygghetsvandringen åtgärdades. Trygghetsvandringen genomfördes under hösten 2016.

Förvaltningarnas mål för god telefon- och e-postkultur visade låg uppfyllelsegrad. Servicemätningen visade sämre resultat än genomsnittet i riket vad gäller tillgänglighet och svarstid för telefon. Detta var en försämring jämfört med 2015.

Tillsyn på samtliga företag med stadigvarande serveringstillstånd för alkohol genomfördes inte, vilket var en brist i verksamheten. Det berodde bland annat på tidsbrist och lägre kanslibemanning under delar av året. Två nya stadigvarande tillstånd beviljades.

Förvaltningarna samarbetade inom flera planerings- och utvecklingsprojekt, till exempel strandpromenaden. Medborgardialog och öppna workshops uppskattades av både förvaltningarna och kommunens invånare. Fritid ingick därmed i revideringen av översiktsplanen.

Flera större upphandlingar gjordes inom bad och camping, för revisionstjänster samt kranfordon till räddningstjänsten.

Regelbundna föreningsträffar genomfördes. 129 föreningar fanns registrerade 2016. Fyra föreningar har bildats sedan 2015.

Fritidsgården flyttade från Kommendörsgatan till Vegagatan och återinvigdes vid årsskiftet 2015/2016. Lokalerna anpassades utifrån verksamhetens behov. Fritidsgården deltog i projektet *Vi kan Vännäs* tillsammans med länsstyrelsen. Syftet var att öka delaktigheten och inflytandet i samhällsplaneringen samt kunna påverka det kommunala beslutsfattandet. Målet var att öka jämställdheten och tryggheten på fritidsgården. Delaktigheten på fritidsgården var bra, men kan utvecklas ännu mer.

I ett samarbete med Idrottens studie- och utbildningsorganisation, SISU, och Västerbottens idrottsförbund, utvecklar kommunledningskontoret idrotten i Vännäs. Under året ägde två projekt rum, *Street sport on tour* och *Empower coaching*. *Empower coaching* riktades till ungdomsledare i kommunens föreningar och handlade om att leda barn och unga på ett motiverande sätt.

Omvärldsanalys

De flesta resultatindikatorer mäts genom medborgarundersökningen, som genomfördes senast 2014. En ny undersökning ska genomföras under 2017. Den kommer att ge bättre jämförelsemöjligheter med andra kommuner.

Framtidsbedömning

- Ett fortsatt arbete behövs för att nå målen inom områdena bra och säkra vägar samt gång- och cykelvägar, väl fungerande renhållning, städning och fastighetsskötsel, trygg utemiljö samt god telefon- och e-postkultur.
- Genom att involvera brukare och medborgare i olika processer får förvaltningarna viktiga kunskaper och möjligheter till dialog. Dialog och samverkan bör ske regelbundet.
- Gator samt gång- och cykelvägar bör byggas om i snabbare takt, särskilt utifrån en växande kommuns behov. Det är viktigt att lösa dagvattenproblemen inom vissa områden. Utemiljön bör gallras, röjas och få bättre belysning.
- Satsningar på framtida underhåll är nödvändiga. På så sätt håller lokalbestånd och infrastruktur en långsiktigt god standard.
- Förvaltningarna stödjer spännande utvecklingsprojekt som discgolfbana och skatepark och -ramp.
- Fritidsgården måste spara pengar under 2017 men satsar ändå extra på kulturaktiviteter. Föräldravandringar kommer att genomföras.

Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
+ SAMHÄLLSUTVECKLING	+ Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet	+ Kommunstyrelsens verksamheter är effektiva och av god kvalitet	+ Vattenreningsverkets energiförbrukning kWh/m ³ producerat dricksvatten + Avloppsreningsverkets energiförbrukning kWh/m ³ i förhållande till föregående år och mätt på mängden producerat vatten + Utgående vatten från reningsverket i Vännäsby är av god kvalitet + Vattnet i Vännäs samhälle är av god kvalitet + Starrbergets ÅVC har god energihushållning + Starrbergets avfalls- och deponianläggning är av bra kvalitet och har god kontrollverksamhet + Energianvändning till uppvärmning av värme och varmvatten, i kWh/m ² . + Elanvändning kWh/m ² + Andelen ekologiska livsmedelsprodukter i kostverksamheten + Andelen vegetarisk kost som huvudrätt + Intern servicemätning personal, löner och IT + Mottagande av nyanlända ● Resultat på vuxenutbildning ● Medborgarförslag och motioner inom KLK:s område utreds inom angiven tid
	+ Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande	+ Vännäs kommun ger de bästa möjliga förutsättningarna för nyföretagande och tillväxt för befintliga företag	+ Näringslivsklimat
	+ Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun	+ Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun	+ Befolkningsutveckling
	■ Fler kooperativ och sociala företag skapas	■ Mätbara mål finns ej specifikt för KS	■ Inga resultatindikatorer
	● Kollektivtrafiken fortsätter att utvecklas	● Kollektivtrafiken fortsätter att utvecklas	● Resandestatistik
	■ Fortsatt utbyggnad av höghastighetsbredband så att en bra tillgång uppnås för medborgare och företag år 2020	■ Mätbara mål finns ej specifikt för KS	■ Inga resultatindikatorer
	■ Vännäs kommun ska präglas av en hållbar utveckling	■ Mätbara mål finns ej specifikt för KS	■ Inga resultatindikatorer

Uppföljning av målen

Resultatet för perspektivet samhällsutveckling visade att samtliga mål inom samhällsbyggnadsförvaltningen uppfylldes. Målen om väl fungerande energiförbrukning för vattenreningsverket och avloppsreningsverket uppfylldes. Detsamma gällde målen för god kvalitet på avloppsreningsverkets utgående vatten och god kvalitet på dricksvattnet. Målet för god energihushållning på Starrbergets återvinningscentral uppfylldes, liksom målet om bra kvalitet på Starrbergets avfalls- och deponianläggning. Målen för energianvändning till uppvärmning respektive elanvändning uppfylldes också. Även målen för andelen ekologiska livsmedelsprodukter i kostverksamheten och andelen vegetarisk kost som huvudrätt uppfylldes.

Befolkningsutvecklingen i kommunen fortsatte att vara positiv och ökade med 102 personer.

Mottagandet av nyanlända var fortsatt högt, men kommunen nådde de satta kvottalen. Att hitta lägenheter och bostäder var problematiskt.

Vuxenutbildningens budget utökades och kommunen reviderade styrdokumenterna samt tydliggjorde vuxenutbildningens inriktning.

Projektet *Stödstruktur för social företagsamhet* avslutades. Inga nya sociala företag tillkom, men intresse väcktes och kunskap samt nätverk förstärktes.

Kollektivtrafiken utvecklades och resandet ökade något, dock ej tillräckligt för att målet ska bedömas som mer än delvis uppnått. Under hösten genomfördes en ombordundersökning på bussar och tåg. Resultatet ska användas som underlag inför kommande tidtabellsarbete.

Näringslivsklimatet stärktes och kommunen blev *Årets klättrare* i Svenskt Näringslivs företagsklimatmätning; från plats 216 till plats 109. Näringsliv och kommun samarbetade i en rad frågor och företagsbesök. Dialoger är nu ett vedertaget arbetssätt inom både kommunledningskontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen. Näringslivsprojektet gav en extra resurs på 2,7 mkr som fördelades på tre år. Resurserna är främst till för nyföretagande och etablering.

Omvärldsanalys

Enligt *Nyckeltal energi och klimat 2015* var energianvändningen i kommunens lokaler, trots besparingar fortfarande högre än snittet för landet och länet.

Det osäkra världsläget med stora flyktingströmmar påverkade både Vännäs och alla andra kommuner. Vännäs är en attraktiv ort och tillgången till bostäder var begränsad, vilket gjorde att det var stor konkurrens om bostäder.

Framtidsbedömning

Ett fortsatt arbete behövs för att även i fortsättningen nå uppsatta mål inom området samhällsutveckling samt förbättra resultaten och utveckla verksamheten. Investeringar i energieffektivisering krävs inom stora delar av kommunens lokalbestånd och anläggningar för att minska energianvändningen enligt energistrategiplanens intentioner. Återbetalningstiden kommer att bli relativt kort.

Investeringar kommer att krävas även i kommunens avloppsreningsverk för att säkerställa att villkoren kan följas. Troligtvis kommer dessutom nya, politiska krav. Ytterligare åtgärder kan bli aktuella för att minska lukt i omgivningarna.

Nyanländas etablering på arbetsmarknaden är en av de viktigaste, framtida frågorna. Här krävs ett nytänkande från kommun, arbetsförmedling och andra aktörer.

Regeringsbeslutet *Digitalt först* innebär att digitala tjänster ska vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med invånare, organisationer och företag. En digitalisering av det offentliga Sverige skapar bland annat förutsättningar för ett mer klimatsmart samhälle, fler jobb och snabbare planprocesser för fler bostäder. Ska Vännäs kunna utöka antalet e-tjänster måste kommunen arbeta mer övergripande och strukturerat. Kommunen måste också bli mer aktiv för samarbete och samverkan inom både etablerade och nya nätverk.

Medarbetare

Totalt sett nådde kommunstyrelsen delvis uppfylld resultatnivå inom perspektivet medarbetare.

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE	+ Medarbetarna trivs	+ Medarbetarna trivs	+ Medarbetarindex
	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	+ Kommunstyrelsen har bra ledare med ett gott ledarskap	+ Ledarskapsindex
	● Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser	● Kommunstyrelsen har jämställda arbetsplatser	◆ Löneskillnad mellan könen (tillsvidareanställda) ● Procentandel anställda kvinnor respektive män + Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande
	◆ Minst 65 procent av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning	◆ 65 procent av de tillsvidareanställda kvinnorna ska ha en heltidsanställning	◆ Personalstatistik, män och kvinnor
	◆ Sjukfrånvaron är högst 5 procent	◆ Sjukfrånvaron är högst 5 procent	◆ Sjukfrånvarostatistik, män och kvinnor

Uppföljning av målen

Uppföljning av förvaltningens mål för trivsel och ledarskap gjordes utifrån medarbetarenkäten 2016. Totalt sett uppnåddes målet. Medarbetarenkäten hade hög svarsfrekvens med resultat som uppnådde målen. Medarbetarna trivdes, bemötandet var respektfullt och det fanns möjlighet till stöd och hjälp av arbetskamrater. Tilliten till varandras kompetens var hög och en större del av medarbetarna uppgav att ledarna visade omtanke och brydde sig om sina medarbetare samt inspirerade till att göra ett gott arbete. Kommunledningskontoret hade något högre måluppfyllelse än samhällsbyggnadsförvaltningen.

Målet om jämställda arbetsplatser uppfylldes delvis. Förvaltningen uppfyllde inte målet om löneskillnad mellan kvinnor och män. Kvinnornas andel av männens lön var för kommunledningskontoret 94 procent och för samhällsbyggnadsförvaltningen 86 procent. Målet för andelen anställda kvinnor respektive män är delvis uppfyllt. Målet om möjlighet till medskapande är uppfyllt.

Förvaltningen uppfyllde inte målet om att minst 65 procent av tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning. Totalt sett hade 62 procent (kommunledningskontoret 87 procent och samhällsbyggnadsförvaltningen 51 procent) av kvinnorna heltidsanställning, vilket var en minskning med 3 procent sedan 2015.

Förvaltningen uppfyllde ej målet om att sjukfrånvaron ska vara högst 5 procent. Sjukfrånvaron för samhällsbyggnadsförvaltningen var 5,5 procent, vilket var en minskning med 1,7 procent sedan 2015. För kommunledningskontoret var sjukfrånvaron 6,5 procent. Det var en ökning med 1,1 procent som förklaras till stora delar av den kraftiga influensaperioden som varade under våren 2016. Det innebär för många av medarbetarna återkommande besvär i övre luftvägar med flera längre sjukskrivningar som följd. Utöver det hade ett antal medarbetare genomgått planerade operativa ingrepp vilket medförde längre tids sjukskrivningar som påverkade sjukfrånvaron negativt.

Framtidsbedömning

Förvaltningarna måste utveckla rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet, bland annat kopplat till arbetsmiljörundor på arbetsplatserna. Förvaltningarna ska även arbeta förebyggande mot stress och hög arbetsbelastning. Medarbetare och ledare är mycket intresserade av att arbeta med hälsa.

På sikt ska könsfördelningen bli jämnare inom förvaltningarnas olika yrkesgrupper.

Förvaltningarna arbetade målmedvetet med att erbjuda utökad tjänstgöringsgrad. Det gäller framför allt städ- och kostpersonal.

Samhällsbyggnadsförvaltningen prioriterar olika förebyggande insatser för att minimera sjukfrånvaron, bland annat för städ- och kostpersonalen som bland annat erbjöds arbetsmetoden *Kraftkartan*. Arbetet fortsätter under 2017.

Uppföljning av uppdrag

Kommunstyrelsen fick uppdraget av kommunfullmäktige att genomföra följande åtaganden:

Uppdrag/direktiv	Resultat	Kommentar
Att stärka fritidsområdet vid Vännäs bad och camping som mötesplats för föreningsliv, medborgare och besökare	Delvis genomfört	Diskussion pågår om anläggande av discgolfbana inom fritidsområdet samt hur Röda viken kan bli mer tillgänglig och tilltalande genom muddring eller andra åtgärder
Att satsa på och underlätta ett ökat bostadsbyggande i såväl tätorter som landsbygd. Nya attraktiva bostadsområden ska tillskapas och boende och boendeetableringar underlättas genom en dialog med landsbygdens företrädare och markägare	Delvis genomfört	Myresjöhus håller på att slutföra etapp 1 med 12 bostadsrättslägenheter i radhus i Vännäsby. Gata och VA till området har anlagts under hösten. Etapp 2 med ytterligare 12 bostadsrättslägenheter planeras till år 2018 Byggstart för anläggande av kommunalt vatten- och avloppssystem i Brån planeras till början av år 2017 Ett projekt med uppförande av kollektiva hyresrätter inom Älvdalaområdet pågår Inom ramen för arbetet med översiktsplan beslutas intentionerna kring framtida bostads- och LIS-områden
Att satsa på investeringar som minskar kommunens driftkostnader bör prioriteras. Speciellt ska energifrågorna uppmärksammas. De kostnadsminskningar som görs genom större satsningar på energieffektivisering ska redovisas årligen och komma hela kommunbudgeten tillgodo	Delvis genomfört	Hela samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med energieffektivisering och andra driftkostnadsbesparande åtgärder, exempelvis vägbelysning, ventilation, styrning av värme och belysning
Jämställdhetsfrågor ska särskilt belysas under perioden	Delvis genomfört	Jämställdhetsfrågorna belyses vid vissa beslut Jämställdhetsfrågor inom översiktsplan- och detaljplanarbete. Det handlar om allt ifrån ett jämställt deltagande under processen till säkerställande av kvinnors och mäns önskemål och behov i själva detaljplanen och översiktsplanen
Samverkan mellan kommunens verksamheter ska öka	Delvis genomfört	Samverkan har skett inom bland annat områdena näringsliv, risk och sårbarhet, kollektivtrafik samt upphandling Samverkan med alla förvaltningar inom områdena verksamhetslokaler, kost och översiktlig fysisk planering
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras	Delvis genomfört	Städ- och kostpersonalen deltar i projektet <i>Kraftkartan</i> och ett projekt som drivs av företagshälsovården i syfte att minska sjukfrånvaron Hälsoutmaningar och utbildning har skett inom kommunledningskontoret
Medborgardialog ska prioriteras inför strategiska beslut	Delvis genomfört	Medborgardialog har genomförts under våren inom områdena trafikstrategi och centrumplanering. En medborgardialog planeras också under året med fokus på översiktsplanen och framtida insamlingssystem för hushållsavfall
Ärenden som behandlar näringslivsfrågor ges förtur i handläggning	Delvis genomfört	Förvaltningarna har högt prioritet i ärenden rörande näringslivsfrågor

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för pedagogisk omsorg, förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Barn- och utbildningsnämnden har även övergripande ansvar för gymnasieverksamhet samt aktivitetsansvar för ungdomar upp till 20 år. Till ansvarsområdena hör dessutom musikskola, biograf, bibliotek, bidrag till studieförbund, kulturaktiviteter och utdelning av kulturstipendier. Andra områden är förvaltning av kommunens kulturella och kulturhistoriska egendomar, konstnärliga utsmyckningar, konstsamlingar och konstverk.

Verksamhetsidé

Barn- och utbildningsnämnden

- främjar alla barns utveckling och lärande där barnen utvecklar nyfikenhet, självkänsla, självförtroende och en livslång lust att lära
- verkar för ett aktivt kulturliv
- verkar för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna.

Viktiga händelser

- Regering och riksdag fattade beslut om en nationell strategi kring IT för att förbättra skolornas arbete inom området. Alla elever i Sverige ska få en mer likvärdig tillgång till IT-verktyg, exempelvis datorer. Skolverket föreslog att alla elever i skolan och all personal i förskola och skola ska ha ett personligt IT-verktyg. I förskolan ska det finnas ett verktyg på 4–5 barn.
- Rekrytering och vikarieförsörjning var en utmaning eftersom det finns få utbildade förskollärare och lärare i Sverige.
- I augusti öppnades kommunens nya och största förskola – Myran. Förskolan har åtta avdelningar och är placerad i centrala Vännäs.
- Skolinspektionen besökte Vännäs för att granska och bedöma vad som behöver utvecklas inom förskolan och skolan.

Sammanfattning av nämndens resultat

- ✚ Ekonomi
- ◆ Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare

Nämnden uppfyllde målet inom perspektivet ekonomi och redovisade ett överskott mot budget på 78 tkr, det vill säga 0 procent avvikelse. Förskolan redovisade ett underskott på knappt 2 mkr på grund av fler barn än budgeterat. Skolans resultat visade ett överskott på drygt 1 mkr. Flyktingpengar från staten och sålda elevplatser bidrog positivt, medan fler elever än beräknat påverkade resultatet negativt. Övriga verksamheter redovisade mindre avvikelser från budget.

Perspektivet medborgare visade att kommuninvånarna var positiva till nämndens verksamheter bibliotek, kultur, förskola och skola. Hemsidan hade inte tillräckligt hög nivå och kommunen kunde i ett fåtal fall inte erbjuda barnomsorg det datum föräldrarna önskat. Resultatet för perspektivet landade på en låg, ej tillfredsställande nivå.

Nämnden visade en bra eller delvis uppfylld resultatnivå för perspektivet samhällsutveckling. Barn och elever var trygga och trivdes i sina verksamheter. Kunskapsresultaten förbättrades inom både förskola och skola. Dock inte tillräckligt för att förbättra effektivitetsmålet.

För perspektivet medarbetare visade nämnden en delvis uppfylld resultatnivå. Medarbetarenkäten visade att medarbetarna trivdes. De tyckte att ledarna var bra. Arbetsplatserna var jämställda och målet om heltidsanställning uppfylldes. Målet för sjukfrånvaro uppfylldes inte.

Framtidsbedömning

Nämnden har många utmaningar de kommande åren, både ekonomiska och verksamhetsmässiga.

- Verksamheterna växer. Kostnaderna ökar när antalet barn i förskole- och skolålder ökar och lokaler för skola och förskola byggs.
- Arbetet med att förbättra måluppfyllelsen måste fortsätta så att barn och elever får bättre förutsättningar att lyckas i livet.
- De ekonomiska förutsättningarna kan förändras snabbt utifrån exempelvis kommunens ekonomiska läge, förändringar i statsbidrag och lönesatningar.
- Konkurrensen om barn, elever och personal blir tuffare. Det ställer krav på nämnden att erbjuda bra verksamheter och vara en attraktiv arbetsgivare.

Att möta dessa utmaningar i en tid med neddragningar och begränsade investeringsmöjligheter ställer mycket höga krav på nämnd, ledning och medarbetare.

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator			
EKONOMI	+	Nämnderna har en ekonomi i balans	+	Kommunstyrelsen har en ekonomi i balans	+	Procentuell avvikelse mot budget
	+					

Uppföljning av målen

(tkr)	Utfall 2016			Budget 2016			Resultat differens
	Verksamhet	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	
Barn- och utbildningsnämnden							
Politisk verksamhet	0	-610	-610	0	-760	-760	150
Centrala resurser	3 340	-16 254	-12 915	3 093	-16 254	-13 160	246
Förskoleverksamhet	7 228	-57 676	-50 447	6 269	-54 773	-48 504	-1 943
Grundskola, förskoleklass, fritids	10 119	-120 860	-110 742	5 911	-117 842	-111 932	1 190
Särskola	644	-6 941	-6 297	410	-6 416	-6 006	-292
Bibliotek, kultur och musikskola	669	-8 709	-8 040	460	-8 612	-8 152	112
Summa interna verksamheter	21 999	-211 049	-189 050	16 143	-204 657	-188 514	-536
Gymnasiesärskoleelever	0	-1 368	-1 367,7	0	-900	-900	-468
Gymnasieelever	364	-45 282	-44 918,3	300	-46 300	-46 000	1 082
Summa externa verksamheter	364	-46 650	-46 286	300	-47 200	-46 900	614
TOTALT RESULTAT	22 363	-257 699	-235 336	16 443	-251 857	-235 414	78

Nämnden redovisade ett överskott mot budget på 78 tkr eller 0 procent avvikelse. De egna verksamheterna visade ett underskott på 0,5 mkr och gymnasiekostnaderna visade ett överskott på 0,6 mkr.

Förskolan hade fler barn än budgeterat, vilket medförde högre personalkostnader än beräknat: drygt 2 mkr. Fler barn innebar också högre intäkter för barnomsorgsavgifter, vilket påverkade resultatet positivt.

Inom grundskola, förskoleklass och fritidshem blev kostnaderna högre än beräknat på grund av fler elever och lärarlönelyftet. Dessa kostnadsökningar kompenseras till stor del via ökade intäkter av sålda elevplatser och statsbidrag. Statens flyktingpengar bidrog också positivt till resultatet med 1,6 mkr.

I augusti beslutade nämnden att skjuta upp anställningar inom ledning och för specialpedagoger för att klara ett nollresultat. Besparingen gav 0,7 mkr.

Omvärldsanalys

Befolkningsprognosen och det ökade utbudet av tomter och fastigheter tyder på att Vännäs fortsätter att växa. Ökning vad gäller barn i förskole- och skolålder beräknas bli cirka 10 procent till 2020. Andelen barn blir fortsatt hög, både jämfört med riket och kranskommunerna. Förändringar i flyktingsituationen kan också påverka ökningen av barn och unga.

Framtidsbedömning

Nämnden har många utmaningar som påverkar de ekonomiska förutsättningarna för verksamheterna.

- Det blir fler barn i förskola och skola. Antalet barn som inte har svenska som modersmål fortsätter att öka.
- Fler barn i förskoleålder leder troligen till att det inom några år behövs fler förskolor.
- Statens flyktingpengar förbättrade resultatet 2016 med 1,6 mkr. Bidraget gällde endast temporärt under 2016. Det innebär en stor ekonomisk utmaning för skolan och nämnden från 2017 och framåt.
- Statens satsning på lärarlönerna, lärarlönelyftet, kommer troligen att påverka framtida löneökningar inom förskola och skola. Detta kan innebära ökade lönekostnader för kommunerna.
- Nu finns många riktade statsbidrag inom förskola och skola. Förändringar kan påverka nämndens ekonomiska förutsättningar både negativt och positivt.

Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDBORGARE	● Medborgarna trivs i Vännäs kommun	◆ Medborgarna har tillgång till ett kulturutbud som lockar	◆ Medborgarna är positiva till den biblioteksverksamhet, utställnings- och konstverksamhet samt teaterföreläsningar och konserter som erbjuds i Vännäs ● Musikskolan är en attraktiv verksamhet och erbjuder barnen i kommunen att spela de instrument de önskar ■ Biblioteken är en attraktiv verksamhet och har många besökare ◆ Biografen har ett attraktivt utbud av filmer
		● Medborgarna är positiva till förskolan	● Medborgarna är positiva till våra förskolor
		● Medborgarna är positiva till grundskolan	● Medborgarna är positiva till våra grundskolor
	◆ Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god	◆ Vi har en god service och tillgänglighet	◆ Vi erbjuder plats på förskola på det datum föräldrarna önskar ■ Våra hemsidor är informativa, lättillgängliga och uppdaterade ● Medborgarna upplever att vi är nåbara och att de får snabba och tydliga svar på sina frågor + Medborgarna känner sig respekterade och får ett gott bemötande

Uppföljning av målen

Resultatet för perspektivet medborgare visade en låg eller ej tillfredsställande nivå för nämnden. Medborgarna var positiva till nämndens verksamheter förskola och skola. De ansåg dock att kommunens kulturutbud kunde bli bättre. I mätningen beaktades inte att medborgarna genom Vännäs närhet till Umeå har tillgång till det stora kulturutbud som erbjuds inom Umeåregionen. Dessa resultat avser medborgarundersökningen som gjordes 2014. Ny mätning kommer att göras 2017.

Biblioteksverksamheten höll en hög nivå och enligt Svensk biblioteksförerings senaste statistik hade Vännäs under 2015 flest utlån per invånare i riket (14,4 stycken).

Biografen hade över 100 filmvisningar, men antalet besökare måste bli fler för att en högre målnivå ska nås. Filmernas attraktivitet styr till mycket stor del hur många besökare som kommer. Biografens möjlighet att välja filmer bestäms av utbudet.

Musikskola erbjuds för elever i årskurs 4–9 och i snitt deltar var tredje elev i verksamheten. Antalet elever var stabilt, men skulle behöva öka med cirka 15 elever för att målet ska uppfyllas. De flesta elever fick undervisning utifrån sitt förstahandsval.

Medborgarna upplevde att förvaltningen var nåbar och att de fick ett gott bemötande. Resultatet har dock försämrats något sedan 2015. Vännäs var, i jämförelse med andra kommuner, något sämre på att erbjuda förskoleplats på det datum som föräldrarna önskade. Neddragningar inom administration och ledning påverkade förmodligen dessa indikatorer negativt.

Information via hemsidan måste förbättras. Den ska ses över 2017.

Omvärldsanalys

Medborgarna i Vännäs kommun var lika positiva till förskola och grundskola som medborgare i andra kommuner. Men inom kulturområdet fick Vännäs ett lägre betyg än andra kommuner.

Service och tillgänglighet visade ett utfall i nivå med andra kommuner, där de flesta generellt låg på en hög nivå. Vännäs var bättre på att erbjuda förskoleplats på önskat datum, jämfört med 80 procent av kommunerna. De som inte fick plats på önskat datum fick dock vänta alldeles för länge jämfört med andra kommuner. Hemsidorna för förskola och skola höll inte samma nivå som övriga kommuner. Cirka 80 procent av Sveriges kommuner hade enligt Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) webbundersökning mer informativa hemsidor än Vännäs.

Framtidsbedömning

För att förbättra måluppfyllelsen i avsnittet Medborgare ska nämnden arbeta för

- fortsatt samarbete mellan kranskommunerna för att öka kulturutbudet och erbjuda ett varierat kulturutbud
- uppdaterade och informativa hemsidor för förskolor och skolor.

Samhällsutveckling

Kommunfullmäktiges mål	Barn- och utbildningsnämndens mål	Resultatindikator
<p>● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet</p>	<p>● Alla barn och elever har en stimulerande lärandemiljö</p>	<p>⊕ Verksamheten stimulerar barnens och elevernas lust att lära</p> <p>● Barnen och eleverna har arbets-/studiero</p>
	<p>● Alla barn och elever ges förutsättningar att nyttja sin maximala potential</p>	<p>◆ Måluppfyllelse enligt resultat eller observationer i förskola och skola</p> <p>⊕ Barnen och eleverna får den hjälp och det stöd de behöver</p> <p>⊕ Personalen har höga positiva förväntningar på barnen eller eleverna</p>
	<p>⊕ Alla barn och elever har ett reellt inflytande över sitt lärande och för sin skolsituation</p>	<p>⊕ Verksamheten tar hänsyn till barnens och elevernas åsikter</p> <p>● Lärarna ger eleverna möjlighet att påverka och utvärdera undervisningen</p> <p>⊕ Eleverna vet vad de ska kunna för att nå målen i alla ämnen</p> <p>⊕ Eleverna/vårdnadshavarna får veta hur läraren bedömer lärande och kunskapsutveckling</p> <p>⊕ Utvecklingssamtalen leder till utveckling</p>
	<p>⊕ Alla barn och elever känner sig trygga, respekterade, sedda och hörda</p>	<p>⊕ Barnen/eleverna trivs i förskolan/skolan/fritidshemmet</p> <p>⊕ Barnen/eleverna känner sig trygga i förskolan/skolan/fritidshemmet</p> <p>⊕ Ömsesidig respekt mellan lärare och barn eller elev</p> <p>⊕ Eleverna har någon vuxen på skolan som de känner att de kan gå till om de vill prata om något som har hänt</p> <p>⊕ Nolltolerans mot mobbning och kränkningar</p>
	<p>⊕ Föräldrarna har inflytande över sitt barns förskole- och skolgång</p>	<p>⊕ Vårdnadshavarna har möjlighet till inflytande på sitt barns förskola eller skola</p> <p>⊕ Kommunikationen mellan hem och skola fungerar bra</p> <p>⊕ Vårdnadshavarna får information om sitt barns utveckling</p>
	<p>⊖ Verksamheterna är effektiva</p>	<p>◆ Snittkostnaden per barn i förskolan är i paritet med kostnaden i jämförbara kommuner</p> <p>⊖ Snittkostnaden per elev i grundskolan är i paritet med kostnaden i jämförbara kommuner</p> <p>⊖ Effektivitetstalet är bättre än snittet för jämförbara kommuner</p>
<p>⊕ Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande</p>	<p>⊕ Alla elever ges förutsättningar att utveckla sin företagsamhet samt ges kunskaper om företagande och näringsliv</p>	<p>⊕ Barnen och eleverna utvecklar självförtroende, nyfikenhet och en samarbetsförmåga som ger företagsamma barn och elever</p>

SAMHÄLLSUTVECKLING

Uppföljning av målen

Nämnden visade en bra eller delvis uppfylld resultatnivå för perspektivet samhällsutveckling. Barn och elever var trygga och trivdes i sina verksamheter. Kunskapsresultaten förbättrades inom både förskola och skola, framför allt i de yngre åldrarna. Elevernas resultat behöver bli bättre och stabilare för att måluppfyllelsen och effektivitetsmättet ska kunna förbättras.

Nämnden arbetade medvetet med att öka effektiviteten och se över kostnaderna. Kunskapsresultaten ska förbättras. Det gäller bland annat utveckling av undervisning, satsningar inom matematik och från 2017 deltagande i läsluftet. Lärarna deltog i kompetensutveckling genom kollegialt lärande. Arbetet fortsätter under 2017 och inkluderar då fritidshemspersonal. Grundidén med kollegialt lärande är att lärare ska lära tillsammans. De ska dela med sig av sina erfarenheter och reflektioner under arbetets gång.

Omvärldsanalys

Utifrån resurser och elevernas socioekonomiska förutsättningar borde nämndens verksamheter visa en bättre måluppfyllelse. En jämförelse med riket visade att resultaten för nationella prov och betyg i årskurs 6 låg på likvärdig nivå. Samma jämförelse i årskurs 9 visade att kommunens resultat generellt var lägre än riket. Andelen behöriga till gymnasiet var också lägre, och precis som för resten av riket var trenden negativ.

Framtidsbedömning

Inom förskola och skola pågår en ständig utveckling för att barn och elever alltid ska ha tillgång till en bra lärmiljö och effektiva lärverktyg.

- Måluppfyllelsen i avsnittet Samhällsutveckling ska förbättras genom
- fortsatt deltagande i matematiklyftet för lärare som undervisar i matematik
  - deltagande i läsluftet, en fortbildning där lärare genom kollegialt lärande ska utveckla elevers läsande, skrivande och lärande genom att stärka och utveckla kvaliteten i undervisningen
  - kollegialt lärande utifrån aktuell pedagogisk litteratur för de lärare som inte undervisar i matematik
  - en plan för arbetet med de elever som lätt når målen
  - förändrat och förtydligat arbete inom elevhälsa för att förbättra barns och elevers hälsa, trivsel och trygghet
  - utbildning av alla ledare och en stor del av medarbetarna i ett coachande förhållningssätt. Det innebär verktyg för att möta varje individ där den befinner sig just nu och hjälpa personen till sin maximala potential
  - reviderad plan som ska fastställas för mottagning och utbildning av flerspråkiga elever. Organisation och rutiner på respektive enhet ska utvecklas utifrån planen.
  - extra anpassningar och särskilt stöd för tidiga och strukturerade insatser till barn och elever som riskerar att inte nå målen. Specialpedagogerna ska få extra stöd
  - IT-strategi med pedagogiskt fokus.

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE	+ Medarbetarna trivs	+ Medarbetarna trivs	◆ Medarbetarindex
	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	+ Ledarskapsindex
	● Vännäs har jämställda anställningsvillkor	● Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser	● Löneskillnader mellan könen + Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande ◆ Procentandel anställda kvinnor respektive män
	+ 65 procent av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning	+ 65 procent av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning	+ Personalstatistik män och kvinnor
	- Sjukfrånvaron är högst 5 procent	- Sjukfrånvaron är högst 5 procent	- Sjukfrånvarostatistik män och kvinnor

Uppföljning av målen

Nämnden visade en delvis uppfylld resultatnivå för perspektivet medarbetare. Medarbetarna trivdes och bedömde att de hade bra ledare med gott ledarskap. Arbetsplatserna var jämställda, men andelen män måste öka om högsta resultatnivån ska nås. Målet för heltidsanställning uppfylldes, men inte målet för sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron ökade och låg för första gången sedan 2011 över sju procent.

Sjukfrånvaron blev 7,1 procent, vilket var klart sämre än målet och en försämring mot fjolåret. Kvinnorna hade betydligt högre sjukfrånvaro än männen, 8,0 procent jämfört med 3,7 procent. Analyser visar att det generellt inte är arbetsrelaterade sjukskrivningar som påverkar sjuktalen negativt. Hög korttidsfrånvaro i förkylningstider påverkar också. Nämnden arbetar förebyggande för att förbättra arbetsbelastning och arbetssituation. Tre av förskolorna kommer att ingå i ett projekt under 2017 och 2018. Projektet ska ge bättre, organisatorisk arbetsmiljö och sänkta sjuktal. Workshop för team och chefer ingår.

Omvärldsanalys

Det är stor brist på lärare, förskollärare och specialpedagoger i hela Sverige. Rekryteringsbehovet är stort och kommer att öka på grund av pensionsavgångar. Befolkningsökningen och ökat antal flyktingar gör att det behövs fler lärare. Staten har försökt att stimulera lärare att stanna kvar i yrket och nya personer att söka sig dit. Den senaste satsningen, lärarlönelyftet, har dock delvis fått negativ effekt och upplevs på många av landets skolor som ett arbetsmiljöproblem.

Genom goda ledare och medarbetare som trivs kommer Vännäs, i jämförelse med andra kommuner, att ha goda förutsättningar att möta dessa utmaningar.

Framtidsbedömning

Rekryteringsbehovet är stort och konkurrensen om behöriga förskollärare, lärare, specialpedagoger och ledare är tuff. Det är även svårt att hitta vikarier som kan täcka upp vid kortare frånvaro. Kommunen behöver skapa så goda förutsättningar i förskolor och skolor att de attraherar personal i större utsträckning än framför allt kranskommunerna. Konkurrensen om lärare kommer att medföra lönesatsningar, vilket innebär ökade kostnader för kommunen.

Uppföljning av uppdrag

Kommunfullmäktige gav barn- och utbildningsnämnden uppdraget att genomföra följande:

Uppdrag/direktiv	Resultat	Kommentar
Jämställdhetsfrågor ska särskilt belysas under perioden	Delvis genomfört	Det pågår en översyn av nämndens och förvaltningens jämställdhetsplaner för perioden
Samverkan mellan kommunens verksamheter ska öka	Genomfört	Samverkan med andra förvaltningar sker i de frågor där det ger ett mervärde
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras	Delvis genomfört	Arbetar förebyggande genom att se över arbetsbelastning samt arbetsituation och hur den kan förbättras genom ändrade arbetsätt eller andra organisatoriska och verksamhetsmässiga lösningar, både centralt och på enhetsnivå. Riktlinjer för hur ledarna ska agera utifrån de nya arbetsmiljökraven har tagits fram och ingår i årshjulet för arbetsmiljö. Ledarna följer aktivt upp upprepad korttidsfrånvaro genom samtal med berörd medarbetare. Under 2017 och 2018 kommer tre förskolor att delta i ett arbetsmiljöprojekt
Medborgardialog ska prioriteras inför strategiska beslut	Ej aktuellt	Inga strategiska beslut har fattats under perioden

Vård- och omsorgsnämnden

Sammanfattning

Verksamhetsidé

Vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda en trygg och säker livsmiljö med omsorg och utvecklingsmöjligheter i livets alla skeden. I Vännäs ska det vara positivt att bo, verka och leva.

Nämnden ska efter uppdrag från kommunfullmäktige fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som sägs i lag om socialnämnd, förutom ansvar för förskole- och fritidsverksamheten.

Nämnden utövar också ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården samt ledningen för verksamheten med stöd och service enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vård- och omsorgsnämnden fullgör även kommunens uppgifter enligt lag om riksfärdtjänst och lag om färdtjänst.

Viktiga händelser

- En händelse av betydelse var SVT:s satsning på programmet Sveriges bästa hemtjänst. Det satte Vännäs på kartan och skapade nationell debatt om hemtjänstens villkor. Programserien befäste och förstärkte utvecklingsarbetet på ett mycket positivt sätt.
- Den stora tillströmningen av ensamkommande barn under 2015 medförde stora omställningar för Akkas verksamhet. På mycket kort tid startades nya boendeenheter och personalstyrkan fördubblades. 2016 blev anvisningarna betydligt färre och nytt ersättningssystem aktualiserade åter behov av förändringar. Denna gång i motsatt riktning där verksamheten skulle minska. Målet var att avveckla enheter och kraftigt minska personalstyrkan. Akka klarade omställningen med god tidsmarginal, vilket gav positiva effekter på resultatet.
- Kommunfullmäktiges beslut att nytt särskilt boende ska byggas påverkade nämndens planeringsförutsättningar för måluppfyllelse positivt.
- Handikappomsorgen bytte namn till LSS-omsorgen.
- Dagsverket bildades efter sammanslagning av daglig verksamhet på Växhuset och verksamheten Läs och Hör.
- Forskningsprojektet *personcentrerad och trivselbefrämjande vårdmodell* inleddes på Vännäsby Äldrecenter.
- Dagverksamheten i Vännäs slogs ihop med dagverksamheten på Vännäsby Äldrecenter.
- Kommunen beviljades 1,8 mkr i statsbidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen.

Sammanfattning av nämndens resultat

- + Ekonomi
- Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare

Vård- och omsorgsnämnden visade ett underskott på 160 tkr. Ensamkommande flyktingbarnverksamheten (EKB) visade ett nollresultat inom budgeterad resultatnivå. Tidigare under året visade resultatprognosen ett större överskott på 9,5 mkr. Förändringen mellan tidigare prognoser och årets utfall berodde på att dessa medel periodiseras till kommande år.

Budgetramen minskades (-3 mkr) jämfört med 2015, vilket ställde höga krav på verksamheterna för att klara måluppfyllelse.

Vård- och omsorgsnämnden använde kommunens tillfälliga flyktingpengar från 2015. Bidraget var 3,2 mkr.

Framtidsbedömning

Att nå samtliga mål för 2017 och klara budget i balans blir en stor utmaning. Omfattande prioriteringar krävs för god och säker omsorg i basverksamheten.

Äldreomsorgen och mottagande av nyanlända är de största, mest resurskrävande utmaningarna. Fler platser på särskilt boende behövs för nuvarande och framtida behov. Förutsättningar saknas idag för att med säkerhet klara framtida personalrekrytering. Fler behöver utbilda sig inom gymnasieskolans omvårdnadsprogram och fler satsningar behöver göras för att fler nyanlända med språksvårigheter ska kunna anställas. Nytt ersättningsystem för mottagande av ensamkommande barn medför också stora, organisatoriska förändringar för Akkas verksamhet. På sikt kan det påverka övrig verksamhet.

2018 förändras kommunens betalningsansvar för utskrivningsklara vid sjukhusvård från fem dagar till tre dagar. Detta kräver fler korttidsplatser, alternativt fler platser inom särskilt boende.

Individ- och familjeomsorg (IFO) är svårbedömd vad gäller försörjningsstöd, personalresurser och övriga stödinsatser. Fler medborgare som har svårt med försörjning eller behöver annat stöd kan medföra ökat resursbehov. Det kan krävas stora omprioriteringar inom verksamheterna för att behoven ska rymmas inom budgetram.

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
EKONOMI I	 Nämnderna har en ekonomi i balans	 Vård- och omsorgsnämnden har en ekonomi i balans	 Procentuell avvikelse mot budget
			

Uppföljning av målen

(tkr)	Utfall 2016			Budget 2016			Resultat differens
	Verksamhet	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	
Vård- och omsorgsnämnden							
Gemensamma resurser	2 735	-13 716	-10 982	2 529	-21 268	-18 739	7 758
Individ- och familjeomsorg	4 749	-25 042	-20 292	4 052	-23 343	-19 291	-1 002
Äldreomsorg	17 691	-124 134	-106 442	11 795	-112 553	-100 758	-5 684
LSS-omsorg	31 930	-80 399	-48 469	29 866	-77 258	-47 392	-1 077
Hemsjukvård	184	-2 531	-2 347	0,0	-2 176	-2 176	-171
RESULTAT	57 289	-245 822	-188 532	48 242,0	-236 598	188 356	-176
Resultatenheter							
Intraprenader	756	-10 129	-9 374	486	-9 875	-9 389	16
Ensamkommande barn							
Akka	56 344	-56 497	-153	30 210	-30 363	-153	0
TOTALT RESULTAT	114 389	-312 448	-198 059	78 938	-276 836	-197 898	-160

Kommentarer

Vård- och omsorgsnämndens resultat blev -160 tkr. Området ensamkommande barn (EKB) visade +/-0.

Gemensamma resurser (7 758 tkr)

Inom gemensamma resurser finns budgetposter för all verksamhet som på olika sätt serverar nämndens enheter, inklusive ledning och nämnd. Här finns även medel avsatta för att klara icke förutsägbara behov av omställningar och omfördelningar inom verksamheten. Delområdets överskott balanserade de underskott som redovisas inom övrig verksamhet.

Individ- och familjeomsorg (-1 002 tkr)

I FO hade högre kostnader än budgeterat, eftersom fler hushåll och större familjer behövde försörjningsstöd. Budgeten för placeringskostnader i familjehem och institution för vuxna var svårbedömd. Kommunens flyktingmottagande hade en tydlig påverkan på verksamhetens kostnader. Det tillfälliga flyktingbidraget för IFO på 3,2 mkr kompenserade inte kostnaderna. Utan bidraget hade resultatet inom området IFO visat 4,2 mkr i underskott.

Åtgärder IFO

Inför 2017 minskar antalet socialsekreterare för ensamkommande barn. Nämndens del i Stjärnhusets verksamhet avvecklas och tjänstgöringsgraden för samordnartjänst på Familjecenter minskar.

Äldreomsorg (-5 684 tkr)

Intäkter (5 896 tkr)

Kostnader (-11 580 tkr)

Äldreomsorgen (ÄO) hade högre intäkter än budget. Det berodde framför allt på gällande avgifter inom hemtjänsten och särskilt boende.

Samtliga boendeplatser var fullbelagda och innebar ökat behov av mer omfattande hemtjänstinsatser.

Äldreomsorgen hade fler vårdtunga brukare än prognostiserat. Det gällde inom hela området ÄO.

Åtgärder ÄO

Ansvarsfördelningen ska bli tydligare. Prioriteringar vid schema-planering ska ge effektivare resursnyttjande. Samordningen mellan verksamheterna ska bli tydligare i hanteringen av avtalet *flexibel arbetstidsmodell*. Resurser för ökad vårdtyngd beviljas endast vid extraordinära situationer och under mycket begränsad tid. Extra tjänster och språkpraktikanter ska bli kostnadseffektiva.

LSS-omsorgen (-1 077 tkr)

Intäkterna blev 2 064 tkr och kostnaderna -3 141 tkr.

Ersättningen från andra kommuner blev högre än prognostiserat.

Nya beslut om bostad med särskild service enligt lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS 9:9) behövde verkställas utanför budgetram.

Åtgärder LSS

Samordning ska öka mellan verksamheterna för effektivare resursnyttjande. Möjligheter till exempelvis extra tjänster och språkpraktikanter ska tas till vara på ett kostnadseffektivt sätt.

Hemsjukvården

Hemsjukvården visade ett underskott på 171 tkr. Detta berodde främst på att behoven av hjälpmedel för enskilda var större än budgeterat.

Intraprenader (16 tkr)

Intraprenaden Lyan visade ett litet överskott.

Intraprenaden Köpmangatan tyngs av underskott från tidigare år, då de under stor del av året hade en tom plats. Verksamheten visade underskott även 2016. Detta regleras mot balanskonto och belastar budgeten 2017.

Ensamkommande barn, Akka (0,0 tkr)

Mottagandet av ensamkommande barn finansierades via riktade statsbidrag. En verksamhetsinriktning med placeringar i egen regi gav både effektiv verksamhet och god kostnadseffektivitet.

2016 gav nollresultat. Det motsvarade budgeterad resultatnivå. Tidigare under året visade resultatprognosen ett större överskott på 9,5 mkr. Förändringen mellan tidigare prognoser och årets utfall förklarades av att dessa medel periodiseras till kommande år. Syftet är att statsbidrag för ensamkommande barn matchas när kostnaderna uppstår. Statsbidraget finansierar på så sätt framtida extra kostnader för ensamkommande barn, det vill säga kostnader som inte ryms i kommande, riktade statsbidrag.

Enligt en samverkansöverenskommelse med Liljaskolan och barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar nämnden för samordning och återsökning av statsbidrag för ensamkommande, asylsökande barn. Nämnden betalar sedan terminsavgift för barnets två första år.

Summa Liljaskolan 2016: 5 440 tkr

Summa grundskolan 2016: 1 411 tkr

(avser både Hammarskolan och Vegaskolan)

Utöver terminsavgiften, betalade Akka Liljaskolans kostnader för ferieskola, hemspråksundervisning och extra lärarresurs.

Summa: 1 779 tkr

Åtgärder Akka

Ytterligare prioriteringar av resurser ska anpassas till nytt ersättningssystem som beräknas halvera statsbidraget.

Omvärldsanalys

Nämnden jämförde verksamhet och redovisade kostnader med övriga kommuner i länet och riket i snitt. Uppgifterna är hämtade från webbplatsen regionfakta.com och gällde år 2015. Inom parentes anges summorna för 2014.

Vännäs kommunala kostnader för individ- och familjeomsorg var 2 903 kronor per invånare och år (2 499 kronor). Här ingick institutions- och familjehemsvård, öppenvård och behandling samt ekonomiskt bistånd. Västerbottens län hade genomsnittskostnader på 3 715 kronor per invånare (3 513 kronor) och riket 3 690 kronor per invånare (3 527 kronor).

Vännäs kommunala kostnader för äldre- och handikappomsorg var 25 735 kronor per invånare och år (25 209 kronor). Västerbottens läns kostnader var 27 840 kronor (26 999 kronor) och riket 21 119 kronor (20 438 kronor).

Framtidsbedömning

Nämnden gjorde en noggrann genomgång för att se de mest angelägna områdena för framtida planering.

Nämndens budgetram täcker inte de prognostiserade behoven för 2017. Det ställer mycket höga krav på verksamheterna för att klara måluppfyllelse.

Nämnden behöver hantera behoven för kommunens flyktingmotagande. Detta påverkar samtliga verksamheter. Men inom vård- och omsorgsnämnden blir utmaningen särskilt påtaglig.

Området IFO är alltjämt svårbedömt vad gäller försörjningsstöd, personalresurser och övriga stödinsatser. Fler medborgare som har svårt att försörja sig själva eller behöver annat stöd kan medföra resursbehov som inte ryms inom budgetram. Nämnden kan behöva revidera mål och göra ekonomiska omprioriteringar.

I väntan på nya platser inom särskilt boende finns risk för fler betalningsdygn för färdigbehandlade. Det finns även risk för fler vårdtunga insatser vad gäller hemtjänsten och kostnader för ej verkställda beslut.

Områdeschefer och gruppledares förutsättningar och kompetens har stor betydelse på nämndens möjligheter till god målfyllelse. Kompetenshöjande insatser för gruppledares med fokus på ledarskapet ska genomföras under 2017.

Nämnden strävar mot det personalpolitiska målet på högst 30 medarbetare per ledare.

Nämndens verksamheters samverkan med övriga verksamheter i kommunen ska öka.

Fortsatta åtgärder behövs för att minska sjukskrivningar och korttidsfrånvaro.

Medborgare Uppföljning av målen

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDBORGARE	<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna trivs i Vännäs kommun 	<ul style="list-style-type: none"> Verksamheten kännetecknas av att vård- och omsorgsnämndens insatser stärker och tar till vara den enskildes egna resurser för att leva ett så självständigt liv som möjligt med bra livskvalitet Nämnden ser i allt sitt arbete, till att den enskilde kan bo kvar i sin närmiljö Det förebyggande arbetet utvecklas 	<ul style="list-style-type: none"> Andel avslutade ärenden med försörjningsstöd som inte återkommer inom ett år Risikanalysochbedömning enligt <i>Senior Alert</i> Andel av brukarna och/eller närstående som varit delaktig i utformandet av sin genomförandeplan Brukaren har utsedd kontaktperson Andel personer som med stöd av hemtjänst känner att de kan bo kvar hemma Närvaro bland ungdomar vid fyra högriskhelger under året Andel hemtjänsttagare som får beviljade promenader verkställda
	<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god 	<ul style="list-style-type: none"> Alla kontakter kännetecknas av respekt för individen Möjligheten för den enskilde att påverka beslut i dennes vardag tillgodoses Medborgarna i Vännäs känner trygghet i att de får den hjälp de behöver inom rimlig tid Medborgarna upplever att de får svar på sina frågor 	<ul style="list-style-type: none"> Socialsekreterare träffar placerade barn minst fyra gånger per år Andel personer 65 år och äldre i äldreomsorgen som är nöjda med hur personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål Andel boende i handikappomsorgen som har inflytande över maten Väntetid mellan ansökan och beslut om försörjningsstöd Väntetid mellan ansökan och inflyttningsdatum i särskilt boende Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats Nämndens information på hemsidan

Uppföljning av nämndens mål gjordes via resultatindikatorer i följande dokument:

Öppna jämförelser – vård och omsorg om äldre 2016

Kolada – samtliga verksamhetsområden 2016

Nämndens egen kvalitetsmätning, med årliga mätdatum i mars och september

Vård- och omsorgsnämnden har fem respektive sex mål för kommunfullmäktiges två mål som avser medborgare. Inget av målen visade låga resultat 2016.

Vad gäller mätindikatorerna *andel personer över 65 år och äldre i äldreomsorgen som är nöjda med hur personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål* visade en analys att äldre med hemtjänst är nöjdare än äldre som bor på särskilt boende. Nämnden är därför positiv till forskningsprojektet *personcentrerad och trivselbefrämjande vårdmodell* samt ett fortsatt arbete med genomförandeplaner. Arbetet ska ge enskilda mer eget inflytande.

Väntetiden mellan ansökan och beslut om försörjningsstöd var i snitt fyra dagar längre än tidigare mätning. Här fanns en tydlig koppling till att antalet sökande ökade. Fler större familjer sökte försörjningsstöd. Om tolk behövde anlitas påverkades tidsspannet mellan ansökan och beslut.

Väntetiden mellan ansökan och inflyttningsdatum i särskilt boende blev längre. Tillgången på lediga platser avgör hur lång väntetiden blir för enskilda.

Omvärldsanalys

Region Västerbotten jämför nämndens samtliga verksamhetsområden varje år. När dessa presenteras för 2016 kommer nämnden att studera resultaten noggrant.

Framtidsbedömning

Samtliga mål inom avsnittet Samhällsutveckling ska uppnås genom fokuserat arbete.

Förvaltningen prioriterade bort kvalitetsledartjänst, men ska hitta former för resultatuppföljning och rapportering till nämnden under 2017.

En kompetenssatsning på förvaltningens gruppleddare får betydelse för nämndens möjligheter till god måluppfyllelse.

Nämnden är väl medveten om den ekonomiska situationen. Vissa mål måste revideras för att de ska kunna uppnås inom den ekonomiska ramen. Nämnden arbetar parallellt med att utveckla arbetsätten inom samtliga verksamhetsområden.

Nämnden vill uppmärksamma kommunfullmäktige på att revideringar av nämndens mål kan påverka kommunfullmäktiges mål.

Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
SAMHÄLLSUTVECKLING	<ul style="list-style-type: none"> ■ Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mätbara mål finns ej specifikt för nämnden 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Inga resultatindikatorer
	<ul style="list-style-type: none"> ● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet 	<ul style="list-style-type: none"> + Den enskilde upplever ett gott bemötande ● Den enskilde känner trygghet ■ Den enskilde möter kompetent personal ● Den enskilde får sina individuella behov tillgodosedda + För den enskilde nyttjas resurserna på ett effektivt och hållbart sätt 	<ul style="list-style-type: none"> + Andel personer 65 år och äldre i äldreomsorgen som är nöjda med hur personalen bemöter dem ● Andel personer med stöd av hemtjänst som känner sig trygga att bo kvar hemma ● Andel personer som känner sig trygga med att bo i särskilt boende ■ Natfasta, 11 timmar eller mindre (särskilt boende) ● Säker läkemedelshantering ■ Andel boendeplatser enligt LSS där hot och våld mellan brukare inte förekommit under de senaste sex månaderna + God och säker palliativ vård ■ Andel personal som har vård- och omsorgsutbildning på gymnasienivå ● Brukarens behov och resurser finns beskrivna i genomförandeplanen + Antalet olika personer från hemtjänstpersonalen som hjälper den äldre under 14 dagar
	<ul style="list-style-type: none"> ● Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nämndens verksamheter bidrar till ett utvecklat näringsliv 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Inga resultatindikatorer
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fler kooperativ och sociala företag skapas 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nämnden medverkar i arbetet med skapandet av kooperativ och sociala företag 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Inga resultatindikatorer
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kollektivtrafiken fortsätter att utvecklas 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mätbara mål finns ej specifikt för nämnden 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Inga resultatindikatorer
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fortsatt utbyggnad av hög hastighetsbredband så att en bra tillgång uppnås för medborgare och företag år 2020 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mätbara mål finns ej specifikt för nämnden 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Inga resultatindikatorer
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vännäs kommun ska präglas av en hållbar utveckling 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mätbara mål finns ej specifikt för nämnden 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Inga resultatindikatorer

Uppföljning av målen

Uppföljning av nämndens mål gjordes via resultatindikatorer i följande dokument:

Öppna jämförelser – vård och omsorg om äldre 2016

Kolada – samtliga verksamhetsområden 2016

Nämndens egna kvalitetsmätningar

Nämnden har fem målsättningar för kommunfullmäktiges mål *Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet* inom området samhällsutveckling. För övriga kommunfullmäktigemål har nämnden målsättningar men inga resultatindikatorer. 2016 uppfyllde nämnden inte målet om god kvalitet. Men sett till enskilda målandikatorer fanns både förbättrade och försämrade resultat.

Andelen LSS-boendeplatser där hot och våld mellan brukare inte förekommit under de senaste sex månaderna visade fortsatt låga resultat. Samtliga medarbetare inom LSS-omsorgen utbildades i lågaffektivt bemötande av problemskapande beteenden. Upplevelsen i verksamheterna är att våld och hot minskade. Men frågeställningen i målandikatorn är formulerad så att den inte kan ge ett tydligt svar på resultatet av arbetet. Ny resultatindikator togs fram inför 2017.

Resultatindikatorn *”säker läkemedelshantering avvikelser”* visade en betydande förbättring. Ett omfattande kvalitetsarbete genomfördes 2015 under ledning av nämndens ansvariga sjuksköterska (MAS).

Antalet *olika personer från hemtjänsten som hjälper den äldre under 14 dagar* förbättrades: från mycket låg resultatnivå med 25 personer per 14 dagar under 2014 till nuvarande uppfyllt resultatnivå 10 personer per 14 dagar.

Nämnden nådde inte målet med *andel personal som har vård- och omsorgsutbildning på gymnasienivå*. 2016 hade 55 procent av personalen en vård- och omsorgsutbildning på gymnasienivå. En uppfyllt resultatnivå förutsätter att minst 90 procent har vård- och omsorgsutbildning på gymnasienivå.

Omvärldsanalys

Region Västerbotten jämför nämndens samtliga verksamhetsområden varje år. När dessa presenteras för 2016 kommer nämnden att studera resultaten noggrant.

Framtidsbedömning

Samtliga mål inom avsnittet Samhällsutveckling ska uppnås genom fokuserat arbete.

Förvaltningen prioriterade bort kvalitetsledartjänst, men ska hitta former för resultatuppföljning och rapportering till nämnden under 2017.

En kompetenssatsning på förvaltningens gruppleddare får betydelse för nämndens möjligheter till god måluppfyllelse.

Nämnden är väl medveten om den ekonomiska situationen. Vissa mål måste revideras för att de ska kunna uppnås inom den ekonomiska ramen. Nämnden arbetar parallellt med att utveckla arbetsätten inom samtliga verksamhetsområden.

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE	+ Medarbetarna trivs	+ Medarbetarna trivs	+ Medarbetarindex
	+ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	+ Vård- och omsorgsnämnden har bra ledare med ett gott ledarskap	+ Ledarskapsindex
	● Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser	● Vård- och omsorgsnämnden har jämställda arbetsplatser	+ Löneskillnad mellan könen (tillsvidareanställda) + Medarbetarnas bedömning av möjlighet till medskapande ◆ Procentandel anställda kvinnor respektive män
	● 65 procent av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning	■ 65 procent av nämndens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning	■ Personalstatistik, män och kvinnor
	■ Sjukfrånvaron är högst 5 procent	■ Sjukfrånvaron är högst 5 procent	■ Sjukfrånvarostatistik, män och kvinnor

Uppföljning av målen

Målindikatorerna nöjda medarbetare och ledarskap mäts jämna år och senaste mätningen gjordes hösten 2016

Antal tillsvidareanställda i vård och omsorg var 438 personer. Räknat i årsarbetare var antalet 389.

Nämnden är medveten om den låga måluppfyllelsen gällande heltidsanställningar. En gång per år har den enskilde inom Kommunals avtalsområde möjlighet att själv välja sin sysselsättningsgrad för kommande år. Den enskilde kan även välja heltidssysselsättning.

Nämnden uppfyllde inte målet om 5 procent sjukfrånvaro. Den sammanlagda sjukfrånvaron var 9,1 procent 2016 och 9,3 procent 2015. Hela Vännäs kommuns sjukfrånvaro var 7,3 procent 2016.

Nämnden ser mycket allvarligt på den höga sjukfrånvaron. Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska prioriteras. Förvaltningens områdeschefer ska följa upp upprepad korttidsfrånvaro och förebygga sjukfrånvaro. Nämnden ser medarbetarna som den viktigaste resursen för god måluppfyllelse.

En målsättning utifrån jämställdhetsplanen är att öka antalet anställda män i direkt omsorgsarbete. 2016 var andelen 18 procent (2014 13,7 procent.)

Omvärldsanalys

Redovisade resultat om heltidsanställningar och sjukfrånvaro inom vård och omsorg är inte unika för Vännäs kommun. Trots detta finns mer att göra. Alla kommuner i länet deltar i *Vård- och omsorgscollege*, ett projekt som ska underlätta rekryteringen av vård- och omsorgspersonal.

Framtidsbedömning

Nämnden ser stora utmaningar de kommande åren inom området medarbetare.

Redan idag finns problem att rekrytera medarbetare. Sjuksköterskor och socialsekreterare är två yrkesgrupper där rekryteringsproblem och löneglidning redan existerar. Gymnasieskolan har få sökande till utbildningar inom vård och omsorg och antalet examinerade undersköterskor är relativt få. Det är viktigt att verksamheterna aktivt erbjuder nyanlända praktikplatser för att intressera fler för yrkena, utbilda sig och bli anställningsbara.

Uppföljning av uppdrag

Utöver de uppgifter och ansvarsområden som vård- och omsorgsnämnden har enligt reglemente, ska nämnden under planperioden 2016–2018 särskilt arbeta med följande uppdrag:

Uppdrag/direktiv	Resultat	Kommentar
Jämställdhetsfrågor ska särskilt belysas under perioden	Genomfört	Under perioden har utbildning och uppföljningsträffar om våld i nära relationer genomförts. Innan beslutsunderlag och tjänsteskrivelse lämnas till förvaltningsnämnd ska ett ställningstagande om behov av analys utifrån ett genusperspektiv finnas
Samverkan mellan kommunens verksamheter ska öka	Genomfört	Samverkan mellan nämndens verksamhet och arbetsmarknadsnheten har intensifierats under perioden. För flyktingmottagandet, mottagandet av ensamkommande barn och Stjärnhuset finns styrgrupper och förvaltningsövergripande samverkansgrupper
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras	Genomfört	Uppföljning av korttidsfrånvaro Hälsocoach i egen regi Deltar i fokusgrupp, stressrelaterad psykisk ohälsa
Medborgardialog ska prioriteras inför strategiska beslut	Genomfört	Dialog med representanter från pensionärsorganisationerna PRO* och SPF** i samband med projekteringen av nytt särskilt boende, SÄBO

*Pensionärernas riksorganisation

**Sveriges Pensionärsförbund

Liljaskolans styrelse

Sammanfattning Verksamhetsidé

Styrelsen ska verka för att Liljaskolan ska erbjuda gymnasieutbud av hög kvalitet för både yrkes- och högskoleförberedande gymnasieprogram, samt ett rikt utbud av vuxenutbildning där uppdrag i nära samverkan med arbetsmarknaden eftersträvas. Liljaskolan ska ge eleverna bästa möjliga grund för att möta framtidens krav och utbildningarna på skolan ska attrahera ungdomar och vuxna av olika kön, etnicitet och social bakgrund.

Viktiga händelser

Antalet elever som sökte till årskurs 1 på gymnasieskolan ökade. Eftersom antalet avgångselever var ännu fler minskade det totala antalet gymnasieelever. Under 2016 var storleken på elevkullarna nationellt sett liten. Att antalet elever som sökte till årskurs 1 ökade trots detta tyder på att Liljaskolans attraktionskraft eventuellt är på väg att öka.

Liljaskolans ledningsgrupp analyserade hela verksamheten och en plan för Liljaskolans framtida storlek och inriktning togs fram. Inför arbetet med planen gjordes genomlysning av lokaler, utrustning och andra resurser som behöver anpassas till Liljaskolans nuvarande och framtida storlek. Arbetet mot ett elevnyckeltal på 8 intensifierades och klasserna utökades i elevantal genom ännu mera samläsning. Prognosen för 2017 visade på att skolans underskott skulle kunna bli cirka 13 mkr om inga åtgärder vidtogs. Därför varslade Liljaskolan ett antal medarbetare om uppsägning. Styrelsen arbetade även fram ett dokument om skolans framtida storlek och inriktning.

Svårigheten att hitta behöriga lärare, speciellt inom yrkesämnen, fortsatte. Liljaskolans behörighetsgrad låg på 65 procent. Därför kombinerade flera av lärarna sina arbeten med studier. Därmed fick de behörighet eller möjlighet att läsa in en lärarexamen.

Eftersom allt fler skolor hade svårt att hitta behöriga lärare minskade även antalet lärare i så kallade vikariepooler. Därför blev det svårare att få tag i vikarier vid korttidsfrånvaro. På Liljaskolan fanns en husvikarie för att täcka upp vid sådana tillfällen. Inom arbetslagen hjälptes även lärarna åt för att täcka upp för korttidsfrånvaro.

Vännäs kommun tog emot fler nyanlända, varav ett antal hade kort utbildning eller ingen alls. Svenska för invandrare, SFI, utökades med en grupp för personer som saknade läs- och skrivförmåga. De fick möjlighet att utveckla sina kunskaper i svenska språket.

Liljaskolan startade Naturbruksprogrammet med inriktning skogsmaskinförare samt en ny inriktning inom nationell idrottsutbildning – ridsport.

Sammanfattning av nämndens resultat

Sammanfattning av nämndens resultat enligt utfall 2016:

- Ekonomi
- Medborgare
- Samhällsutveckling
- Medarbetare

Liljaskolan nådde inte nämndens mål inom perspektivet ekonomi. Det berodde på fortsatt minskade elevintäkter på ett par av yrkesprogrammen. Därför beslutade styrelsen att avsluta programmen. Eleverna har dock rätt att gå klart sin utbildning, vilket medförde ökade kostnader för de program som skulle avvecklas. Liljaskolan hade för små undervisningsgrupper inom vissa program och kurser, vilket ska åtgärdas inför läsåret 2017. Lokalbeståndet var för stort i förhållande till verksamhetens omfattning. Detta sågs över inför 2017.

Liljaskolan nådde målen inom de övriga perspektiven, även om det fanns stora skillnader i resultatindikatorerna inom de olika nämndsmålen. Arbetet med kränkningar och närvaro i skolan är i stort behov av utveckling. Liljaskolan kan även utveckla sin attraktionskraft i hela regionen.

Förvaltningen hade låg sjukfrånvaro, jämn könsfördelning och många heltidsanställda. Liljaskolan utvecklade arbetet med entreprenörskap bland eleverna. Kunskapsprogressionen såg god ut.

Framtidsbedömning

En tydlig trend i riket är att yrkesprogrammen fortsätter att minska i attraktionskraft. Detta kan även drabba Liljaskolan, som under lång tid haft sin starka kärnverksamhet inom yrkesprogram som bygg-, anläggnings- och fordonsprogrammet.

Det är svårt att sja hur utvecklingen för språkinroduktionsprogrammet kommer att se ut. Det beror på omvärldsutveckling och nationella politiska beslut.

Statsbidragen för yrkesvux förändrades, vilket betydde att Vännäs behövde finansiera samma antal årsstudieplatser som kommunen fick statsbidrag för. Det innebär att utbudet av yrkesvux 2017 är avhängigt av kommunens ekonomiska situation. En annan förändring var att statsbidraget för komvux ingår i det totala bidraget som kommunerna får från staten. Lagstiftningen ändrades så att kommuninvånare fick rätt att läsa in både grundläggande och särskild behörighet via komvux.

Vännäs har fortfarande ett stort behov av arbetskraft inom vården. Därför är det viktigt att Liljaskolan startar ytterligare en omgång yrkesvux inom vård- och omsorg i januari 2017.

Åtgärdsplanen för Liljaskolan kan innebära att ytterligare program stängs. En annan följd kan bli att styrelsen skapar en organisation som attraherar fler elever per program och klass. Därmed skapas större lönsamhet.

Liljaskolans omställningsarbete fortsätter under 2017. Målsättningen är att få en budget i balans. Därmed ökar möjligheterna för kommunen att investera i Liljaskolans lokaler och utbildningar.

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
EKONOMI	■ Nämnderna har en ekonomi i balans.	■ Liljaskolan har en ekonomi i balans.	■ Procentuell avvikelse mot budget.

Uppföljning av målen

(tkr)	Utfall 2016			Budget 2016			Resultat differens
	Verksamhet	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	
Liljaskolans styrelse							
Ersättning kommuner	117 969	-644	117 325	122 418	0	122 418	-5 094
Administration	543	-20 624	-20 081	0	-20 185	-20 185	104
Skolmältid	0	-3 300	-3 300	0	-3 425	-3 425	125
Lokaler	777	-14 547	-13 771	275	-15 779	-15 504	1 733
Undervisning	5 717	-72 799	-67 082	2 840	-70 643	-67 803	721
Läromedel	2 489	-18 084	-15 595	1 949	-15 204	-13 256	-2 339
Trafikskola	331	-569	-238	600	-600	0	-238
Uppdragsutbildning	252	-355	-103	850	-850	0	-103
Elevboende	2 658	-3 143	-485	2 600	-3 246	-646	161
TOTALT	130 735	-134 065	-3 330	131 531	-129 931	1 600	-4 930

Liljaskolans styrelse redovisade ett underskott mot budgeterat resultat på -4,9 mkr:

- Eleversättningarna visade ett underskott på 5,1 mkr. Det berodde främst på att antalet gymnasieelever, exklusive språkintrödnktion, blev -6 procent mot budgeten. Färre elever deltog i språkintrödnktion än budgeterat, vilket medförde underskott på 8 procent.
- Lokalkostnaderna visade överskott på drygt 1,7 mkr, vilket främst berodde på:
  - Högre intäkter genom ersättningar för extra kostnader för ensamkommande barn under 2014 och 2015, 0,5 mkr.
  - Lägre kostnader genom besparingar på förbrukningsmaterial och övriga kostnader, 0,5 mkr.
  - En reducerad kostnad på drygt 0,5 mkr på grund av ny beräkning för kommunen. Komponentsavskrivning användes.
  - Lägre netto för lokalhyror på grund av uppskjuten plan på F-huset, 0,2 mkr.
- Undervisningskostnaderna visade ett överskott på drygt 0,7 mkr trots högre undervisningskostnader för fler tjänster än budgeterat. Det berodde på besparingar av personalresurs under våren. Liljaskolan hade 10 tjänster färre än budget på halvår (under hösten) 2016.
- Läromedelskostnaderna visade ett underskott på 2,3 mkr. Det berodde främst på att skolan minskade budgeten med drygt 1 tkr per elev. Dessutom hade skolan kostnader som inte budgeterats:
  - Sanktionsavgift på 0,4 mkr, där en av skolans äldre godsbilar hade en baggavellyft som inte var godkänd hos besiktningsfirma.
  - Ökade kostnader för nya program, skogsmaskinförarutbildning och Nationell Idrottsutbildning, NIU-ridning, cirka 0,5 mkr.
  - Leasingdatorer för cirka 0,1 mkr togs bort från investeringsbudget enligt styrelsebeslut.

Omvärldsanalys

Trenden med färre antal elever som väljer att utbilda sig på yrkesprogram i kombination med minskade elevkullar är ett nationellt bekymmer. Under 2017 ökar elevkullarna något igen. Regionen informerade ungdomar om vilken arbetskraft som behövs på marknaden. Det är ett stort och viktigt arbete där Liljaskolan samverkar med andra aktörer, till exempel Arbetsförmedlingen.

Den positiva indikationen på ökat antal elever i årskurs 1 ser ut att hålla i sig. Det skulle ge Liljaskolan positiva förutsättningar att planera inför framtiden.

Framtidsbedömning

Liljaskolans framtid ser positiv ut utifrån översyn och omställning. En budget i balans ska vara möjlig att uppnå redan under 2017. Det ger andra möjligheter till investeringar och satsningar på befintliga utbildningar än under 2016.

Elevkullarna ökar i stadig takt de kommande åren, vilket även kommer att synas i antalet elever som söker sig till Liljaskolan. Intäkterna baseras helt på elevpengen och är avgörande för skolans ekonomi. Riktade marknadsföringsinsatser kommer att genomföras. Satsningarna presenteras i styrelsens inriktningsplan för Liljaskolan.

Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
● MEDBORGARE	● Medborgarna trivs i Vännäs kommun.	● Medborgarna är positiva till Liljaskolan.	● Medborgarna är positiva till Liljaskolan ● Ungdomar boende i Vännäs kommun väljer att studera vid Liljaskolan.
	● Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	● Liljaskolan har en god service och tillgänglighet.	● Liljaskolans hemsida är informativ, lättillgänglig och uppdaterad. ● Liljaskolans personal är nåbar och medborgarna får snabba svar på sina frågor. ● Medborgarna känner sig respekterade och får ett gott bemötande.

Uppföljning av målen

Inom perspektivet medborgare uppnådde Liljaskolan målen. Dock är Statistiska Centralbyråns mätningar kring nöjd medborgarindex från 2014. För att veta mer om egentlig måluppfyllelse bör en ny eller alternativ mätning genomföras. Under 2016 ökade andelen elever från Vännäs kommun som valde att studera vid Liljaskolan. Styrelsen tolkade detta som att ett gott samarbete mellan de två utbildningsförvaltningarna i Vännäs.

Arbetet med att vända Vännäs grundskoleelevers attityder till studier vid Liljaskolan fortsätter för att nå en ännu högre måluppfyllelse.

Omvärldsanalys

Antal elever 15 oktober respektive år:

	2012	2013	2014	2015	2016
Totalt	914	855 (-6,5%)	794 (-7,1%)	733 (-8,3%)	685 (-6,6%)
Därav Vännäs kommun	200	183 (-8,5%)	177 (-3,3%)	174 (-1,7%)	186 (6,9%)

Trenden var, trots viss förbättring, att de flesta av Vännäs ungdomar söker sig till Umeå för gymnasiestudier. Liljaskolan fortsatte därför att försöka rekrytera ungdomar från den egna kommunen. Trenden att elever väljer bort yrkesprogrammen är också viktig att vända.

Liljaskolan behöver samla krafter med hjälp av de olika programråden. Skolan ska även utöka samverkan med Hammarskolan i synnerhet och barn- och utbildningsförvaltningen i allmänhet. Det gäller både på studie- och yrkesvägledningsnivå och på rektornivå. En bransch- och karriärdag på Hammarskolan visade yrkesbranschernas möjligheter och skulle attrahera elever till yrkesprogram. Detta inslag planeras även under 2017.

Allt fler skolor använder sig av marknadsföring via sociala medier och ungas egna inlägg och kanaler för att nå rätt målgrupp. Detta bör även Liljaskolan fortsätta att utveckla.

Fler riktade insatser för Vännäs ungdomar är inplanerade. Skolbesök under årkurs 8 och 9 samt ett samarbete kring elevens val är två exempel. Enligt undersökningar väljer många elever gymnasieskola tidigt i årskurs 9. Därför planeras ett tidigt öppet hus i oktober.

Vännäs kommer att ingå i ett projekt tillsammans med Arbetsförmedlingen. Syftet är att stärka högstadieungdomars kunskaper om arbetslivet och ge så mycket kunskaper kring arbetsmarknaden som möjligt inför sitt gymnasieval.

Framtidsbedömning

Styrelsens framtidsbedömning är att ökat samarbete och tydligare marknadsföringsarbete mot kommunens ungdomar borde leda till kontinuerlig ökning av antalet elever från Vännäs. Målet är att Liljaskolan har 40 procent av elevkullen inom de kommande tre åren.

Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
SAMHÄLLSUTVECKLING	● Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun.	● Liljaskolan erbjuder eleverna ett meningsfullt, utvecklande, stimulerande och tryggt liv i Vännäs kommun.	● Eleverna upplever att de har ett meningsfullt, utvecklande, stimulerande och tryggt liv i Vännäs kommun.
	● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet.	● Alla elever har en stimulerande lärandemiljö.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Liljaskolans elever närvarar vid sina lektioner. ● Eleverna har arbetsro. ◆ Inga elever blir kränkta. + Liljaskolans lärare har höga positiva förväntningar på eleverna. + Eleverna får den hjälp och det stöd de behöver. - Liljaskolan genomför efterfrågade utbildningar.
		● Alla elever ges förutsättningar att nyttja sin maximala potential.	<ul style="list-style-type: none"> + Eleverna har kännedom om de mål de förväntas uppnå. + Eleverna har en god kunskapsprogression under sin tid på Liljaskolan. - Eleverna når godkända kunskapsnivåer i samtliga kurser. ● Eleverna når de högsta betygsnivåerna. ◆ Eleverna har goda resultat vid nationella prov. + Eleverna vid yrkesprogram har en hög grad av anställbarhet. + Elever ges möjlighet att studera vidare vid universitet och högskola.
		● Alla elever har inflytande över sitt lärande och för sin skolsituation.	● Eleverna upplever att de har inflytande över sin utbildning.
	+ Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.	+ Liljaskolan bidrar till företagsamheten i kommunen.	<ul style="list-style-type: none"> + Eleverna ges möjlighet att utveckla sin företagsamhet. + Eleverna utövar entreprenörskap av hög kvalitet. + Liljaskolans vuxenutbildningar leder till hög grad av anställbarhet.
	● Vännäs kommun ska präglas av en hållbar utveckling.	● Liljaskolan planerar och genomför utbildning som bidrar till en hållbar utveckling i Vännäs kommun.	<ul style="list-style-type: none"> ● Liljaskolans undervisningsfordon är miljöklassade. ● Liljaskolans verksamheter har en hållbar sortering av avfall. ● Liljaskolans verksamhet präglas av tolerans och normkritik.

Uppföljning av målen

Inom perspektivet uppföljning av målen nådde Liljaskolan inte sina mål vad gäller indikatorerna för resultat på nationella prov. Den genomsnittliga meritvärdespoängen låg under rikssnittet när samtliga nationella prov räknats samman.

Liljaskolan behöver jobba vidare med antalet kränkningar i skolan. En likabehandlingsgrupp ska revidera likabehandlingsplanen. Nya, tydligare rutiner ska skapas för åtgärdande och förebyggande arbete mot kränkningar.

Frånvaron var för hög för att få bra kvalitet i utbildningen. Detta är ett prioriterat mål i skolans arbetsplan där stärkt mentorskap, en delaktig elevkår och elevnära elevhälsa är strategierna.

Eleverna upplever att de känner till målen, att de får det stöd de behöver och att lärarna har höga positiva förväntningar på dem. Allt detta är viktigt för att nå både kunskaps- och sociala mål i skolan. Kunskapsprogressionen var god under året. Styrelsen konstaterade att fler elever än riksgenomsnittet klarade att ta antingen yrkesexamen eller högskoleförberedande examen. Det var en starkt positiv utveckling från tidigare år.

Elevinflytandet ökade från tidigare år enligt elevenkäten, mycket på grund av ett medvetet arbete med att utveckla elevkåren.

Ung Företagsamhet (UF-företagandet) tog ny fart eftersom en ny organisation byggdes upp på Liljaskolan.

Under våren 2016 genomfördes en helt ny elevenkät för att ta reda på om eleverna upplevde att det var tryggt och stimulerande att bo i Vännäs. De ansåg att det var tryggt men inte stimulerande att bo i Vännäs.

Liljaskolan diskuterade hur de kan bidra till att göra elevernas boende i Vännäs mer stimulerande. Diskussionerna fortsätter under 2017.

Omvärldsanalys

Aktuell forskning visar att ett verkningsfullt sätt att höja skolans resultat och bli framgångsrik är genom kollegialt lärande. Det innebär att lärarna gemensamt och medvetet djupanalyserar elevernas behov. Därefter tar lärarna reda på vad de själva behöver för att kunna möta elevernas behov. Sedan får eleverna uppleva lärande på ett nytt sätt. Till sist utvärderas resultatet. Detta ska ske i en cykel som hela tiden bidrar till mer kunskap om vad lärarna gör, vad som fungerar och varför.

Det finns tydliga vetenskapliga bevis för att elevernas resultat ökar om lärarna har höga, positiva förväntningar på dem. Lärarna behöver även medvetandegöra eleverna om var de befinner sig kunskapsmässigt och vad som behövs för att nå nästa steg. Skolor i allmänhet behöver bli bättre på att organisera verksamheten utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. De skolor som gör det kommer att stå starka i konkurrens med andra skolor. Liljaskolan har mycket att vinna på att jobba mer medvetet med detta i framtiden.

Närvaro i gymnasieskolan kommer att bli en allt viktigare fråga. Det fanns en tendens till ökad frånvaro bland eleverna på Liljaskolan. Detta och en del avhopp från utbildningarna gör att det kan bli svårt att nå examensmålen inom tre år.

Framtidsbedömning

Åtgärderna bör ge effekt inom tre till fyra år. Styrelsen bör då se kraftigt minskad frånvaro, meritvärden som ligger i paritet med riksnittet och en god kunskapsprogression under åren på Liljaskolan. Antalet elever som klarar sin examen inom tre år bör fortsatt ligga över riksnittet.

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE	<ul style="list-style-type: none"> ● Medarbetarna trivs. ◆ Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Medarbetarna trivs. ◆ Liljaskolan har bra ledare med ett gott ledarskap. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Liljaskolans medarbetare trivs. ◆ Ledaren skapar goda förutsättningar för samarbete, mål och lönekriterier är kända, informationen från ledaren är tillräcklig, feedback på arbetsprestation ges.
	<ul style="list-style-type: none"> ● Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Liljaskolan har jämställda arbetsplatser. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Löneskillnader. ● Medskapande – möjligheter till lärande och utveckling, delaktighet i målformulering och beslut, möjlighet att påverka eget arbete, meningsfulla arbetsplatsträffar med mera. ✚ Minst 40 % av antalet medarbetare ska vara av underrepresenterat kön.
	<ul style="list-style-type: none"> ✚ 65 % av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ 65 % av de tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ 65 % av de tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.
	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Sjukfrånvaron är högst 5 %. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Sjukfrånvaron är högst 5 %. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Sjukfrånvaro högst 5 %.

Uppföljning av målen

För en framgångsrik skola krävs medarbetare som trivs. Medarbetarenkäten visade tydliga förbättringar för området medarbetare. Det gällde upplevelsen av ledarskapet och möjligheten till medskapande, sett över hela förvaltningen. Skolans enheter ska göra handlingsplaner som stödjer utvecklingen av ett närvarande ledarskap, förvaltningens samverkan med externa aktörer, alla medarbetares delaktighet i att sätta egna mål samt medarbetarnas medskapande i verksamhetens utveckling.

Liljaskolan eftersträvar också stabilitet i ledningsgruppen för att bygga en stark skolledning med rätt kompetens på rätt plats.

Liljaskolan har jämn könsfördelningen i personalen, relativt små löneskillnader utifrån könsperspektiv och låg sjukfrånvaro.

Omvärldsanalys

En minskad tillgång till legitimerade lärare inom vissa ämnen är tydlig i hela landet. I framtiden kommer Liljaskolan, men säkert även kommunen som helhet, att fundera över hur Liljaskolan ska bli en mer attraktiv arbetsgivare. Ökad konkurrens om kompetens kommer att kräva mycket av Liljaskolan i framtiden.

Liljaskolan och Vännäs kommun behöver analysera hur det går att skapa hög grad av trivsel och välmående bland medarbetarna.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) uppmärksammade vikten av att vara en attraktiv arbetsgivare när konkurrensen och rörligheten på arbetsmarknaden ökar. Ett viktigt exempel är att klara generations- och kompetensväxling. En annan viktig del är att förvaltningen strategiskt fortbildar personalen istället för att leta ny. Liljaskolans styrelse ska utgå från dessa förhållningssätt samt se över hur introduktionen av nya medarbetare fungerar. Styrelsen ska även utveckla mentorskapet för nyanställda.

Det är även viktigt att se över Liljaskolans belöningsystem. Systemet behöver inte bara vara kopplat till individuell lönesättning utan även en känsla av medskapande, trivselaktiviteter för gemenskapen och en flexibilitet i arbetsschema eller anställningsform.

Liljaskolan kommer under 2017 att göra en stor omställning bland personal och resurser. Det skapar förhoppningsvis möjligheter att göra nödvändiga, framtida investeringar i utbildning, lokaler och utrustning. Detta behövs för att skapa en skola med utbildningar som är attraktiva i regionen.

Framtidsbedömning

Generationsväxlingen i skolan fortsätter ytterligare några år framåt. I kombination med legitimationskrav och få sökande till lärarutbildningar innebär detta en fortsatt brist på lärare. Vissa ämnen drabbas hårdare än andra där ett exempel är svenska som andraspråk. Liljaskolan kan möta detta med fortbildning och validering. Därmed används de befintliga resurserna bättre och på så sätt klarar skolan frågan om kompetensförsörjning.

Uppföljning av uppdrag

Liljaskolans styrelse fick i uppdrag av kommunfullmäktige att göra nedanstående åtaganden.

Uppdrag/direktiv	Resultat	Kommentar
Att utreda Liljaskolans framtida storlek och inriktning i syfte att få fram ett långsiktigt hållbart ekonomiskt resultat.	Genomfört.	En handlingsplan för Liljaskolans framtid har utarbetats av styrelsen.
Jämställdhetsfrågor ska särskilt belysas under perioden.	Genomfört.	Löneöversyn pågår, löneförmåner granskas ur ett genusperspektiv, sjukfrånvaro analyseras ur genusperspektiv.
Samverkan mellan kommunens verksamheter ska öka.	Genomfört.	Liljaskolan har bland annat samverkat med barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen och polisen. Ett tätare samarbete med Hammarskolan har gjorts.
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras.	Genomfört.	Liljaskolan jobbar i sina handlingsplaner från medarbetarenkäten med frågan om att vara en attraktiv arbetsgivare.
Medborgardialog ska prioriteras inför strategiska beslut.	Delvis genomfört.	Elevkåren ska få komma till skolans ledningsgrupp med jämna mellanrum. En medarbetare har särskilt ansvar att bidra till elevernas inflytande i beslut.

Plan- och miljönämnden

Sammanfattning Verksamhetsidé

Nämnden ska verka för en god bebyggd miljö, trygg och säker kommun, hållbart nyttjande av naturvärden och säkra livsmedel.

Viktiga händelser

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Miljöbalkstillsynen gick igenom revision från länsstyrelsen med bra resultat. Revisionen fokuserade på verksamheter där tillsynen överläts från länsstyrelsen. Projektet *Miljösamverkan Västerbotten*, under ledning av Region Västerbotten, avslutades och återuppstår i annan form under 2017. Miljösamverkan är mycket viktigt för kompetensutveckling och samsyn inom länet.

Livsmedelskontrollen fokuserade på att hitta fusk i livsmedelsledet från jord till bord. Metoderna bestod av kompetensutveckling och kontroll. Nya krav på näringsdeklarationer gjorde att information och märkning blev extra viktigt, vilket det även kommer att vara i framtiden.

Avdelningen medverkade även med projektledarskap för revision av kommunens översiktsplan.

Plan- och byggavdelningen

Handläggningen av flera större byggprojekt utfördes: Myresjöhus bostäder, flerbostadshuset på Liljas väg, hälsocentralen och ett antal småbostadshus. Avdelningen inledde tillsyn av ovårdade tomter och olovliga byggnader. Detta har under lång tid varit lågt prioriterat.

Avdelningen deltog i kommunövergripande planärenden som översiktsplanen, trafikstrategi, centrumplanering och utveckling av området utefter strandpromenaden. Avdelningen samverkade med Umeåkransen för en ny plan- och bygglagstaxa (PBL-taxa).

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten arbetade förebyggande och informerade allmänheten, vilket gjorde att flera företag och kommunala inrättningar fick tillsynsbesök.

Ett större oljeutsläpp i Umeälven inträffade, nedströms från Pengfors kraftverk. Oljefilmen spreds till Vännäsby. Trots försök att ta upp oljan med länsar kunde inte någon större mängd tas upp.

Fyra brandmän slutade och sex nya anställdes. Fem av de nyanställda har sin huvudanställning inom kommunens övriga förvaltningar.

I samband med insatser vid trafikolyckor omkom tre brandmän i Sverige under år 2016. Räddningstjänsterna förbättrade därför sina rutiner, till exempel genom att stänga av fler vägar vid insatserna.

Sammanfattning av nämndens resultat

- Ekonomi
- Medborgare
- ⊕ Samhällsutveckling
- Medarbetare

Nämndens överskott mot budget gav sammantaget ett ej uppfyllt resultat inom perspektivet ekonomi.

Nämnden nådde delvis uppfyllt resultatnivå inom perspektivet medborgare. Eftersom många arbetsuppgifter utfördes ute i fält så fick avdelningen ett lägre betyg inom tillgänglighet.

Målen för samhällsutvecklingen uppfylldes som en följd av nöjda företagare och hög kvalitet på verksamheternas tillsyn och kompetens.

Värdet för medarbetare blev gult. Detta var dock en mycket osäker bedömning eftersom personalen ingår i samhällsbyggnadsförvaltningen.

Framtidsbedömning

På nationell nivå förs diskussioner om hur livsmedelskontrollen ska organiseras inom Sverige för att bemöta kritiken från EU. En diskussion handlar om hur liten en kontrollmyndighet egentligen kan vara. Går det att lösa genom samverkan eller måste små kommuners kontrollpersonal slås samman till större enheter? Vännäs kommun lyfte fram samverkan inom Umeåkransen som fungerade bra.

Miljöbalken och dess tillsyn genomlystes genom ett projekt på Naturvårdsverket. Den kommer troligtvis att bli mer lik livsmedelskontrollen, med rapporter till centrala myndigheter på ett annat sätt.

En ny förvaltnings- och åtgärdsplan för Bottenvikens vattenvårdsförbund beslutades. Plan- och miljönämnden inom tillsynssidan kommer att påverkas och kommunstyrelsen ska ta fram vatten-, avlopps- och dagvattenplaner inom tre år. Alla vattentäkter med > 50 personer eller ett uttag av > 10 kubikmeter per dygn ska skyddas.

Regeringen ska förenkla detaljplans- och bygglovsprocessen för att stimulera bostadsbyggandet. Regionalplanering och att involvera många i samhällsplaneringen blir ännu viktigare. EU-direktiv ställer höga krav på kommunerna inom geografiska informationssystem (GIS) och samverkan kring geodata.

Kommunstyrelsen ska utreda räddningstjänstens framtida organisation, bland annat vad gäller pensionsavgångar inom de närmaste åren.

Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikatorer
EKONOMI	■ Nämnderna har en ekonomi i balans	■ Kommunstyrelsen har en ekonomi i balans	■ Procentuell avvikelse mot budget

Uppföljning av målen

(tkr)	Utfall 2016			Budget 2016			Resultat differens
	Verksamhet	Intäkt	Kostnad	Resultat	Intäkt	Kostnad	
Plan- och miljönämnden							
Plan- och miljönämnden	0	-199	-199	0	-350	-350	151
Räddningstjänsten	1 401	-6 929	-5 528	820	-6 256	-5 436	-92
Plan- och byggavdelningen	1 157	-2 065	-907	815	-1 648	-833	-74
Miljö- och hälsoskyddsavdelningen	1 182	-2 439	-1 256	1 270	-2 792	-1 522	266
TOTALT RESULTAT	3 740	-11 631	-7 891	2 905	-11 046	-8 141	250

Politisk ledning

Överskottet berodde bland annat på att plan- och miljönämndens politiska ledning inte genomförde kompetenshöjande utbildningsinsatser.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Avdelningens personal vårdade barn (vab) och tog ut föräldradagar. Personalkostnaderna visade därför ett resultat på 0,3 mkr. Prognoserna indikerade att räddningstjänsten skulle överskrida sin budget. Därför anställdes ingen vikarie. Vikarier togs inte in vid exempelvis sjukfrånvaro och föräldraledighet. Därför visade personalkostnaderna en positiv budgetavvikelse med 0,3 mkr. Den lägre bemanningen gjorde att intäkterna för tillsyn minskade med knappt 0,1 mkr.

Plan- och byggavdelningen

Plan- och byggavdelningen visade ett underskott. Det berodde på mer konsulttid vid hög arbetsbelastning samt utformningen av ett informationsmaterial för bygglovsansökningar. Inventarier köptes in och en extra arbetsplats gjordes i ordning för vikarier och extra-personal. Intäkterna blev högre än budgeterat på grund av mängden bygglov och detaljplanen som debiterades under året.

Räddningstjänsten

Räddningstjänstens underskott berodde till största delen på att antalet larm ökade, med högre lönekostnader som följd, samt att uppsägningar gav högre utbildningskostnader. Räddningstjänsten har haft ökad personalomsättning de senaste åren. Bidragen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) vad gällde utbildningskostnader minskade.

Arbetsmiljön för brandpersonalens insatser förbättrades, främst vid olyckor och arbeten på hög höjd.

Omvärldsanalys

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Förändringar i lagstiftning och andra regelverk påverkar arbetet inom miljö- och hälsoskyddsområdet mest. Flera arbetsområden är gränsöverskridande, vilket innebär att händelser i omvärlden påverkar avdelningens arbete. Ökad fokusering och debatt om klimatförändringarna ger större uppmärksamhet på kommunens arbete med klimatfrågor, bland annat genom hållbarhetsberedningen. Beslut inom EU kan också påverka det lokala miljö- och hälsoskyddsarbetet. Ny kunskap och forskning kan även leda till nya arbetsuppgifter för avdelningen.

Plan- och byggavdelningen

Utifrån förväntad utveckling av exempelvis byggprojekt bedömer avdelningen ett stort tryck på verksamheten även i framtiden. Det krävs allt mer tid för samhällsplanerings- och GIS-frågor.

Nya lagförslag från regeringen för att underlätta bostadsproduktionen ställer höga krav på medarbetarnas kompetens samt ändrade arbetsrutiner.

Räddningstjänsten

Räddningstjänstens verksamhet påverkades av kostnadsökningar för bland annat köp tjänst av SOS Alarm, fordonsbränsle, serviceavtal, arbetsmiljöanpassningar och bidragsförändringar från MSB.

Enligt nyckeltalet (kostnad per invånare) hade räddningstjänsten en lägre kostnad per invånare än andra pendlingsorter med likartad befolkningsmängd. Enligt nyckeltalen hade räddningstjänsten i Vännäs cirka 200 kronor lägre kostnad än andra jämförbara kommuner i länet.

Framtidsbedömning

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Avdelningens ansvarsområden fick större uppmärksamhet. Det är sannolikt att denna utveckling fortsätter och att avdelningen kommer att ha fortsatta intressanta och relevanta utmaningar att hantera i framtiden.

Plan- och byggavdelningen

Bostadsbristen i Vännäs talar för ett fortsatt högt tryck på bygglov och ett ökat behov av detaljplaner. Detta är avgörande för plan- och byggavdelningens resultat.

Fortsatt effektivisering genom ärendehanteringssystemet *Vision Bygg* kommer att minska administrationen, vilket frigör timmar till andra arbetsuppgifter.

Räddningstjänsten

Räddningstjänstens förväntade underskott blev mindre eftersom de nyanställda brandmännen inte hann ta sina körkort för lastbil. Därför kommer kostnaden i stället att belasta 2017 års budget. Räddningstjänsten flyttade planerade inköp till 2017.

I framtiden kommer personalomsättning att öka, främst på grund av ändrade arbetsförhållanden i huvudanställningen. Detta medför nyanställningar med utbildningar. MSB kommer att ändra på utbildningsformen för deltidbrandmän från och med 2018, vilket ger högre kostnader kommunen.

Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDBORGARE	<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna trivs i Vännäs kommun 	<ul style="list-style-type: none"> Medborgarhänsyn i planer Vännäs är en trygg och säker kommun Medborgarna är nöjda med räddningstjänstens verksamhet 	<ul style="list-style-type: none"> Sammanställning Tid från 112-samtal tills räddningstjänsten är på plats SCB:s medborgarundersökning
	<ul style="list-style-type: none"> Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god 	<ul style="list-style-type: none"> Snabb och korrekt service, med bra bemötande Information ska vara lättillgänglig och aktuell Medborgarvänliga ansökningssätt 	<ul style="list-style-type: none"> Servicemätning 2016 SKL:s webbgranskning Delaktighet Här & Nu Webbärenden och totalt antal ärenden

Uppföljning av målen

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen samt plan- och byggavdelningen

Eftersom avdelningarna är små med huvuduppgift att inspektera och kontrollera, befann sig personalen till största delen ute i fält eller i möten. Detta gav konsekvenser på nåbarheten. Dock förbättrades detta från föregående år.

Avdelningarna bör arbeta vidare med att visa att många ärenden kan skickas in via webben och kommunens hemsida.

Omvärldsanalys

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Vännäs kommun ska kontrollera att miljökvalitetsnormer (MKN) uppfylls inom kommunen. Ingen luftmätning genomfördes. Det innebär att Vännäs saknar kännedom om när luftvärdena överskreds. Senaste mätningen gjordes på 1990-talet. Sedan dess har fjärrvärmens byggts ut och många hushåll har ställt om till berg- eller jordvärme.

MKN för kvalitet på vattenmiljö utförs av kommunen inom Bottenvikens vattenvårdsförbunds handlingsprogram.

Pågående revision av översiktsplanen (ÖP) visade behov av en naturvårdsplan som gagnar medborgarna. Det bör vara ett samlat dokument för naturvärdena inom kommunens gränser som visar vilka områden som är lämpliga för exploatering och byggnation. Naturvårdsplanen underlättar kommunens arbete med miljömålen som säkrar skyddsvärda områden för framtida generationer.

Kommunen saknar idag personalresurser för att arbeta med strategisk och förebyggande tillsyn inom kemikalie- och hälsoskyddsområdet. Tillsynen består idag mest av små kartläggningsprojekt från statliga, tillsynsvägledande myndigheter eller utredningar av klagomål.

Plan- och byggavdelningen

Samverkan inom Vännäs och med andra kommuner är viktig för att ge konsekvent information och bra service av myndigheter och organisationer. I de fall där sökande inte beviljats sin ansökan framförs beslutet med respekt och om möjligt med förslag på annan åtgärd.

Räddningstjänsten

Antalet döda i bränder har minskat under flera år och 2016 omkom 105 personer vid brand i Sverige. Det är något färre än år 2015 och antalet omkomna har minskat de senaste tio åren. I Vännäs kommun omkom ingen i en brand eller trafikolycka under 2016.

Framtidsbedömning

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Hälsoskyddstillsynen bör planeras och finansieras utifrån risk, på samma sätt som miljöskyddstillsynen och livsmedelskontrollen. Det innebär att den delen av miljöbalkstaxan bör revideras till att bli riskbaserad utifrån Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) vägledning.

Plan- och byggavdelningen

Fortsatt delaktighet i medborgardialog bör göras genom detaljplaner och översiktsplan. Hemsidan ska uppdateras med nytt informationsmaterial för bygglovsansökningar med exempelritningar.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten möter en kärv ekonomisk framtid med bland annat minskade bidrag från MSB samt ökade kostnader för kompetensutveckling av personalen. Detta påverkar kvaliteten för räddningstjänsten.

Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
SAMHÄLLSUTVECKLING	+ Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet	+ Räddningstjänstens kompetensutveckling och övningar följer krav enligt lag och handlingsprogram + Plan- och miljönämndens verksamheter är effektiva	+ SKL:s öppna jämförelser trygg och säker + Utbildningstimmar på räddningstjänsten ● Miljö- och hälsoskyddsavdelningen utför lagstadgade arbetsuppgifter + Miljö- och hälsoskyddsavdelningens tillsyn och kontroll enligt plan
	+ Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande	+ Plan- och miljönämndens verksamheter är effektiva	+ SKL:s insiktsmätning
+ SAMHÄLLSUTVECKLING			

Uppföljning av målen

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Avdelningen kunde, utifrån korrigerad miljöbalkstaxa, utföra en mycket större del av den tillsyn och kontroll som lagstiftningen kräver. Allt arbete färdigställdes dock inte. Tillsyn och kontroll enligt beslutade planer genomfördes.

Omvärldsanalys

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Förändringar i lagstiftning och andra regelverk påverkar arbetet inom miljö- och hälsoskyddsområdet mest. Flera arbetsområden är gränsöverskridande, vilket innebär att händelser i omvärlden påverkar avdelningens arbete. Det innebär ett stort informationsansvar för avdelningen gentemot medborgare och näringslivet.

Plan- och byggavdelningen

Länsstyrelsen gör planeringsunderlag och vägledningar som påverkar kommunerna i bedömningar vid bygglovsprövning, strandskyddsärenden och detaljplaner. Utredningarna omfattar bland annat konsekvenser av klimatförändringar, dammbrott samt hur riksintressen ska hanteras.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten står inför förändringar inom brandsläckning och andra sätt att släcka bränder eller låta bli. Stora krav på räddningstjänsten kommer att ställas utifrån miljöförstöringar vid brandsläckning samt hur det påverkar grundvattnet vid brandplatser.

Sannolikt innebär det nya krav på kvalitetssäkring av styrkeledare och räddningschef i beredskap (RCB) i framtiden.

Framtidsbedömning

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Samarbete och samverkan mellan miljökontoren inom Umeåregionen och länet kommer att pågå som tidigare. Samverkan organiseras även mellan bygg-, plan- och miljökontoren i länet, speciellt genom *Miljösamverkan Västerbotten*. En arbetsgrupp bereder frågor som behandlas på de gemensamma träffarna. Träffar för både politiker och tjänstemän arrangeras. *Miljösamverkan Västerbotten* ökade kompetensen för kommunerna i länet, både utbildnings- och tillsynsprojektmässigt. Enligt inventering behöver avdelningen 1,5 tjänster för att uppfylla krav på tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagen. I första hand gäller detta hälsoskydds- och kemikalietillsynen, men även tillsyn inom naturvården har behov av bemanning.

Plan- och byggavdelningen

Avdelningen kommer att delta i samhällsplaneringsfrågor och fokuserar på hållbarhet. Näringslivs- och arbetsmarknadsavdelningen diskuterar en enklare process för företagsetableringar.

Räddningstjänsten

Kommunen är sårbar eftersom Vännäs är beroende av företagens vilja att avsätta personal som beredskapsbrandmän där de behöver lämna ordinarie tjänst vid ett larm. Kommunen är skyldig enligt lag att hålla en räddningstjänst. Vid nyanställningar inom kommunen bör alla förvaltningar verka för att intressera medarbetare för räddningstjänsten. På så sätt blir kommunen inte så sårbar vid flytt och nedläggning av företag.

Samverkan med andra räddningstjänster inom Umeåregionen fortsätter i samma omfattning. De arbetar kontinuerligt för utökning och förbättring.

Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Resultatindikator
MEDARBETARE	+ Medarbetarna trivs	+ Medarbetarna trivs	+ Medarbetarenkätens nöjd medarbetarindex
	● Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	● Plan- och miljönämnden har bra ledare med ett gott ledarskap	● Medarbetarenkätens nöjd medarbetarindex – snitt av värdefaktorerna
	● Vännäs kommun har jämställda arbetsplatser	● Plan- och miljönämnden har jämställda arbetsplatser	◆ Lönekartläggning – större yrkesgrupper. Kvinnors andel av mennens lön + Medarbetarenkätens frågor kring medskapande – snitt av värdefaktorerna + Medarbetarenkätens fråga kring föräldraskap – snitt av värdefaktorerna ● Minst 40 procent av antalet medarbetare ska vara av underrepresenterat kön
	+ 65 procent av kommunens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning	+ 65 procent av nämndens tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning	+ Andelen tillsvidareanställda med heltidsanställning enligt den personal-ekonomiska redovisningen
	● Sjukfrånvaron är högst 5 procent	● Sjukfrånvaro högst 5 procent	● Antal sjukfrånvarotimmar i förhållande till möjliga antal arbetade timmar

Uppföljning av målen

Statistik för löneskillnader och sjukfrånvaro gällde hela samhällsbyggnadsförvaltningen. Bedömningen visade att skillnaden inte var så stor för plan- och miljönämndens personal.

Räddningstjänsten arbetar systematiskt för att få in kvinnor inom räddningstjänsten. Vid årsskiftet anställdes två kvinnor som deltidsbrandmän. Därmed uppfylldes målsättningen för att bryta mansdominansen inom räddningstjänsten i Vännäs. Målsättningen är att fortsätta öka antalet kvinnor vid kommande rekryteringar.

Medarbetarenkäten visade vissa brister i ledarskapet vad gällde mål och styrning. En handlingsplan ska underlätta för att förbättra ledarskapet.

Omvärldsanalys

Få resurser skapar stor sårbarhet hos en liten kommun som Vännäs. Därför är det viktigt med rutiner och verksamhetsplaner för att smidigare kunna ersätta personal. Ett strukturerat arbetssätt är även viktigt för en bra arbetsmiljö och för att uppmärksamma hög arbetsbelastning.

Framtidsbedömning

Kommunen är sårbar. Vännäs är beroende av företagens vilja att avsätta personal som behöver lämna ordinarie tjänst vid ett larm.

Uppföljning av uppdrag

Plan- och miljönämnden fick i 2016 års budget uppdraget av kommunfullmäktige att genomföra nedanstående åtaganden.

Uppdrag/direktiv Plan- och miljönämnden	Resultat	Kommentar
Nya attraktiva bostadsområden ska tillskapas och boende och boendeeableringar underlättas genom dialog med landsbygdens företrädare och markägare	Delvis genomfört	En dialog har påbörjats med landsbygdsrådet angående möjligheten att tillskapa småhustomter på landsbygden där efterfrågan finns
Fortsatt snabba handläggningstider för bygglov ska eftersträvas	Genomfört	Klarar kravet på 10 veckor. Lagändring om att anmälningsärenden måste handläggas inom 4 veckor kan fördröja handläggningstiden för bygglov.
Jämställdhetsfrågor ska särskilt belysas under perioden	Delvis genomfört	Hanteras särskilt inom detaljplaner och samhällsplaneringsfrågor
Samverkan mellan kommunens verksamheter ska öka	Genomfört	Samverkan ökar succesivt, framför allt mot kommunledningskontoret. Plan- och miljönämnden deltar i lokalgruppen med mera
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras	Genomfört	Nämnden ligger under 5 procent, men den höga arbetsbelastningen bör ses över
Medborgardialog ska prioriteras inför strategiska beslut	Genomfört	Görs vid översiktsplan, trafikstrategi, centrumplan med mera
Ärenden som behandlar näringslivsfrågor ges förtur i handläggning	Inget resultat	Det strider mot kommunalagen. Dialogen med NLA utvecklas ständigt

Vännäs fastigheter AB

Allmänt om verksamheten

Vännäs Fastigheter AB ägs till 100 procent av Vännäs kommun. Bolagets verksamhet innebär att inom Vännäs kommun förvalta, förvärva, avyttra, äga och exploatera fastigheter och byggnader. Verksamheten ska koncentreras mot privatbostäder med tillhörande butiks- och kontorslokaler samt industrifastigheter och därmed jämförlig verksamhet.

Ändamålet med bolagets verksamhet är att i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Vännäs kommun. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolaget ska tillgodose lokalbehov för näringslivets olika ändamål. Bolaget får också i den mån det uppstår tomma lokaler i verksamheten hyra ut dem för andra ändamål.

Vännäs Fastigheter AB äger fastigheter i Vännäs, Vännäsby samt i Tväråbäck. Bolaget förvaltar cirka 54 200 kvm där cirka 25 300 kvm utgör privatbostäder. 12 800 kvm består av industribyggnader, 10 200 kvm avser särskilda boenden och 5 900 kvm omfattar butiks- och kontorslokaler. Fastigheternas bokförda värde var 360 mkr och nettoomsättningen uppgick till 45,1 mkr. Medeltalet anställda för verksamhetsåret var 8,5. Förbättringar på fastigheterna utfördes till ett värde av cirka 15,4 mkr.

Vid årets slut var antalet privatbostadslägenheter 416. Den genomsnittliga bostadshyran per kvadratmeter och år uppgick till 915 kronor. Vakansgraden på bostadssidan var låg. De bostadsvakanser som förekom berodde på omflyttning och reparationer.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Organisation

Vännäs Fastigheter AB:s organisation växte genom nyrekrytering av tre medarbetare; en arbetsledare, en fastighetsförvaltare och en målare. Bolaget består därmed av nio medarbetare. Inga nya rekryteringar planeras inom närtid. Kommunfullmäktiges vilja är att Vännäs Fastigheter AB ska äga eller förvalta kommunens totala fastighetsbestånd. Därför tar bolaget över kring årsskiftet 2018/2019 enligt affärsplan. Det innebär en ökad verksamhetsvolym samt organisationsförändring.

Affärssystem

Vännäs Fastigheter AB beslutade att investera i ett nytt affärssystem för fastighetsbolag. Vitec valdes som leverantör för ett system som hanterar bolagets huvudprocesser för uthyrning och försäljning, kundservice, ekonomi, teknisk förvaltning och energiuppföljning. Implementeringen beräknas bli klar under hösten 2017. Investeringen ska ge mervärde till bolagets intressenter samt öka bolagets effektivitet.

Förvärv och avyttringar

För att möta kommunens bostadsbrist planerar Vännäs Fastigheter AB nyproduktion av flerbostadshus. För att frigöra kapital avyttrades två industrifastigheter, Gärdet 7 samt Åkern 1. Köpeskillingen för Gärdet 7 uppgick till 4 850 tkr med tillträde första halvåret 2017. Åkern 1 avyttrades för en köpeskillning om 10 000 tkr med tillträde den 9 januari 2017.

Vännäs Fastigheter AB gjorde en muntlig överenskommelse med företaget Kaj Johansson Gruppen AB för att bilda ett gemensamt bolag där Vännäs Fastigheter AB kommer att äga 49 procentenheter. Det gemensamma bolaget blir ett intressebolag till Vännäs Fastigheter AB. Avsikten är att Vännäs Fastigheter AB:s nuvarande verkställande direktör ska väljas till det gemensamma bolagets verkställande direktör. Ett förvaltningsavtal ska undertecknas mellan Vännäs Fastigheter AB och det samägda bolaget. Det nya bolaget kommer att förvärva fyra fastigheter av Vännäs Fastigheter AB för en sammanlagd köpeskillning om 28,1 mkr. Tillträde äger rum den 2 maj 2017. De industrifastigheter som berörs av affären är: Trinnliden 7:5, Pollux 1, Fällan 7 och Thor 5. Det samägda bolaget finansieras genom lån i affärsbank med fastigheterna som säkerhet.

Pågående och kommande projekt

Under april påbörjades inflyttning i ett nyproducerat sexvåningshus i centrala Vännäs.

Vännäs Fastigheter AB uppför ett fyra våningshus vid Liljas väg med 32 hyresrätter för inflyttning i juli 2017. Samtliga lägenheter kommer att hyras ut i block till Vännäs kommun under 4,5 år. Projektet beräknas kosta 36 mkr.

Bolaget beslutade att uppföra 16 lägenheter vid Strandgatan i Vännäsby. Bolagets ambition är att byggstart sker hösten 2017 med inflyttning under andra kvartalet 2018.

Vännäs Fastigheter AB fattade även beslut om att förvärva fastigheten Pollux 7 av Vännäs kommun. Fastigheten ska byggas om till ett privatbostadshus om sex lägenheter med inflyttning december 2017.

På uppdrag av Vännäs kommun inleddes projektering för ett nytt äldreboende med cirka 40 platser. En planskiss visade ett behov av

cirka 4 000 kvadratmeter. Beslut om placering samt finansiering av projektet återstår ännu.

En konsekvens är att Vännäs kommun lämnar ett äldreboende om 14 platser vid Nygatan 3 i Vännäsby. Bolagets ambition är att konvertera äldreboendet till 15 privatbostadslägenheter.

Sammanfattningsvis har bolaget sedan 2016 byggt eller avser att bygga 96 privatbostadslägenheter och 40 äldreboendelägenheter. Tillskottet av lägenheter ska räcka för att motverka kommunens nuvarande bostadsbrist. Om efterfrågan på bostäder fortsätter att vara större än tillgången kan bostadsområdet Älvdala inom centrala Vännäs exploateras.

Ägardirektiv

Enligt ägardirektiven ska soliditeten uppgå till minst 15 procentenheter. Vid årets slut uppgick soliditeten till cirka 23,4 procentenheter. Enligt direktiven ska Vännäs Fastigheter AB även långsiktigt generera en uthållig avkastning på eget kapital om minst 5 procentenheter. Årets avkastning var 7,25 procentenheter.

Flerårsöversikt

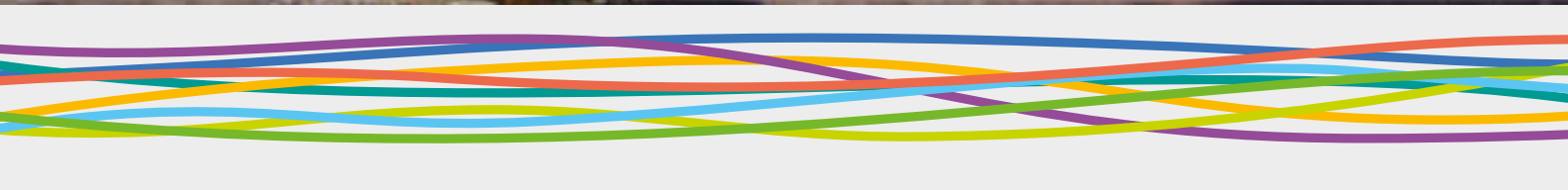
		2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning	tkr	45 091	42 182	4 582	4 840
Resultat efter finansiella poster	tkr	6 759	7 000	26	599
Soliditet	%	23,4	24,9	63,0	12,2

Resultatdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserade vinstmedel	88 872 710 kr
Årets resultat	4 103 712 kr
Totalt	92 976 423 kr
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att i ny räkning balanseras	92 976 423 kr

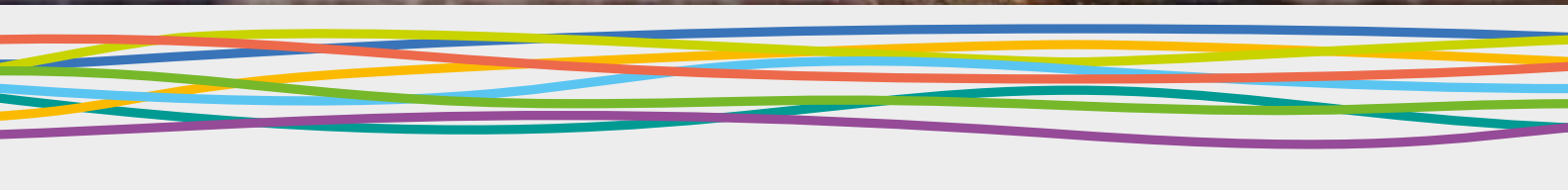

Räkenskaper

Resultaträkning

(mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen*	
		2016	2015	2016	2015
Verksamhetens intäkter	1	310,1	269,5	325,8	255,3
Verksamhetens kostnader	2	-830,4	-768,5	-834,4	-757,9
Avskrivningar	3	-19,9	-19,5	-26,6	-30,7
Verksamhetens nettokostnader		-540,2	-518,5	-535,1	-533,3
Skatteintäkter	4	397,3	374,5	397,3	374,5
Generella statsbidrag och utjämning	5	157,2	152,8	157,2	152,8
Finansiella intäkter	6	2,4	0,7	2,4	0,7
Finansiella kostnader	7	-4,5	-4,0	-8,3	-8,0
Resultat efter finansiella poster		12,2	5,5	13,6	-13,3
Årets resultat		12,2	5,5	13,6	-13,3

*Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 20

Balansräkning

(mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen*	
		2016	2015	2016	2015
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Materiella anläggningstillgångar**	8				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		390,3	423,5	729,5	722,3
Maskiner och inventarier		24,6	29,0	26,2	29,2
Finansiella anläggningstillgångar	9	92,4	89,1	12,4	13,0
Summa anläggningstillgångar		507,3	541,6	768,2	764,4
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd med mera	10	24,3	25,9	24,3	25,9
Fordringar	11	58,5	170	54,9	177
Kortfristiga placeringar	12	54,9	53,3	54,9	53,3
Kassa, bank	13	54,7	69,6	87,3	89,3
Summa omsättningstillgångar		192,5	165,8	221,4	186,3
Summa tillgångar		699,8	707,5	989,6	950,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital**					
Årets resultat		12,2	5,5	13,6	-13,3
Resultatutjämningsreserv		6,0	6,0	6,0	6,0
Övrigt eget kapital		180,1	240,8	170,1	244,1
Summa eget kapital		198,4	252,4	189,7	236,9
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14	42,7	41,0	42,7	41,0
Andra avsättningar	15	10,0	7,4	10,4	7,6
Skulder					
Långfristiga skulder	16	265,0	264,0	567,1	534,4
Kortfristiga skulder	17	183,7	142,8	179,6	130,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		699,8	707,5	989,6	950,7
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Ansvarförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	18	246,3	255,8	246,3	255,8
Övriga ansvarförbindelser	19	303,3	271,9	303,3	271,9

*Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 20.

**Enligt RKR 11.4 ska kommuner tillämpa komponentavskrivningar på materiella anläggningstillgångar. Vännäs kommun har under 2016 genomfört ett projekt för att utveckla principer och arbetssätt för detta. Framtida aktiveringar kommer att ske utifrån denna metodik. I projektet har även en översyn och justering gjorts på anläggningstillgångarnas historiska värden. Enligt RKR 14.1 ska de förändrade värdena av anläggningstillgångarna justeras mot eget kapital, då förändringen beror på ändrade redovisningsprinciper.

Kassaflödesrapport

(mkr)	Not	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERNEN*	
		2016	2015	2016	2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		12,2	5,5	13,6	-13,3
Utbetalningar för ianspråkta avsättningar	14	1,3	0,0	1,3	0,0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	21	24,0	27,1	29,3	38,3
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		34,5	32,7	44,1	25,0
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		-41,5	-10,3	-37,2	-10,7
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager		1,6	0,6	1,6	0,6
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		41,0	-60,7	48,8	-1,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		35,6	-37,8	57,4	13,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar	22	-50,4	-108,6	-90,2	-138,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	23	4,8	227,1	0,0	0,7
Investering i finansiella tillgångar	24	-3,3	-9,6	0,0	-9,6
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-48,9	108,9	-90,2	-147,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		0,0	139,4	31,7	0,0
Amortering av skuld		0,0	-228,7	0,0	172,8
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	-36,6
Minskning av långfristiga fordringar		0,0	0,6	0,6	0,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0,0	-88,7	32,3	136,8
Årets kassaflöde		-13,3	-17,6	-0,5	2,0
Likvida medel vid årets början		123,0	140,5	142,7	140,7
Likvida medel vid årets slut		109,7	123,0	142,2	142,7

Noter till årsredovisning

(mkr)	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	10,4	9,2	8,5	7,3
Taxor och avgifter	43,5	41,9	41,2	39,9
Hyror och arrenden	12,0	12,4	36,8	29,9
Bidrag	137,9	73,7	137,9	73,7
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	100,8	95,7	100,8	95,7
Realisationsvinster	5,2	27,8	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,3	8,8	0,6	8,8
Summa verksamhetens intäkter	310,1	269,5	325,8	255,3
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	519,5	486,8	524,8	490,3
Pensionskostnader	39,5	34,2	39,8	34,4
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	13,5	18,6	20,4	24,8
Bränsle, energi och vatten	17,8	18,4	25,1	25,4
Köp av huvudverksamhet	76,6	66,7	76,6	66,7
Lokal- och markhyror	29,0	28,2	9,1	3,7
Övriga tjänster	9,0	8,5	10,3	7,5
Lämnade bidrag	16,3	15,0	16,3	15,0
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	8,2	0,0	1,1
Bolagsskatt	0,0	0,0	1,1	0,0
Övriga kostnader	109,3	83,8	110,8	89,1
Summa verksamhetens kostnader	830,4	768,5	834,4	757,9
Not 3 Avskrivningar				
Avskrivning byggnader och anläggningar	16,1	18,0	22,6	29,1
Avskrivning maskiner, fordon och inventarier	3,8	1,5	3,9	1,6
Summa avskrivningar	19,9	19,5	26,6	30,7
<i>För uppgift om avskrivningstider se avsnittet Redovisningsprinciper.</i>				
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	398,8	374,8	398,8	374,8
Preliminär slutavräkning innevarande år	-1,8	0,4	-1,8	0,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	0,4	-0,7	0,4	-0,7
Summa skatteintäkter	397,3	374,5	397,3	374,5

(mkr)	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	85,1	87,2	85,1	87,2
Strukturbidrag	4,3	5,2	4,3	5,2
Regleringsbidrag	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Kostnadsutjämningsbidrag	12,5	8,0	12,5	8,0
Bidrag för LSS-utjämning	35,0	38,6	35,0	38,6
Kommunal fastighetsavgift	14,2	13,8	14,2	13,8
Generella bidrag från staten*	6,5	0,5	6,5	0,5
Summa generella statsbidrag och utjämning	157,2	152,8	157,2	152,8
*Avser bidrag avseende den rådande flyktingsituationen, samt bidrag för bostadsbyggande. Bidraget avseende flyktingsituationen har redovisats med en trettondel 2015 och resterande tolv trettondelar redovisades under 2016.				
Not 6 Finansiella intäkter				
Utdelningar på aktier och andelar	2,3	0,3	2,3	0,3
Ränteintäkter	0,1	0,4	0,1	0,4
Summa finansiella intäkter	2,4	0,7	2,4	0,7
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	4,2	4,0	7,9	8,0
Ränta på pensionsavsättningar	0,2	0,0	0,3	0,0
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,0	0,1	0,0
Summa finansiella kostnader	4,5	4,0	8,3	8,0

(mkr)	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Not 8 Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	723,0	697,4	1 096,7	1 023,8
Akkumulerade avskrivningar	- 332,7	- 273,9	- 367,2	- 301,5
Bokfört värde	390,3	423,5	729,5	722,3
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningstillgångar.</i>				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	62,4	117,6	64,7	118,4
Akkumulerade avskrivningar	- 37,8	- 88,6	- 38,4	- 89,2
Bokfört värde	24,6	29,0	26,2	29,2
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier.</i>				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Redovisat värde vid årets början	423,5	564,5	722,3	616,1
Investeringar	48,3	101,9	88,5	363,4
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	- 3,2	- 227,2	- 3,2	- 227,2
Avskrivning	- 16,2	- 15,7	- 22,7	- 22,3
Överföring från eller till annat slag av tillgång	- 2,3	0,0	- 2,3	0,0
Justering på grund av komponentindelning	- 59,7	0,0	- 59,7	0,0
Övrig justering	0,0	0,0	6,8	- 7,7
Redovisat värde vid årets slut	390,3	423,5	729,5	722,3
Maskiner och inventarier				
Redovisat värde vid årets början	29,0	25,9	29,2	25,9
Investeringar	2,1	6,7	3,7	7,0
Avskrivning	- 3,8	- 3,7	- 3,9	- 3,7
Överföring från eller till annat slag av tillgång	2,3	0,0	2,3	0,0
Justering på grund av komponentindelning	- 8,5	0,0	- 8,5	0,0
Övrig justering	3,5	0,0	3,5	0,0
Redovisat värde vid årets slut	24,6	29,0	26,3	29,2
Not 9 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier, andelar och bostadsrätter	89,8	86,5	6,4	6,4
varav aktieägarutskott Vännäs Fastigheter AB	79,8	76,5	0,0	0,0
varav andelar i Kommuninvest ekonomisk förening	6,2	6,2	6,2	6,2
Långfristiga fordringar	2,6	2,6	6,0	2,6
Redovisat värde vid årets slut	92,4	89,1	12,4	13,0
Not 10 Förråd med mera				
Tomtmark till försäljning	24,3	25,9	24,3	25,9
Redovisat värde vid årets slut	24,3	25,9	24,3	25,9

(mkr)	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Not 11 Fordringar				
Kundfordringar	11,5	12,3	11,0	12,3
Fordringar på staten	13,1	16,6	14,1	17,0
Förutbetalda kostnader/upploopna intäkter	33,6	-26,1	29,8	-25,8
Övriga kortfristiga fordringar	0,3	14,2	0,0	14,2
Redovisat värde vid årets slut	58,5	17,0	54,9	17,7
Not 12 Kortfristiga placeringar				
Handelsbanken	43,0	41,8	43,0	41,8
Swedbank	11,9	11,6	11,9	11,6
Redovisat värde vid årets slut	54,9	53,3	54,9	53,3
Marknadsvärden				
Handelsbanken	48,8	46,5	48,8	46,5
Swedbank	12,5	12,0	12,5	12,0
Marknadsvärden vid årets slut	61,3	58,5	61,3	58,5
Orealiserad kursvinst	6,3	5,1	6,3	5,1
Not 13 Kassa och bank				
Kassa, handkasskort	0,1	0,1	0,1	0,1
Bank	54,6	69,5	87,2	89,2
Redovisat värde vid årets slut	54,7	69,6	87,3	89,3
<i>Vännäs kommun har avtal om finansiella tjänster med Swedbank AB i Vännäs. Avtalet innebär förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel samt en checkkredit om 10 mkr.</i>				

(mkr)	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Not 14 Avsättning för pensioner				
Specifikation – avsatt till pensioner				
Särskild avtals-/ålderspension	0,0	0,2	0,0	0,2
Förmånsbestämd/kompletterande pension	28,3	27,0	28,3	27,2
Pension till efterlevande	0,3	0,3	0,3	0,3
Visstidspension/särskild avtalspension enligt överenskommelse	5,7	5,3	5,7	5,3
Ränta på pensionsskulden	0,2	0,2	0,2	0,0
Summa pensioner	34,4	33,0	34,4	33,0
Löneskatt inklusive löneskatt på räntan	8,3	8,0	8,3	8,0
Summa avsatt till pensioner	42,7	41,0	42,7	41,0
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	41,0	36,9	41,0	36,9
Nya förpliktelser under året	1,8	4,1	1,7	4,1
varav				
Nyintjänad pension	0,8	2,6	0,8	2,6
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,1	0,2	0,1	0,2
Övrig post	1,8	1,5	1,6	1,5
Årets utbetalningar	-1,3	-0,9	-1,3	-0,9
Förändring av löneskatt	0,3	0,8	0,4	0,8
Summa avsatt till pensioner	42,7	41,0	42,6	41,0
Utredningsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %
Not 15 Övriga avsättningar				
Avsatt för återställande av deponi*				
Redovisat värde vid årets början	7,4	5,2	7,4	5,2
Nya avsättningar	2,6	2,2	2,6	2,4
Utgående avsättning	10,0	7,4	10,0	7,6
*Avsättningen avser deponi för renhållning och avfall. Återställandet har inte påbörjats.				
Not 16 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	259,5	259,5	561,6	529,9
Skuld till avgiftskollektiv (VA)	5,5	4,5	5,5	4,5
Summa långfristiga skulder	265,0	264,0	567,1	534,4
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	1,59 %	1,59 %	1,48 %	1,57 %
Genomsnittlig räntebindningstid (dagar)	2 026	2 026	1 678	1 683
Lån som förfaller inom				
1 år	41,8	0,0	59,0	46,5
2–5 år	182,3	166,1	467,2	360,0
senare än 5 år	35,4	93,4	35,4	123,4

(mkr)	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Not 17 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	34,9	35,5	47,2	40,4
Moms och punktskatter	0,7	2,0	0,7	2,3
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	18,4	17,2	18,6	22,5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	127,4	86,7	109,0	64,5
Övriga kortfristiga skulder	2,2	1,3	4,1	1,1
Summa kortfristiga skulder	183,7	142,8	179,6	130,8

Not 18 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Ingående ansvarsförbindelse	255,8	262,0	255,8	262,0
Nyintjänad pension	1,0	4,2	1,0	4,2
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1,3	-0,2	1,3	-0,2
Övrig post	-1,7	-1,0	-1,7	-1,0
Årets utbetalningar	-8,2	-8,0	-8,2	-8,0
Summa pensionsförpliktelser	248,1	257,0	248,1	257,0
Löneskatt	-1,8	-1,2	-1,8	-1,2
Utgående ansvarsförbindelser	246,3	255,8	246,3	255,8

Not 19 Övriga ansvarsförbindelser

Borgensåtaganden

Förlustansvar för eignahem	0,4	0,6	0,4	0,6
Festplatsen i Vännäsby ekonomisk förening	0,8	0,8	0,8	0,8
Vännäs Fastigheter AB	302,1	270,5	302,1	270,5
Summa borgensåtaganden	303,3	271,9	303,3	271,9

Kommunen har vid bolagiseringen av Vännäs Fastigheter AB ingått en solidarisk borgen för Vännäs Fastigheter AB.

Not 20 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Ägartillskott		Försäljning		Borgen	
		Givna	Mottagna	Intäkt	Kostnad	Givna	Mottagna
Kommunen		79,8	0,0	4,6	19,8	302,1	0,0
Vännäs Fastigheter AB	100 %	0,0	79,8	19,8	4,6	0,0	302,1

(mkr)	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Ej likviditetspåverkande poster				
Av- och nedskrivningar	19,9	19,5	26,6	30,7
Avsättning pensioner	2,0	4,1	1,3	4,1
Avsättning deponi	2,6	2,2	1,4	2,2
Avsättning VA-kollektivet	1,0	1,3	0,4	1,3
Övriga avsättningar	0,0	0,0	-0,1	0,0
Reavinster	-5,2	0,0	0,0	0,0
Övrig justering	0,6	0,0	-0,2	0,0
Summa ej rörelsekapitalpåverkande	21,0	27,1	29,3	38,3

(mkr)	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERNEN	
	2016	2015	2016	2015
Not 22 Investeringar i materiella tillgångar				
Kommunen				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar			48,3	101,9
Maskiner och inventarier			2,1	6,7
Vännäs Fastigheter AB				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar			40,2	301,7
Maskiner och inventarier			1,6	1,0
Summa			92,2	411,3
Not 23 Försäljning av materiella tillgångar				
Kommunen				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar			4,8	227,1
Summa			4,8	227,1
Not 24 Investeringar i finansiella tillgångar				
Aktieägartillskott	3,3	5,0	0,0	5,0
Insats Kommuninvest	0,0	4,6	0,0	4,6
Summa	3,3	9,6	0,0	9,6

VA-verksamhet 2016

Resultaträkning

(tkr)	Not	2016	2015
Verksamhetens intäkter	1	9 038	8 602
Verksamhetens kostnader	2	-6 919	-6 583
Avskrivningar	3	-1 558	-1 420
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		561	599
Skatteintäkter			
Generella statsbidrag och utjämning			
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	4	-561	-599
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		0	0
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
ÅRETS RESULTAT		0	0

Noter

	2016	2015
Not 1 Intäkter		
Anslutningsavgifter	495	606
Brukningsavgifter	8 930	8 857
Överuttag (-)/underuttag (+)	-1 037	-1 297
Övriga intäkter	205	21
Interna intäkter	445	415
Summa	9 038	8 602
Not 2 Kostnader		
Material	-816	-565
Personalkostnader	-2 036	-2 036
Köp av tjänst	-854	-840
Energikostnader	-1 119	-1 131
Fördelade gemensamma kostnader	-33	-30
Övriga kostnader	-988	-1 015
Fördelade gemensamma interna kostnader	-143	-146
Övriga interna kostnader	-931	-819
Summa	-6 919	-6 583

	2016	2015
Not 3 Avskrivningar		
Slamlaguner	-7	-16
Reningsverk	-80	-80
Kompostanläggning	-10	-20
Vattenverk	-33	0
Vattenledningar	-808	-730
Grundvattentäkt	-571	-522
VA-sop, debiteringssystem	-43	-46
Geosecma	-5	-6
Summa	-1 558	-1 420
Not 4 Finansiella kostnader		
Intern ränta	-561	-599
Summa	-561	-599

Internräntan uppgick till 2,4 % 2016

Sammanställning investeringar 2016

(tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen	48 310	45 658	-2 652
varav kommunledningskontoret	590	2 000	1 410
varav samhällsbyggnadsförvaltningen	47 720	43 658	-4 062
Plan- och miljönämnden	39	14	-25
Barn- och utbildningsnämnden	1 850	1 850	0
Liljaskolans styrelse	177	150	-27
Vård- och omsorgsnämnden	0	0	0
Summa	50 376	47 672	-2 704

Investeringar under året

(tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen	48 310	45 658	-2 652
Beläggning 2016	777	1 000	223
Bredbandsutbyggnad	590	2 000	1 410
Brän, utredning	434	7 528	7 094
Campingstugor	322	251	-71
Flytt av huvudvattenledning	2 524	2 103	-421
Liljaskolan: hus B1 byte av ventilation	7 773	2 310	-5 463
Nyproduktion förskola	10 390	8 781	-1 609
Nytt bostadsområde, Älvdala	1 186	1 203	17
Om- och tillbyggnad tillagningskök			
Vegaskolan	16 906	18 298	1 392
Om- och tillbyggnad Vegaskolan/bibliotek	4 076	-700	-4 776
Vägbelysning Selet och Vännfors	300	619	319
Vägbelysning Stärkesmark-Kvarnfors	472	0	-472
Vännäsby Myresjöhus Gatu	841	0	-841
Vännäsby Myresjöhus VA	582	0	-582
Övrigt med utfall <200 tkr	1 137	2 265	1 128
Barn- och utbildningsnämnden	1 850	1 850	0
Inventarier, förskolan Myran 1	1 200	1 200	0
Inventarier, nytt bibliotek	450	450	0
Inventarier, Vegaskolan	200	200	0
Liljaskolans styrelse	177	150	-27
Datautrustning 2016	105	0	-105
Kran	72	150	78
Plan- och miljönämnden	39	14	-25
EDP Vision (byggreda, miljöreda, ärendesystem)	39	14	-25
Vård- och omsorgsnämnden	0	0	0
Summa	50 376	47 672	-2 704

Ekonomiska nyckeltal

Vännäs kommun

(tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Årets resultat	12 226	5 547	6 850	-862	10 770
Balanskravsresultat	7 058	-5 971	7 480	7 610	9 533
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	7 058	-12 271	815	7 610	-1 372
Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag	2,2 %	1,1 %	1,4 %	-0,2 %	2,3 %
Årets investeringar	50 376	108 600	80 383	32 823	33 260
Soliditet	28,3 %	35,7 %	29,2 %	33,0 %	36,9 %
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	-6,8 %	-0,6 %	-2,0 %	-5,4 %	-1,8 %
Likvida medel	54 733	69 555	85 521	94 351	33 292
Självfinansieringsgrad	63,8 %	23,1 %	40,3 %	75,2 %	108,5 %

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i huvudsak upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Skatteintäkter

Skatteintäkten uppstår och redovisas det år då den skattepliktiga inkomsten intjänas. Slutavräkningen prognostiseras när bokslutet upprättas för inkomståret. Slutavräkningen och de preliminära skattebetalningarna utgör således årets skatteintäkter.

Utländsk valuta

Kursvinster och kursförluster har under året bokförts som finansiell intäkt respektive kostnad.

Periodisering

Periodisering av utgifter och inkomster hänförliga till räkenskapsåret har gjorts enligt god redovisningssed.

Värdering

Den övergripande värderingsprincipen är försiktighetsprincipen. Det innebär att skulder inte får undervärderas och tillgångar inte övervärderas.

Omsättningstillgångar värderas som det lägsta av anskaffningsvärdet eller verkligt värde.

En kortfristig fordran är en fordran med förfallotid inom ett år från balansdagen.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar.

Räntekostnader och/eller andra finansiella kostnader ingår inte i aktiverade anläggningstillgångar.

Pågående anläggningar aktiveras som anläggningstillgång vid tidpunkt för färdigställandet. Anläggningars framtida servicepotential prövas årligen i samband med planerade underhållsåtgärder.

Definition av investering

En investering är en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller för ett innehav med nyttjandeperiod om minst tre år. Investeringen ska aktiveras som anläggningstillgång i balansräkningen när beloppet överstiger

ett prisbasbelopp eller när en individuell bedömning har gjorts om att investeringen är en anläggningstillgång.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar. För tillgångarna sker planerlig avskrivning efter bedömd nyttjandetid.

Avskrivning av maskiner och inventarier påbörjas vid anläggningens ianspråktagande och för byggnader vid färdigställandetidpunkt.

Vännäs kommuns verksamhetsfastigheter samt affärsfastigheter är indelade i olika komponentgrupper. Varje komponentgrupp delas därefter upp i olika komponenttyper.

Huvudsakligen tillämpas följande avskrivningstider:

- Maskiner och inventarier, 3–10 år.
- Fordon, 7–20 år.
- Verksamhetsfastigheter samt affärsfastigheter har komponentvis avskrivning, 10–60 år.
- Publika anläggningar, 10–70 år.
- Aktier, andelar, bostadsrätter och konst avskrivs inte.
- Mark avskrivs inte.

Komponentavskrivningar

Enligt RKR 11.4 ska kommuner från och med 1 januari 2014 tillämpa komponentavskrivningar på materiella anläggningstillgångar.

Vännäs kommun har under året genomfört ett arbete med att dela upp anläggningarna i komponenter.

Nedskrivningar

Om det på balansdagen föreligger indikation att en materiell anläggningstillgång minskat i värde ska tillgångens återvinningsvärde beräknas enligt RKR 19.

Pensionsförpliktelser

Pensioner redovisas enligt redovisningslagens blandmodell som innebär att pensioner intjänade till och med 31 december 1997 behandlas som ansvarsförbindelse. Pensionsförmåner som årligen intjänats från och med 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Förpliktelser

för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07-modellen. Pensionsåtagande för anställda i övriga företag som ingår i kommun-koncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd.

Avsättningar

En avsättning redovisas när det finns en befintlig förpliktelse som en följd av inträffade händelser, det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och beloppet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Endast förpliktelser som uppstått till följd av inträffade händelser och som finns oberoende av framtida handlande redovisas som avsättning.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt den kommunala redovisningslagen (kapitel 8) och utformas enligt god redovisningssed. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska ställning och

åtaganden. Den sammanställda redovisningen omfattar följaktligen all kommunal verksamhet i den mån kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller företagsform. Den sammanställda redovisningen utgår från RKR:s rekommendation nummer 8.2.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i det förvärvade företaget vid förvärvstidpunkten eliminerats, i redovisningen ingår sålunda endast kapital som intjänats efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas att i redovisningen ingår endast så stor del av dotter- eller intresseföretagets resultat- och balansräkning som svarar mot kommunens ägarandel.

Skuld till VA-avgiftskollektiv

Resultatet från VA-verksamheten läggs som en skuld till avgiftskollektivet enligt RKR:s idéskrift: Redovisning av affärsverksamhet.

Ord och uttryck

Avskrivningar utgör den löpande värdeminskningen av anläggningstillgångarna. Exempel på anläggningstillgångar är fastigheter och fordon.

Avsättningar är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. Exempel på avsättningar är kommunens pensions- och semesterlöneskuld till de anställda.

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på balansdagen. Man kan också säga att den visar hur kapitalet använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder, avsättningar och eget kapital). Balansräkningen utgör dessutom länken i redovisningen över tiden.

Eget kapital visar skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter.

Den del av långfristiga lån som beräknas bli amorterad under nästkommande år har upptagits som **kortfristig skuld**.

Likviditet är förmågan att betala sina skulder i den takt de förfaller.

Resultaträkningen visar årets intäkter, kostnader och resultat. Årets resultat förändrar dessutom eget kapital i balansräkningen, något som också kan utläsas genom att jämföra balansräkningen för de senaste två åren.

Semesterlöneskulden är uppbokad och redovisas under avsättningar. Den årliga förändringen kostnadsförs.

Självfinansieringsgrad visar till vilken förmåga kommunen kan finansiera årets investeringar utan behov av externa lån. Överstiger självfinansieringsgraden 100 procent kan hela investeringsbehovet finansieras av kommunens egen verksamhet.

Skulder är dels kortfristiga (ska betalas inom ett år), dels långfristiga.

Soliditet är ett mått på långsiktig ekonomisk styrka. Soliditeten utgör andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar. Soliditeten beräknas på följande vis: eget kapital / totala tillgångar * 100.

Statsbidrag hänförliga till redovisningsåret men ännu ej influtna har fordringsförts.

Tillgångar är dels omsättningstillgångar (till exempel kontanter och kortfristiga fordringar), dels anläggningstillgångar (till exempel fastigheter, inventarier, aktier och långfristiga fordringar).

Revisorerna i Vännäs kommun

Kommunfullmäktige i Vännäs kommun

Revisionsberättelse för år 2016

Vi av kommunfullmäktige valda revisorer har granskat kommunstyrelsens och övriga nämnders och styrelsernas verksamhet.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Vännäs kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi önskar att berömma utformningen och innehållet i årsredovisningen, som i jämförelse med många andra är föredömligt tydlig och strukturerad.

Revisionen ser positivt på balanskravsresultatet har kunnat återställas i och med årets resultat. Samtidigt vill vi belysa att 5,2 Mkr av det totala resultatet på 12,2 Mkr kommer via realisationsvinster. För en långsiktig ekonomi i balans krävs fortsatt fokus på budgetefterlevnad för nämnder och styrelser.

Vi **bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi **bedömer** att styrelsernas, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig, men att det finns utrymme för förbättringar.

Vi **bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen **endast delvis** är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi **tillstyrker** också att kommunens årsredovisning godkänns. Den är upprättad i enlighet med kommunal redovisningslag och god redovisningssed.

Vi tillstyrker att Kommunstyrelsen, Liljaskolans styrelse, nämnderna och förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Vännäs den 16 mars 2017

Jan Olov Bingebo

Jonas Boman

Nils Göran Eriksson

Lars G Brandt

Ingemar Helgesson

Till revisionsberättelsen hör:

Revisorernas redogörelse

Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till fullmäktige

Revisorerna i Vännäs kommun

Revisorernas redogörelse för år 2016

Revisionens granskning under året har baserats på en bedömning av risk och väsentlighetsanalys som sedan omsatts i en revisionsplan. Arbetet under året har sedan lett fram till revisionsberättelse och revisionsredogörelse.

Förvaltningsrevision

En stor del av revisionsarbetet har avsett förvaltningsrevision, d v s en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet har varit att klarlägga om verksamheten har bedrivits enligt fastlagda politiska mål och intentioner och att utvärdera om kvalitet och inriktning har blivit den avsedda.

I förvaltningsrevisionen har kommunstyrelsen och samtliga nämnder granskats övergripande. Detta har skett genom att revisorerna löpande tagit del av styrelser och nämnders protokoll. Revisorerna har under året också träffat styrelser och nämnder för dialog kring deras verksamhet. Revisionen har under året också haft sammanträffanden med kommunfullmäktiges presidium och andra förtroendevalda samt tjänstemän. Revisionen har också genomfört studiebesök vid olika verksamheter. Särskild granskning med skriftlig avrapportering till berörd nämnd har skett genom granskningar som redovisas i bilaga 2.

Redovisningsrevision

Det andra granskningsområdet är redovisningsrevision. Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom kommunstyrelsen och nämnder är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bl a granskat årsredovisningen, årsbokslutet och koncernredovisningen för år 2016 och delårsrapport 2016.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG som kommer att lämna särskild rapport från granskningen av bokslut och årsredovisning.

Vår slutsats utifrån granskningen av bokslut och årsredovisning är att kommunens årsredovisning ger en rättvisande bild av kommunens och koncernens resultat och ställning och att den är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed.

Måluppfyllelse

Finansiella mål

Revisionen konstaterar utifrån årsredovisningen att kommunfullmäktiges mål gällande nämndernas ekonomi i balans och att kommunens soliditet ska öka inte uppnås. Däremot är det positivt att målet att årets resultat ska uppgå till 2 % av skatter och bidrag uppnås. Revisionen noterar dock att 5,2 Mkr av det totala resultatet på 12,2 Mkr kommer från realisationsvinster.

Verksamhetsmål

Utöver målen i det finansiella perspektivet, finns mål i tre andra perspektiv, medborgare, medarbetare och samhällsutveckling. När det gäller dessa mål är revisionens bedömning att måluppfyllnaden är låg, även om flera målområden delvis nås.

Ansvarsprövning

Årets resultat i kommunen uppgick till ett positivt resultat på 12,2 mkr. Detta är ett bättre resultat än 2015 men också ett resultat sämre än budget. Det är dock positivt att man genom detta resultat kan återställa balanskravsresultatet.

Revisionen har under året särskilt noga följt Liljaskolan utifrån bland annat det resultat styrelsen har redovisat de senaste åren. Även om revisionen fortfarande anser att styrelsen har stora utmaningar att hantera, gör revisionen bedömningen att styrelsen under 2016 har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med det negativa ekonomiska resultatet. Revisionen väljer utifrån dessa vidtagna åtgärder att inte rikta kritik eller anmärkning mot styrelsens arbete 2016. Det är dock viktigt att styrelsen fortsätter sitt arbete för att nå en ekonomi i balans.

Revisorerna i Vännäs kommun

Förteckning över utförd granskning under 2016

Förteckning över de sakkunnigas skriftliga rapporter för år 2016 som successivt förmedlats till fullmäktiges presidium för kännedom.

Översiktlig granskning av delårsrapport

Granskning av Behörighet och loggkontroller

Granskning av Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Granskning av Liljaskolan

Granskning av Plan- och Miljönämndens styrning och uppföljning av sin verksamhet

Rapport över granskning av bokslut 2016

Vännäs kommun 911 81 Vännäs
Tel: 0935-140 00 vx Fax: 0935-140 10

